

SOKOL AMERICKÝ

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 14TH, 1904, AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILL.

Ročník XXVI.

CHICAGO, 15. DUBNA 1904.

Číslo 4.

REDAKČNÍ ÚVAHY.

Kdybychom někomu řekli, aby si šel koupit šaty, aneb boty na dluh, byl by oheň ihned na střeše, však dluhovat za časopis to zdá se mnohým zcela v pořádku. Tomuto nešváru měly by listy české konečně již jednou na vlastní prospěch svůj učiniti konec. Pokud nás se týče, my chceme a rozhodně list jinak nepošleme, nežli na předplatné, jež zasílá se přímo jednateli V. V.

Jest náramně dobrá věc, když tak někdy poradíte těm, kdož jen ve všem konání těch druhých samé chyby nalezají, aby občas podívali se do vlastního zrcadla. Upřímná a poctivá porada těch, kdož vědí a znají předmět svého posudku jest zdravá, neboť tím spíše vede nás k práci účinnější a bedlivější. Kdo takového nenesne posudku, veden křiklavým svým já, jest k politování.

Pravda, mnoho právě předléhá nám práce, proto však na příští sokolský slet ve vlasti naši staré neměli bychom zapomenouti a u příležitosti sletu našeho v St. Louis, Mo., přehlédnouti důkladně řady své, abychom již napřed věděli, co dělati se dá a kdo nejlépe z borcův našich k náležité reprezentaci v Čechách by se hodil. Podle počtu jejich pak snáze na pracích přípravných by se pokračovati mohlo.

Když jsme byli malí kluci nejvíce těšila nás hra na vojáky a jak hrdi jsme byli v té prostinké duši, lépe neznajíce, když dřevěná houpala se nám šavle po boku, jak záviděli jsme tomu druhému — tu plechovou! Tady jest jináče, tu k vůli barvě košile hrají si mnozí a to dorostlí na sokoly a také lépe nevědouce, honosí se košilí jako ideálem a zadostiučiněním jest jim rozkol a nesvár, jimž pak nadávají "bratrství".

Uznáváte-li, že náš list jest dobrý, líbí-li se vám, tož povězte o něm svým přátelům a sousedům, poukázavše i na nízké předplatné, a nelíbí-li se vám něco, pište nám. Vítáme každou dobrou radu upřímně míněnou, avšak tolik hned dovolujeme si podotknouti, že víme co nám ještě tu a tam schází, že máme vůli učiniti, seč lze. Nalezati však na všem chyby, k tomu není třeba mnoho rozumu, za to ale býti ku všem a ve všem spravedlivým, to vyžaduje trochu bystrosti ducha.

Kázeň v řadách našich býti musí, nikoliv však vojenská, kaprálská, utlačující, alébrž jen dobré sto-tožňující s vyspělostí a chabrostí, kde není msta povinností, aneb pravidla odvety a znásilňování toho druhého, jak venku tak doma. Nemyslivé, slepé oddanosti k vůdcům a z toho nemyslivá poslušnost nějakých sa-

mozvaných autorit může existovati pouze u těch, kdož musí mít naprostou víru vedoucí k povolnosti dáti se ovládati bez jakékoliv schopnosti vlastního jednání, vlastního rozumu a popudu.

Tázete se, proč tak usilovně horujeme o tělocvičné školy, proč tvrdíme, že třeba započítati od malička, abychom dočiniti se mohli úspěchů dalších. Každá ta malá žačka, každý ten žáček bude nám zachován. Z té malé žačky bude sokolka co nevidět a žáka sokol. Kdo nevěří ve prospěch, jenž jeví se z pěstování cviků tělesných, jen ať přijde a přesvědčí se v tělocvičné sokolské a sám-li již cvičiti nemůže, jistě dítky své k nám pošle, pochopiv, jak u nás půjde jim k duhu, jak záhy jiné budou, lepší, neschoulostivěle a zdravější.

Nesázíme se z pravidla, ale tolik dovolujeme si tvrditi, že kdyby záleželo na tom, a ukázalo se, že jsou to osobnosti nynějších činnovníků V. V., aneb naše maličkost v redakci listu našeho, k vůli nimž nemůže, aneb jak se tvrdí dojiti nemůže — nikdy k nějaké dohodě mezi bratry různých jednot, pak dojistá všichni z nás na prospěch věci dobré, na prospěch celku ustoupí, když i stalo by se tak v druhém táboře. Ale oč se vsadíme, že právě tuto rukavici nikdo nezvedne, aspoň ne tam, kde já rozhoduje více, já a zase já.

Kdo pochopil Palackého slova: "Vzdělávejme se a dle vzdělaného rozumu jednejme", ví, že takoveto vzdělání týkalo se všech jednotlivců českého celku, nikoliv jednotlivců, již v různé organizace rozptýlení, hráli by si na "bossy", komandovati by chtěli, jakoby zvláštních výsad požívající, těm druhým mohli v tom vzdělávání se předpisovati a tak kasty tvořiti. Dle Tyrše slovo Sokol, znamená také: "Rovnost, svornost a bratrství", kdo mu jinak rozumí, aneb kdo rozuměti nechce, ať již nosí červenou, aneb bílou košili, jest třeba také sokol, ale schází mu pár těch pravých brků a pelichá.

Čeho slibujeme si od českého dne na výstavě světové v St. Louis, Mo., a od sletu našeho? Či myslíte si, že pouhý, skvělý průvod městem a chvílkový úspěch nějaký, zlato, třepení a fábory to, jež nás vábí? Nikoliv, my nejmen, že jdeme změřiti síly své a podati účty z práce vlastní, ale jdeme, abychom přispěli účastenstvím svým k povznesení jména českého v zemi této i chceme přispěti k tomu, aby i v nejdalších oblastech se o nás vědělo, abychom poznali pokroky umění, vědy a práce světové, ty a jiné úspěchy, aby na dlouho v myslích našich utkvěly a po léta oživovaly nás teplou

vzpomínkou bratrství. Není jinak možno u takých příležitostí v nádherném paláci množství, to vše musí působit, kdežto slet náš opět a opět jen trvalý a hřejivý dojem zůstává na prospěch věci naší.

Neradi povšimneme si výroků, které diktuje buď zlomyslnost, osobní choutky, aneb slepá nenávisť, ale tam, kde mluví se o zadostiučinění, že bratr přišel a ochotně vyjda vstříc bratru druhému, sokolu, jiných náhledů a kroje, a podáváje ruky své k smíření a společné práci bratrské, žádal jej o zapomenutí, co bylo a byl odmítnut, tam mlčeti nelze. Jestli takovéto odmítnutí podané pravice jest aneb býti může zadostiučiněním, pak jen na novo tu důkaz, že ve společnosti mnohých našich velikánů musí růst ztrnulost, nepodnikavost, nečinnost, a že jistá bájka o perlách ještě dnes dá se vyprávěti.

Jest věcí přirozenou, že každv úspěch žádá práci. A jest práce to jen V. V. záslužná, když stará se svědomitě a poctivě o zmohutnění naší N. J. S., když tu, třeba marně nabízí opět a opět ruky k dílu společnému, aby dobrou vůli dokázal a tam získá opět ty, již kdysi z řad našich se vzdálili. Ano zdá se, že v poslední době obrátilo se u nás trochu ku prospěchu dobré věci sokolské, k čemuž zdá se přispěl náš sjezd poslední. Kéž jen na dlouho by tak bylo. Přihlásil se k nám opět sbor T. J. S. Praha s počtem členstva 103, jak těšíme se tomu, jak vřele tisknem pravice bratří svých, kéž mnohý zdar je provází i nás a jednotu naší.

Jak by se nám bratři naši v Čechách vysmáli, když tou byli bychom jim "moudrou" radou, aby příští slet sokolský nepořádali a peníze co by takováto zkouška zdatnosti, statečnosti, vyspělosti duševní a tělesné stála, věnovali také jednou nám — na českou universitu v Americe, aneb na zařízení české knihovny v Postoloprtnu, ve státě této Unie tom a tom. Vždyť již tam každý chlapec ví, jaké úkoly a povinnosti jsou Sokolstva, že z n r á c e s v é ú č t y s k l á d a t i m u s í, že o tu "českou universitu" tady starají se jiní a české odbory v každé větší osadě české v Americe, v každé veřejné jsou knihovně a ne-li, tož, že to občanstvo původu českého místa takového není tam, kde býti má a může. Jen se postavit na pravém místě a starat jen kapánek.

Volné právo hlasovací a s tím spojené cnosti občanské vůbec, jak krásně se to čte. Povážíme-li však a viděli jsme toho minule na vlastní oči, že u některých lidí, našich lidí, trochu toho piva zmůže více o volbě, nežli veškeré tak zvané cnosti občanské, pak jen divíme se a smutno nám, tím smutněji, čím častěji případy podobné se tu, aneb onde jeví. "Hlasovací dobytek", říkal tomu kdysi jeden politický boss a měl, žel až příliš měl pravdu. Je tvrdý ten život do únavy se mořícího dělníka, ba zachvějete se až nad jeho tvrdostí, takže zdá se vám, jakoby na těch jatkách, kde dře, byl se zatvrdil. Jsou snad vinny tím poměry, snad nedostatek vyspělosti a poučení, způsob žití, shon práce a honba za dollarem a těžký způsob, jímž se získává, že tvrdnou srdce našich lidí nad kámen, city jejich až na brutálnost a

výsledky? Jak výše povědino. Smutné a leckde, však pravda.

Některé listy s pravou pochoutkou otiskují z pražského "Času", zejména pak, když jedná se o pohanu Sokolstva, na které jak se zdá "Čas" ve vlasti naší staré má patent, tak jako ze všech českých listů byl své doby jediným, který otiskl "sebevražedný" leták pověstného Bratrstva ze Cedar Rapids, Ia., proti Čechům americkým, svobodomyšlným. Žádný soudný člověk za jednoho, aneb více členů, jednotlivců, nečiní a nečiní zodpovědným hned celek, avšak u "Času" jest jináče, tam jsou s úsudkem hned hotovi o Sokolstvu, jako byli své doby hotovi s úsudkem o nás. Výrok: "Co jest u nás shnilého, zastaralého, protilidového — poměr k dělnictvu —, to má pravidelně nejsilnější bašty v Sokolstvu," měli by si naši v Čechách zapamatovat, svědčit o přímém nepřátelství myšlenky sokolské, a nejen neznalosti snah vlastních. Ještě dobře, že se pekou někdy oplatky.

V mnohých časopisech čteme často britké poznámky o amerických boháčích, kteří když byli z lidu vykořistili miliony, stávají se předmětem oslav, darují-li z těch vykořistěných milionů nějakou část na různá vysoká učiliště. Ale jaký rozdíl je v tom, když některý bezvýznamný klub, jenž odnímá důležitým spolkům sil, pořádá zábavy, výtečku z těchto používá jen ku svému pobavení, pro sport svého členstva, pro své výlety a jenom za čas — aby se neřeklo — dá několik dollarů na některý národní účel? Otáze se někdo, kam přijdou ty spousty českých peněz, z kterých se nikdy neskládají účty? Nikoliv — to veřejnost nevidí, to viděti nechce — ale za pětku věnovanou na národní účel zatroubí se mu takové slavnostní intrády, až sluch přechází. A jaký je rozdíl mezi oním boháčem a takovým klubem? Jedině ten, že americký boháč naše noviny nečte a můžeme si naň tudíž radikálně dupnout — kdežto klub — "but, that's another story".

Jest povinností naší všude v menších i větších osadách a českých pak zvláště upozorňovati dotyčné kruhy na tělocvik, který zaveden by býti měl na všech školách veřejných, jako nejlepší prostředek pro uchování zdraví ať tělesného, či duševního. Jedná-li se o volbu členů místní školní rady, podporujme jen ty kandidáty, kteří tělocviku a zdraví dítek našich jsou příznivi, ano jde-li to, vynutíme si jejich slib, že pro věc dobrou, zavedení tělocviku se v radě přičiní, poruší-li pak slib tento, víme s kým máme co činiti, víme, že jen věrolomný úradovec a politikář ze řemesla slib nám dal a jak přistě s ním naložiti. Řeknou-li vám, že tělocvik na školách jest nějaká novota, věc zbytečná, jen rcete, že u nás v Čechách na každé vesnické škole je zaveden, že mládež pak na zdraví prospívá i poukažte jim na zajímavý důvod pro uchování zdraví, jež podává nám Spencer, jenž děl: "Nedochází uznání pravda, že trvalé zneužívání ať těla, ať ducha, jež je poškozující, zahrnuje v sobě poškozování potomstva. Svě ústrojí měl by považovati každý člověk za zděděný statek, jež povinen je odevzdati ve stavu aspoň tak dobrém, v jakém jej přijal, ne-li lepším. Již náležitý

zřetel k jiným žádá takovou péči o sebe, aby bylo vyloučeno nebezpečí, že případně jiným za obtíž”.

Na prstech spočítáte ty všechny naše české právníky, notáře, profesory, učitele a učitelky, úředníky, klerky a klerkyně, těsnopisce a dívky, jež v různých úřadovnách pracují, lékaře, lékařky, zubní lékaře a lékárníky a jiné — zkrátka všechny ty naše lepší kruhy čili tak zvané inteligenty, již patří k těm kterým místním sborům sokolským. Tedy právě ti, kdož cvičení a pohybu těla nejvíce by potřebovali, nejlépe by věděti měli, co jim třeba a co k vlastnímu jich prospěchu, nejméně se k nám hlásí. Tvrditi o sobě, že jsem “český” právník, “český” lékař, atd., proto jen, že náhodou z českých zrodil jsem se rodičů, třeba sám všeho, co české jsem se vzdaloval v mládí svém, na práci české se nepodílel, až teprve “když mi teklo do bot”, když jsem si vyvěšil návěstní tabulku, jako asi tato: “Český lékař”, a hned vedle “Deutscher Arzt”, (umím-li též slova německého), toť přece ještě není a nemůže být vše. Pro tu tabulku není panáček ještě Čechem, jako není sokolem, když jen dá někdy dollar a více na bazar, porádaný ve prospěch fondu stavebního a podobně.

Sokolstvo české chystá se opět do Francie, chystá se, aby pookřálo na hrudi přítele svého a v zápase ukázalo zdatnost svou, jak mnohokrát před tím. Přátelské styky našich ve staré vlasti s Francií nás jen těšiti musí. Malý národ český a veliká Francie! A že přátelství to upřímné, minule nový podán důkaz následujícím připsím, který poslal syndikát veliké Paříže, starostovi měst pražských, dr. Srbovi, jak následuje: “Pane starosto! Jest mně ctí a zároveň velkým potěšením, že Vám mohu zaslati 200 výtisků zprávy, sepsané péčí syndikátní rady municipální, jež má za účel zachovati v archivech města Paříže vzpomínky velkolepých manifestací, jimž byli přítomni zástupci Paříže za slavnosti jednot sokolských v Praze. Tyto knihy určeny jsou Vám, členům pražského municipálního sboru, jednotám sokolským a zástupcům všech spolků, kteří tak významným přijetím byli uctili posly města Paříže. Prosím, přijměte pane starosto, projev mých srdečných díky za vše, co laskavého ve věci té uděláte, ujištění mé obzvláštní úcty. Bellan, syndik municipální rady pařížské.”

Jak radujeme se s našimi ve vlasti naši staré, jak mile dotýká se nás každý jejich úspěch a tím více těšíme se, vidouce, jak české Sokolstvo mohutní, jak připravuje se vybrané družstvo k zápasům v Arrasu, aby opět a opět navázalo přátelské styky s gymnasty francouzskými a ukázalo sílu svou. A je to síla, je to mužstva mocné páže, ducha vyspělého. Jak ze statistiky za loňský rok právě vydané seznáváme, byly v prosinci 1902 ve svazu česko-slovanského Sokolstva sdruženy: Česká Obec Sokolská s 25 župami, 453 jednotami a 27,868 členy, Moravsko-Slezská Obec Sokolská se 12 župami, 143 jednotami a 10,973 členy (ve Slezsku bylo sdružených jednot 7 se 490 členy) a župa Dolnorakouská s 9 jednotami a 1397 členy. Úhrnem tudíž bylo ve Svazu 38 žup se 605 jednotami a 50,238 členy. Mimo to bylo v zemích koruny České 19 jednot nesdružených,

ponejvíce nově založených, jež teprve letos do organizace byly přijaty, mimo obvod Svazu, v cizině, bylo asi 15 jednot. Běříme-li zřetel k jednotám letos založeným, můžeme říci, že v přítomné době jest asi 670 sokolských jednot s 52,000 členy.

Poněvadž vedení jsme snahou vypraviti “Památník” N. J. S. co možná nejlépe, tak aby poskytoval přehled činnosti Sokolstva amerického a Národní Jednoty Sokolské pak zvláště za celou dobu jejího trvání, vyslali jsme na veškeré sbory v N. J. S. sdružené, dotazníky se žádostí, aby poslaly nám laskavě do 31. března t. r. — lhůta byla totiž prodloužena — příspěvky vážného i žertovného obsahu, vzpomínky starých i nových činovníků sboru, pokud se do knihy toho druhu hodí, obrázky a fotografie tělocvičen, vítězných čt z let minulých, popisy i obrazy pokud lze, vážných i důležitých udalostí sboru atd. Látku takto sebranou slíbili jsme upravit. Jednotlivé články ovšem musely býti vzhledem k místu a počtu sborů, stručné, povšechně zajímavé a k činnosti sokolské přímo se vztahující, s vynecháním místních sporů atd. — Illustrace pak redakce sama opatřiti slíbila nákladem N. J. S. — Z nezdržených jednot, ona “Dělnická” v New Yorku ani neodpověděla. Toho však nelitujeme mnoho — daloť se očekávat — jako spíše liknavosti některých vlastních sborů, které ještě do dnes ani dějiny sboru, ani vyplněný dotazník, ani různé obrazy atd. — neposlaly. Nyní ovšem lhůta vypršela i musíme se dáti do uspořádání hojného a pěkného materiálu v čas došlého.

V minulém čísle “Sokola Am.” uveřejněn jest dopis new-yorské sokolky, sestry Marie Šimůnkové, v němž mile dotkla se nás zvláště tato slova: “. . . my jsme naše stejno kroje odložily, poněvadž jsme přišly k náhledu, že lépe jest zříditi si kroje cvičební a navštěvovati cvičení, nežli co jiného.” Výborně — kdyby nás od neohrožené té pisatelky nedělila taková vzdálenost, spěchali bychom, abychom jí za ta pěkná slova potřásli srdečně rukou. Ano, oblek cvičební jest ten jediný, který u ženských sborů tělocvičných má svůj význam — vše ostatní je úplně bezcenné, titěrné, bezvýznamné. My chceme, aby naše dívky a ženy cvičily, těla svá tužily — a ne aby v nějakém parádním kroji účastnily se pouličních průvodů. Co platno, mají-li sokolky ten nejkrásnější kroj, když pod ním tělo svírá vražedná šněrovačka — co platen parádní kroj, který oblekají dívky naše při plesu nebo nějaké “výroční slavnosti”, co platen parádní kroj, kryjící mdlé svalstvo, pod nímž často následkem tělesné nečinnosti drímá zárodek vlekoucí se choroby? Sokolky naše nemusejí veřejnými parádami přesvědčovat veřejnost, že náleží k tělocvičnému sboru — osvojí-li si systematickým tělocvikem pěkné držení těla, svižný krok, pevné zdraví — bude to lepším “trade-markem”, nežli sokolská uniforma shotovená třeba dle nejnovější pařížské mody. Školní rada chicagská, uznávajíc důležitost cviků tělesných, nařídila, aby tělocvičny vyšších škol byly večer otevřeny pro učitelky a nedávno pravila nám jedna z těchto: “Mr. C., od té doby, co cvičím, nebyla jsem nucena ani jednou vynechat školu”. Druhá dodala: “Nyní teprve vím, co

jest tím nejlepším patentním lékem pro ženy". — Nuže, sestry sokolky, co vám více prospěje, kroj, v němž budete cvičit, anebo kroj, v němž budete dělat parádu a pořádat "výroční bály"?

V neděli dne 3. dubna pořádal Plzenský Sokol veřejné cvičení. Veřejná cvičení jmenovaného sboru těšila se vždy hojně návštěvě obecnstva, však kdo viděl obrovskou návštěvu při cvičení posledním, ten potěšiti se musel nad tím, že ten lid náš, na nějž nejraději zodpovědnost při neúspěchu svém svalujeme, není tak zlý a že zajímá se o cvičení naše v míře větší, než mnohý z nás se domýšlí. Návštěva obecnstva byla tak velká, že mnoho muselo se jich vrátiti, nemohouce se do prostorné síně Plz. Sokola vejíti, zatím co jiní za vděk vzíti museli místy na oknech, schodech a podobně. Na prostorné galerii bylo lidu k umačkání a místo samotné, určené pro cvičení, sevrklo se tak, že v některých případech cvičení tím trpělo. Pořad cvičený byl v pravdě skvostný a jeho chybou jedinou bylo, že byl snad trochu dlouhý, tak že cvičení samotné 3½ hodiny času zabralo. Vzdor tomu obecnstvo setrvalo na místech svých (mnohá z míst těch nebyla závidění hodná) až do posledního okamžiku, sledujíc každé jednotlivé cvičení se zájmem nejvyšším. U mnohých sborů stěžují si často na nepatrnou návštěvu při cvičeních veřejných. V tom vězí háček a doporučujeme ještě jednou těm, kdož stesky takové nuceni jsou pronášeti, aby přečetli si ještě jednou článek o úpravě cvičení veřejných, před dvěma měsíci uveřejněný. Doufáme, že stesky takové pak u nás brzy pominou, budeme-li se jen dle pokynů v něm obsažených řídit, jako u Plz. Sokola se děje. Cvičitel Plz. Sokola může být s výsledkem práce své spokojen úplně.

Čím jest poesie naší duši, tím jest krásný tělocvík našemu tělu.

J. C. Lion.

Válka rusko-japonská rozdvojila opět téměř každou obec na dva nepřátelské tábory — a jásoť z jednoho tábora zaznívající jest znamením, že štěstí na poli válečném bylo příznivo straně, s níž tábor ten sympatizuje. Oznámí-li noviny vítězství Japonců — ozve se jásoť na jedné — hlásá-li se vítězství Rusů, slyšíme výkřik radosti na straně druhé. A přec vítězství té nebo oné strany vykoupeno vždy býti musí sty a tisíci životy mladých, zdravých lidí, kteří hnáni jsou do pole vražditi se na vzájem, aniž by dovedli říci proč — každé to vítězství musí býti vykoupeno celým mořem krve lidské — za každým tím vítězstvím následuje nářek těch, kdož na bojišti ztratili syna, bratra, manžela, otce — každé vítězství provázeno jest srdcejmajícím nářkem zmračených, sténáním umírajících. Jak málo asi pomýšlí jásající davy na tyto hrůzné obrazy, když vydají ze sebe výkřiky radosti nad tím, že zabito bylo tolik a tolik set Japonců, nebo tolik a tolik set Rusů. Jsme Slovany, a jest tudíž přirozeno, že bychom měli spíše přát štěstí zbraním nám tak příbuzného národa ruského — ale přece neupadáme v nadšení, když telegram oznámí, že ruské zbraně usmrtily sta Japonců a kdyby se nás otázal někdo, na kterou stranu kloní se naše sympatie, odpověděli bychom mu slovy velikého my-

slitele ruského Tolstého, jenž na podobnou otázku odpověděl: "Nejsem ani na straně Rusi ani na straně Japonců — ale jsem na straně toho uhněteného, lopotícího lidu obou zemí, jenž vládami svými jest klamán a doháněn k tomu potírati se na vzájem nevěda proč". — My též chceme býti na prvním místě lidmi a potom teprve Slovany. "Válka jest hotové peklo", řekl americký general Sherman a měl pravdu. Jak podivně sluší civilisovanému člověku, když nad tímto hotovým peklem dává se unášeti šílenou radostí, aniž by věnoval jedinou vzpomínku jeho četným oběťm. Dočetli jsme se, že v New Yorku ustavil se výbor, v jehož čele jest též Čech, který sebrati chce \$200,000 a poslati je ruské vládě. Jaké dobro mohlo by vykonáno býti zde a ve starých našich slovanských vlastech za tolik peněz, které chceme poslati jako pomoc k dalšímu a vydatnějšímu zabíjení lidí!

Lid obyčejně posuzuje ideu podle její zastanců — podle její hlasatelů. Proč lidé odpadávají od kostelů, třebaž nebyli dospěli k poznání pravdy? Hlavně proto, že ti, kdož s kazatelen hlásají lásku, ve skutečnosti rozseávají zášť a nesvár, poněvadž ti, kdož hlásají lásku k bližnímu, často šíří v lidu nenávist. O kom známo jest, že není s to ovládat své vášně, že otrokem jest svých chťičů, nemůže v lidu hlásati střidmost, nemůže býti hlasatelem mravnosti. Ta nejkrásnější jeho slova vyzní na plano — lid, znaje ho, ty nejvznešenější zásady, jím hlásané, odbude s posměchem. Pamatujeme se velmi dobře na doby, kdy v lidu česko-americkým šířeny byly zásady — anarchistické. Když lid viděl, kterak hlavní sloupové anarchismu vnikali do jiných schůzí, kde působili kravaly, jak bohopustě spílali každému, kdo se pro jejich učení nebyl s to rázem nadchnouti, řekl: "a s takovými lidmi bychom měli žiti v jedné obci — v jednom státu? Tak rozumí ti lidé svobodě, že musí uštvan býti ten, kdo jim hned nepřisvědčí?" A tím bylo v lidu českém anarchismu odzvoněno — jeho hlasatelé a zastanci zasazovali mu smrtelnější rány, nežli jeho nejuhlavnější nepřátelé. I v politice byli jsme často svědky toho, že poklesek jednotlivců přinesl porážku mocné straně. A proč to vše sokolům připomínáme? abychom jim již jednou vštíplili v mysl, že lid i ideu sokolskou posuzuje dle její zastanců — dle sokolů. Chceme-li, aby myšlenka sokolská nalezala v lidu našem rozšíření, musíme my na prvním místě ryzím zásadám sokolským zůstatí věrnými. Chceme-li veřejnost přesvědčiti, že sokolstvo jest výkvětem české větve v zemi této — musí sokolové na prvním místě dle toho jednati, dle toho se chovati. Slova a různá hesla nepřesvědčují — lid chce viděti skutky. Apelujeme-li na veřejnost, aby dítky své posílala do ústavů tělocvičných, musí sokolové všude předcházeti příkladem. Hlásáme-li, že střidmost jest první a nezbytnou podmínkou pevného zdraví — musíme to také příklady dokazovati — musíme o to usilovati, aby každý, kdo sokolem se zvatí chce, dle zásad těch se choval. A to bez výjimky — neb víme, že veřejnost pro jednoho nehodného sokola nevidí sto řádných, dle ryzích zásad sokolských žijících pracovníků. A na konec, chceme-li opravdu býti hlavním sloupem české národnosti v zemi této, nesmíme dopustiti, aby ve sbo-

rech našich šířily se nešvary, na jaké už dávno jest stěžováno, na jaké stále jest poukazováno, že jsou vředem veškerého našeho ušlechtilého snažení. Hledme, ať veřejnost nikdy nemá příčiny připomenouti nám, "bychom dříve vyňali břevno z oka svého, než poukazovati budeme na mrvu v oku ostatních".

Pokud z našich tělocvičen nevymizí přehnané umělkování, pokud dobývání cen bude hlavním a zdravý vývoj těla účelem vedlejším, potud mezera bude veřejnost dělit od sokolstva — potud budeme rozděleni na představitele a diváky.

Resoluce "Sokola Chicago".

Od té chvíle, co neblahá aféra "Zobáků" rozčeřila hladinu tak zvané kalifornské osady v městě Chicagu, hrnulo se na nás jedno překvapení za druhým. Prvním — a to nemalým — překvapením pro nás bylo, že orgán náš dotknul se ostře klubu "Zobáků" — a nám na to ozval se sokol. Druhým překvapením — a skoro ještě větším prvního — bylo, když shledali jsme, kdo vlastně pod tím praporem "zobáckým" je shromážděn — a konečně vrchol překvapení našeho bylo, když bratrský sbor Chicago nám radí, abychom "podobné kritizování ponechali listům jiným."

O této poslední poznámce promluvíme si nejdříve. K čemu vydáváme sokolský orgán? Snad jenom, aby přinášel úřední zprávy a pochleboval jednotlivým sborům, uspořádají-li velkolepý ples aneb piknik? Nikoliv, když přijmuli jsme redakci listu, prohlásili jsme, že neohroženě vystupovati budeme proti všemu, co uznáme za nepravé, že ostře kritisovati budeme každou nepřístojnost — ať pak týká se to sboru neb jednotlivce v našem vlastním táboře — my prohlásili, že národní censury — která českým listům káže, co psáti mají a co nemají — ani dost málo se nelekáme a při tom pevně setrváme. Byli by sokolové pyšní na svůj orgán, kdyby počínal si jako bojácný tichošlápek, kdyby obával se pronést slovo pravdy, kdyby dříve nežli nějaký úsudek pronese, šel se úzkostlivě tázat, zdali se to někoho nemile nedotkne?

Jakmile sokolové takový orgán sokolský budou chtít vydávati, musí se ohlédnouti po jiné redakci — neboť my nemáme v úmyslu s nastoupením dráhy ustoupiti — bez milosrdenství tepati budeme každou nepřístojnost — a jen tenkrát jsme ochotni dáti napadeným zadostučinění, když nás přesvědčí, že jsme se mylili.

A nyní o těch "Zobácích".

Nechceme kaceřovati nikoho proto, že náleží k nějakému klubu, že mimo sboru sokolského vyhledává si jinde zábavy — jen nad tím se pozastavujeme, že vážní muži, staří sokolští harcovníci, sokolové, s nimiž již po dlouhá leta na sokolském poli pracujeme, mohou shromáždovati se v klubu s takovým jménem, které samo o sobě stačí, aby celý klub snížilo na stupeň té spousty jiných klubů, na které veden jest u nás všeobecný nářek. Jest sice pravda, že může si klub dáti jméno, jaké se mu líbí — ale když sokolští předáci parádují před veřejností s jménem takovým, které nelí-

ší se ani dost málo od té spousty těch různých "ratolestí", "Indiánů", "Lupenů" a p., tu povinností naší bylo proti tomu se ozvat, tím spíše, poněvač kdykoliv jsme pronesli slovo o jiných klubech, bylo nám odpovědíno: "Zametejte před svým prahem, páni sokolové, všimněte si raději "Zobáků", kde jsou sami vaši páni bratři".—

Nemají nám takové poznámky vhnět krev studu do tváře? Řekli jsme napřed, že nehorlíme proti tomu, náleží-li sokol k nějakému jinému spolku, — vždyť sami jsme činnými v spolcích jiných, ale sokolové, a jmenovitě sokolští předáci, mužové, kteří až posud těšili se naši úctě, ti by měli býti toho bedliví, aby důstojným chováním dávali mládeži ve všem příklad — a co můžeme pak čekat od našeho dorostu, když sami vyrukujeme před veřejnost s takovým "krásným" jménem?

To jest hlavně, co tanulo nám na mysli, když přinesli jsme ostrou poznámku o "Kalifornských Zobácích". — My těžce neseme, když vážní sokolové, na něž spoléháme, že v našem boji budou pevně při nás státi, na něž hlavně počítáme, že s námi přiloží ruku k dílu, aby sokolstvo konečně povzneslo se na ten stupeň dokonalosti, na kterém již dávno se nalezati mělo, že mužové, k nimž až posud pohlíželi jsme s úctou, po příkladu naší nerozumné mládeže pokrtí svůj klub jménem, které podle našeho úsudku snižuje celý klub na stupeň všech těch ostatních klubů a kloubků, jimiž se náš národní život tak hemží a které veškerou zdravou činnost mezi námi ubíjí.

Odsuzuje-li Sokol Chicago naše rázné a neohrožené vystoupení — buď 'si — ale pouhým odsouzením nás nepřesvědčil. My posud trváme na svém, že nedůstojno jest vážných mužů, že nedůstojno jest sokolských předáků, veřejně hlásiti se k — takovému klubu, který u vážných, inteligentních lidí jest pouze předmětem zaslouženého posměchu.

Zdá se nám, že i mezi sokoly nalézáme dosti těch, kteří nadšeně tleskají neohroženě pronášeným slovům pravdy, pokud se slova ta týkají někoho jiného.

Věda a — kousek zdravého rozumu.

Chováme veškerou úctu k vědě lékařské, avšak přece upříti nelze, že mnohdy obyčejný smrtelník pouhým zdravým rozumem přispěje ku pomoci tam, kde věda neví si více rady. Tak čteme v jednom odborném listě o případu, který udál se ve Philadelphii a jsme jisti, že neškodilo by, kdyby příkladu toho následováno bylo často v případech podobných.

Mladá dívka onemocněla zrádnou dyfterií, kteráž ve velkých městech vyžádá si tolik mladých obětí a jelikož rodiče nemocné byli lidé zámožní, povolali k dceři nejvýtečnějšího lékaře.

Tento užíval všech možných prostředků, s jakými nás věda lékařská až dosud seznámila a ač podařilo se mu již několikrát blížící se smrt odvrátiti, stav nemocné přece jen se valně nelepšil.

Tu kdosi pronesl náhled, že nemocné asi v léčení nejvíce vadí ta okolnost, že stále ležeti musí v jizbě, v níž vzduch musí býti nevyhnutelně dýcháním nemoc-

né otravován a je-li tato nucena bacily dyfteritickými přeplněný vzduch opět vdychovati, musí to na stav její působiti velmi škodlivě. Lékař uznal tento náhled za správný, kázal nemocnou přenést do jiné, čistě provětrané jizby, a jak zpráva udává, stav nemocné se v krátké době velice zlepšil. Nemocná dívka byla častěji přenášena z jedné jizby do druhé, aby nemusila dýchati otrávený vzduch a toto na pohled nepatrné opatření působilo na ni blahodárněji, nežli mnohé léky. Ovšem dlužno míti na zřeteli, že podobné experimenty neradno konati s těžce nemocným bez rady a bez dozoru zkušeného lékaře.

Zdraví jako podmínka výsledků a pokroku.

První podmínkou výsledku v čemkoliv jest rozhodně zdraví, čili abychom tak děli, aby člověk byl co možná v dobrém stavu. A co také může býti lepšího a skvostnějšího, nežli když stojíme na prahu žití svého — mladistvé síly, čili plní nadějí a v tom vědomí, že svalstvo naše, duch náš připraveni jsou na každý možný případ tohoto žití našeho. "Nemůže být blahobytu společnosti," povídá Spencer, "není-li v ní pokud možno, šťastný každý člověk, každý jednotlivec". A první podmínkou štěstí rozhodně jest — zdraví. Co platny jsou neduživci tisíce dollarcův, co všechno přepych rakovinou stíženého boháče, aneb souchotináři spousta bankovních knížek?

Mladíku síla sluší a celou mu jest ozdobou. Z pravidla tam, kde mužné jest síly i veliká budoucnost se skrývá, se všemi cnostmi dobrého člověka. Avšak i tu všichni nejsme dokonalými, jeden v tom druhý v onom vynikaje. Bylo to Napoleonova jízda v sedle po dvacet hodin denně, Franklinovo přebývání v čistém vzduchu venkovském v jeho sedmdesátce na šíji, Gladstonova pevná ruka řídící otěže vlády, když mu bylo čtyry a osmdesáté let, otužovaná denně chůzí tolik a tolik mil a střídavší se s různými pracemi drvoštěpa, ty, ano ty byly to věci, jež vedly k otužení těchto a jiných mužův a pomohly jim dokázati věci veliké.

Nemůžete vykonati ničeho důležitějšího, bez čistého, jasného, silného a činného mozku, a věru není ničeho na světě co lépe by mozek náš posílilo, nežli zdravé tělo naše. Nynější lidstvo zvítězí v těch řadách, kde soustavně tělo se cvičí a do takového uvádí se stavu, aby v praktickém žití nynějším čili letem za dollary, přispůsoben byl v silnějším těle i silnější mozek různým těm nátlakům panujících poměrů. V každé práci, každém zaměstnání dvacátého století mozek a nervy musí pracovati, samy okolnosti soutěže je přinutí.

Nezáleží na tom, jakého jste jinak nadání od přírody, aniž na tom sejde, jakými vládnete rozumovými čili duševními prameny, pakli nemáte opory fysické jako vlastního základu, selže vám mnohé do čeho jste se pustili. Bez takového kola rovnováhy, i genius mnohdy klopýtně.

"Které výsledky práce porovnatí lze se zdravím? Co zlato a miliony u porovnání jsou se zdravím?" ptá se Carlyle studentů svých v Edinburku. A otázka ta byla výsledkem mnohého trpkého sklamaní, jež přivo-

dilo zdraví jeho chatrné, nedovolíc mu, aby vykonal díla, jež byl si předsevzal.

"Jsem si toho jist," pravil Horace Mann, "že bych vykonal dvojnásob práce, lepší a pohodlněji, kdybych jen zavčas byl poznal zákony žití a zdraví v jedenadvacátém roku věku svého, tak jako je znám dnes. Na koleji učili mně znáti vše o pohybu planet, a to tak podrobně jako by se báli, že bych mohl zapomenout to či ono o letu jejich. Avšak o mém vlastním bytí, o vlastním ústrojí a potřebných podmínkách k řádným výkonům mého vlastního těla nechali mne v úplně nevědomosti. Následek toho přirozený byl, že poklesl jsem na zdraví hned v druhém běhu kolejním a od té doby nejsem zdrav. Jakoukoliv práci od té doby jsem vykonal a vykonati schopen byl, byla vykonána na úvěr, místo z kapitálu — cesta to velice záhubná jak zdraví tak i hmotným prostředkům."

Vidíme všude mladíky i dívky, již na účet kolejného a vydání jen, aby mohli studovat na svém zdraví si upírají, šetří na sobě, dřou do únavy a myslí bláhově, že připravují sobě lepší budoucnost, přetěžují tělo i ducha a provínují se sami na sobě, tak dlouho, až příroda sama jim velí, až sem a nic dále.

Tu i onde vidíme muže i ženy zápasiti v tom či onom podřízeném oboru. Pracují a propracovávají se nemohou, poněvač zavčas neuposlechli zákona velemoudré přírody a zakrňujíce na těle, třeba sebe větších měli vloh, dříve podlehnou a konečně i mozek otupí během jednotvárné práce své. Vůle osobní přestává, snahy lepší odumírají a s nimi i předčasně sestárý člověk. A kolik z nich mohlo být na tom lépe, kdyby byli dbali sil svých, těla svého a ducha, neplýtvajíce zbytečně ani těmi, ani oněmi?

Veselá mládež libuje si jakého dobrého jest zdraví a síly a zásoby tyto jakoby byly nevyčerpatelné. Taký mladík pohlíží s úsměvem ku shrbenému starci, rheumem prolezlému, k ženě trpící neuralgií, aneb chvějící se nervosou a přepracováním. Ani v duchu jej nenapadne, že za pár krátkých let octne se na týchž stanicích. Vždyť dnes popadne sud mouky a vyvalí ho do prvního poschodí, pracuje celých sedm dnů v týdnu, v den sedmý "pracuje" ovšem jinak, tělo své trápě neustředným hýřením, pitím a požitky, jež vrcholí někdy v notném "zmoknutí", promoknutí a ztrátě osvěžujícího spánku. A tam ta mladistvá děvůška, jen ji pozorujte, jak hbitě se v kole točí, celou noc se točí, třeba třikrát i vícekrát týdně, podle toho, kolik kde je "vzdělávacích a ušlechtilých škol tanečních" a pod. A z rána jde do práce, jakoby se ani nechumelilo, avšak někdy se i chumelí. Chuděrka myslí si, že bude tak pořádě — že bude vždy marniti tak zdravím svým, aniž by se následky dostavily. "Zápas o bytí?" smějí se, "vždyť není ničeho snadnějšího, jednou rukou toho vykonáme houf!"

Pravda, dokud jsme mladí, jde to, ale což pak na stará kolena, což pro ta si ničeho nenecháme? Není třeba zálohy právě pro ty doby, kdy nejvíce budeme po nich toužit. Jen počkejte, až dožijete se na příklad 45 aneb 50 let, kdy dostoupili jste v činnosti iistého stupně užitečnosti, kdy ať sebe více zdraví svého chráníte, no znáte a záhy poznati musíte, že ani jedině unce síly vám nezbyvá ku všemu tomu, co vykonati hodláte, ba že

“již to tak nejde, jak to chodívalo”, ani v tělesných, ani duševních silách vašich.

Jest věru s podivením, jak lehkomyšlně zacházíme se zdravím, dokud je máme. Jak mnohý milionář rád by ušetřil leckomu polovinu těch svých zlatáků, jen kdyby mu mohl vrátiti ztracené zdraví, zdraví pozbyté v honbě za mamonem.

Ve velkých městech co je obchodníků, kteří bez rozmyslu stále “táhnou z kapitálu svého zdraví”, aniž by toho pozorovali a tu pojednou sama příroda zakročí a udělá jim čáru přes počít. A to jsou dobří obchodníci, již o účtech, dal a vzal nejlépe by měli vědět. Jaké nepřirozené je jejich žití, bez náležitého pohybu, bez dostatečného spánku, bez náležitého pokrmu — a ten se ještě přímo shltne — bez jakéhokoliv odpočinku po jídle, aby pokrmy náležitě ztráveny býti mohly. Tak v mnohých velkých je městech. Ani obr by takou životosprávu nevydržel. Tak zvaný “lunch” na rychlo připravený, aneb studený mnohého obchodníka žaludek pošramotil, mnohou dyspepsií způsobil a se zádušností a rozruchem nervů a jinak mnohý nezdar v obchodě následoval. Jeden nezdar za druhým, ztráta vůle a odvahy a s mizicím zdravím i ubývání lepší snahy a přičinění. Ubývání sil má v následek ubývání vloh a schopností ve tvorbě myšlenek, již se ani nepřemýšlí a choroba nastupuje místo bývalé činnosti.

Málo jest těch, kdo o zdraví své pečují, nahrazující síly ubývající pečlivou životosprávou a tělocvikem. Komu by napadlo, aby spustil stroj nenaolejovaný? A přec ani v duchu nás nenapadne, že i ten náš stroj, to tělo naše, ten vysílený, vypracovaný mozek náš od včera po neklidu nočním, také by se neměl spouštět znovu a znovu k práci nové bez posily. Nemyslíme a neuvažujeme, až když stroj náš služby vypoví.

Příroda ničeho více od nás za zdraví nežadá, nežli pravidelné, soustavné a rozumné těla svého šetření. Nemůžeme se dnes natáhnouti, jako hodiny, abychom si nahradili zítřejší noc, již probdítí hodláme, aniž můžeme se najist dnes, protože zítra budem jíst méně. Zdraví, síla a dlouhé žití spočívají na neodvolatelných zákonech, o jejich poznání tak málo se pečuje, neboť málo jest těch, kdož o fyziologii a lučbě vlastního svého těla vědí a pochybným vychováním vědětí mohou. Jeden z tisíce nepoví vám, kde ten či onen důležitý orgán těla lidského se nalézá a jaký je úkol jeho. A za tuto nevědomost draze musíme zaplatit. Tři sta tisíc lidí v zemi této zmírá ročně na nemoce, jimž dá se předejít. A počet těch, na nichž vymstila se nestřídmost a špatné žití, nepravidelné vůbec jest ještě mnohem větší.

Jak mnoho jest tu i tam skřivenin, ochrn a pod., jež v mládí daly se srovnati a napravit, tu třeba rodiče jsou vinni, ale ať jest jakkoliv výsledky zůstávají vždy tytéž. Ty mrzáky ubohé litujeme a sami nevědomky se mrzačíme, odpíráme si čistého vzduchu, dostatečného pohybu, klaníme se nesmyslům stávající mody, žijeme podivně a pak se divíme, že nemůžeme tak pracovati vůbec, jako ještě před nedávnem, divíme se, že každý to naše chvění, nejistý krok, každou tu lesklost oka našeho pozoruje, že prozrazujeme jistou nejistotu myšlenek v mluvě, v každém dopisu, inu ve všem našem konání. Nic se nám nedaří, jako dříve, výsledky jsou smutné a pokrok žádný.

Kusý rozum nám tedy povídá, co třeba, abychom v žití tomto byli šťastni, zdraví a žili co nejdéle. Nejprve poznati musíme sebe sami, musíme vědět vše potřebné o těle našem, co prospěšné mu a co záhubné, trochu té tělovědy, fyziologie a lučby, hygieny nikomu neuškodí, ale prospěje. Musíme vědět, co jíst a pít a jak, jak se odívati, jak pracovati, jak tělo cvičením soustavným posilovati, jak odpočívati, jak spáti, čili jedním slovem, jak se o sebe starati, jak ten tělesný stroj náš v dobrém stavu udržeti, aby ještě po sedmdesáti letech šel co nejlaději, třeba hodně opotřebován. Na tom na všem záleží výsledky žití našeho, veškerý pokrok náš jako jednotlivců a celků, veškeré štěstí a blaho lidské, jen když znalosti o sobě samých nabytých i v žití skutečném použijeme.

Náš dorost — naše naděj.

Trestuhodná nedbalost, s jakou četní rodiče čeští počínají si ve výchově svých dětí, počíná k sobě již poutati pozornost veřejného tisku, neboť v jednom čísle chicagského “Denního Hlasatele” čteme následující: “Jak nedbalými jsou mnozí čeští otcové ohledně dozoru nad svými synátory, vidíme již z toho, že jim dovolují celé večery potulovati se po ulicích, kde tito ve společnosti svých kumpánů páší co čert káže. Jdeme-li večer ku příkladu po ulici, kde nalezá se několik hostinců, shledáme kolem každého obstupovati skupinu výrostků, ani baví se nemravnými rozpravami, pokřikováním na okolojdoucí a znepokojováním dívek, čímž otravují celé okolí. Řádný člověk musí si skutečně odplivnouti, slyší-li surové jejich řeči a pustý smích. Co vlastně chtějí rodičové takovým způsobem ze svých dětí vychovati? Snad chtějí se dočkati také té slávy, že jich synům dostane se povýšení, jaké očekává Niedermeyera?” Ano tak vychováván jest náš český dorost, naše naděj — v policejních záznamech vyskytují se česká jména čím dále tím hustěji a v polepšovnicích má český živel již také dosti slušné zastoupení. Před lety s pýchou mohli jsme poukazovati na to, že česká národnost v Chicagu vykazuje nejmenší procento provinilců, ale půjde-li to takto dále, budeme pomalu poměrně k našemu počtu závoditi o místo v řadě první. Ale veřejný tisk mohl by zde aspoň částečně docíliti nápravy, kdyby si tohoto vředu častěji a bedlivěji všimnul. Řekli jsme jednou na tomto místě, že “pokud rváti se budem jen o to, co kdo věří a co nevěří, pokud veškerou energii věnujeme jenom projektované stavbě ústavu, jehož nejeví se ještě nevyhnutelná potřeba a nad touto rakovinou budeme zavíratí oči, jest to, jako bychom počínali svoji práci od toho nepravého konce” — a při této příležitosti neostýcháme se slova ta opakovati. My jsme přesvědčeni, že časté upozornění na to, jak většina naší mládeže je zanedbávána, prospělo by celku a budoucnosti naší více, nežli celé sloupce zpráv o různých merendách a otiskování “promyšlených a procitěných spící”, kterými naši neunavní slavnostní řečníci a řečnice nevinné posluchače po celý rok týrají.

Nemožno jest, aby dobrá myšlenka pronikla hluboko do mělkých myslí.

SOKOL AMERICKÝ

ČASOPIS NÁRODNÍ JEDNOTY SOKOLSKÉ VE SPOJ. STÁTECH

Published monthly by the NATIONAL PRINTING & PUB. CO.,
566 W. 18th St. Chicago, Illinois

Official Paper of the United Bohemian Gymnastic Associations.

Vychází 15. každého měsíce v Chicago, Illinois

Pořadatelé:

Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa
Části přírodovědecké, zdravotní, atd
JOSEF ČERMÁK, 1562 W. 16th St., Chicago, Ill. Části pověsčné
A. HALLER, 818 So. Ashland Av., Chicago, Ill. Části technické

Editors:

Veškeré dopisy pro "Sokola Amerického" buďtež zaslány hlavnímu pořadateli:
Dr. J. RUDIŠ - JIČÍNSKÝ, Cedar Rapids, Iowa

SUBSCRIPTION - - - - 75 cents per year
Předplatné 75 centů ročně - - - - Do Čech \$1.00

Kdo z Evropy zasílá předplatné mezinárodní poštovní poukázkou, sděl tak rovněž i výpravčímu listu našeho, aneb jednatele V. V. Předplatné, jakož i oznámky do listu přijímá jednatel Výkonného Výboru N. J. S., aneb ustanovení jednatele zveřejní.

JAN ČERNÝ, 437 E. 71st St. New York City, jednatel Výkonného Výboru

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou hlavního pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevrací a neschovávají déle, nežli od čísla k číslu.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se sokol sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ku kterému sboru náleží. Nově odstoupilé a vyloučené členy oznamuje tajemník aneb účetní sborů výpravčímu každý měsíc.

Tiskárna a výpravčí listu:

NÁRODNÍ TISKÁRNA, 566 W. 18th Street, CHICAGO, ILL.

Sokolské síně.

Již několikrát vyskytla se na veřejnosti otázka: "Čím to jest, když si sokolové pomohou k vlastní síni, že veškerá činnost, na místě, aby se vzpružila, pojednou ochabne?" — a až posud nikdo neodvážil se na otázku tuto dáti pravdivou odpověď. Ne, že bychom nevěděli, jak odpovědět, ale proto, že jest již u nás zvykem psátí jen a mluvit to, co si nemyslíme — a mysliti zase to, co psátí neb říci nechceme, aneb napsati neb říci se bojíme.

Hlavní příčina ochablosti té pod vlastní střechou spočívá ve sborech samých.

Ať ohlédneme se kamkoliv, všude vidíme, že mají sokolové se svými síněmi stejné zkušenosti a stejné nesnaze. Co jest hlavním účelem spolků sokolských? Tělocvik — a kdyby sbory sokolské byly stavěly své síně proto, aby vyhovovaly hla v n ě tomuto účelu, byly by si jistě uspořily celé spousty nesnází a činnost sboru jako sboru sokolského by nikdy neochabovala.

Ale zde vězí ta chyba. Kdykoliv sokolové počali jednati o stavbě síně, měli na zřeteli celou řadu různých vedlejších účelů — a aby síně tolika účelům vyhovovala, musila býti nákladnou, síly jednotlivého sboru přesahující. Zbytečná nádhera, klubovní, ložové síně, ta-

neční sály, divadla — to vše vyžaduje veliký náklad a jakmile uvalí na sebe jednotlivý sbor takové břemeno, veta po veškeré činnosti. Všechna snaha musí pak obrácena býti k tomu, aby síně "hodně nesla", k vůli několika dolarům i tělocvik musí často ustoupiti z cesty, na členech, kteří mají třeba sami dosti tuhý zápas o existenci, žádají se oběti — a přirozený následek jest: všeobecná ochablost.

Namítlo-li se, pokud byl ještě čas, aby nebyla stavěna budova nákladná, aby postavila se jen jednoduchá tělocvična, která zřízena by byla jen pro cvičení, dostali jsme často za odpověď: "My musíme postavit síně, na níž Čechové budou hrdi, která vyhovovati bude všem potřebám našeho lidu."

Ale proč mají jenom sokolové uvalovati na svá bedra taková břemena, aby vyhověno bylo tolika potřebám, tolika účelům? Chtějí-li různé spolky, jako jsou ochotníci, hudebníci, zpěváci, spolky podpůrné, a jiné a jiné míti veřejnou místnost, která by vyhovovala všem jejich potřebám, ať utvoří jedno těleso a postaví si společně síně podobnou. Proč má jenom sokol o ně se starati a tou starostí o účele jiné činnosti svoji umrtvovati?

Lid americký dnes po tělocviku více touží, nežli kterákoli jiná národnost. Podívejme se na tělocvičny Y. M. C. A., podívejme se na tělocvičny soukromých klubů. Kdyby některý sokolský sbor v Chicagu ku příkladu byl si dal říci a postavil opravdový ústav tělocvičný, všem požadavkům moderní výchovy tělesné vyhovující, stal by se střediskem i slušného živlu amerického, a jsme přesvědčeni, že by z toho měl větší zisk — hmotný i mravní — nežli z té záplavy velkolepých i nevelkolepých bálů, z nichž mnohé pověst síně sokolské často dosti značně poškodí.

A nejenom, že cizí národnosti by takový ústav vyhledávaly, ale co hlavního, naše česká mládež by do něho s nedočkavostí spěchala a budoucnost, co sborů sokolských by byla pojištěna.

Takto ale, jelikož chtěli jsme vyhověti účelům ostatním, zanedbati musíme svůj vlastní a ta mládež, která vyhledává jen tělocvik, odcizuje se nám v ústa-vech cizích.

My to víme, ale jako pštrosi schováváme hlavy do písku a při tom přelháváme sami sebe, že to všechno není pravda a že je to u nás "všechno na pořádku".

A jest dnes nějaká náprava možná?

Známe jen jedinou cestu.

Síně již stojí — a předělati je nelze. Jediné, co by sbory sokolské učiniti mohly jest, vyzvati četné spolky, aby ty stávající síně jejich účelům úplně vyhovující, převzaly a samy pak aby si postavily skutečné ústavy pro výchovu tělesnou. Nejsme zrovna takovými optimisty, abychom věřili, že se tak záhy stane — ale za pokus by to stálo. A nedojde-li k tomu nikdy, pak nevidíme v budoucnosti těch sokolských sborů, které si postavily nákladné síně, nic jiného, nežli nekonečný, tuhý zápas o existenci — při čemž se budeme stále ohlížeti po nějakém u m ě l ě m prostředku, jak stále ochabující činnost sokolskou vzpružiti.

Kdo zapovídá dětem hru, potlačuje v nich nejpřirozenější pud.
Spencer.

Ženská krása.

Která pak dívka — která žena nechtěla by býti krásnou — s věčně mladou, s věčně svěží pletí? Každá — vždyť odborné časopisy hemží se různými dotazy, jak by ta neb ona poopravila na svém zevnějšku to, co příroda snad na ni opomenula — a naši obchodníci s různými prášky, barvami a mastičkami dovedli by o tom také vyprávěti. Řekneme však některé naší slečince — ba třeba i rozumné matince — že pěknou pleť, kteráž jest přec první podmínkou ženské krásy, nelze zlepšiti jakýmkoliv práškem, nebo mastičkou, neb jakoukoliv zevnější pomůckou, že zdravá krev a pravidelná funkce všech orgánů tělesných jest jediné s to vykouzlit na lících krásné růže — ony se vám usmějí a dodají potutelně: „aha — a abychom toho docílily, musíme pěstovati tělocvik — není-liž pravda?“

My však jim na tuto škádlivou otázku odpovídati nebudeme, poněvadž víme, jak bychom pochodili — ale snad bude mnohé zajímati článkuček, uveřejněný v chicagské „Tribuně“, v němž jeden z nejpovolanějších lékařů chicagských čte ženám a dívkám následující levy:

„První podmínkou, vlastně hlavním základem ženské krásy jest zdraví — a toho nelze dosíci neb si zachovati bez jakési částečné námahy. Nevědomost, jakou naše ženy prozrazují při opatrování své tělesné schránky, jest přímo úžasná.

Plochá — často vpadlá prsa — křivá páteř — nepěkné, neforemné nohy — často zarudlý nos — bledé líce — nepěkná, drsná pleť — mdlé oko — slabé svalstvo — popudlivost — choroby plic a jater — choroby orgánů zažívacích — — — leč musil bych vyplniti celý sloupec, kdybych chtěl vyjmenovati všechny ty choroby, všechny ty nesnáze, jež ženy na sebe svévolně uvalují tím, že s takovou úzkostlivostí vyhýbají se cvičením tělesným. Naše tělo nám bylo přírodou dáno proto, abychom ho užívali — zákon přírody žádá si pohyb — kde není pohybu, tam je hniloba — tam jest nemoc — a kdo překročuje zákony přírodní, draze za to dříve či později odpyká.

Cesta k opravdové, přirozené kráse tělesné jest jedna — a ta vede čistou a dobře vedenou tělocvičnou. Zdravý pohyb jest to jediné, co vykouzli ženám na lících růže — tělem rychle proudící zdravá krev zbarví jejich rty, že mají podobu třešní — veselá mysl rozžehne v oku nový žár — cviky různých rytmických kroků dá ženám svižný, lehký, elegantní krok — tělocvik zajistí vám zdravý spánek, chuť k jídlu — zbaví vás přebytečného tuku, který nahradí zdravým tuhým masem — zkrátka, jen tělocvik v nynější době jest s to, dáti ženě to, po čem každá tak touží a to jest: zdraví, s nímž ruku v ruce kráčí svěží pleť, která jest nezbytnou sestrou krásy — a k tomu přidá vám pěknou, souměrnou postavu. Není to bohatá odměna za trošku té námahy — není to štedrá odměna za těch několik hodin strávených týdně v tělocvičně?“

Co tomu říkáte, sestry sokolky a čtenářky vůbec? Toto nenapsal žádný tělocvičný nadšenec — nýbrž zkušený lékař. Bude ještě třeba Vám připomínati, že jedinou, hlavní podmínkou šťastného života jest zdraví — a že městská dívka jest s to zdraví své upevniti a pro budoucí život pojistiti jen systematickým tělocvikem?

O prvé pomoci raněným.

Pomoci člověk člověku, když nehoda, neštěstí jej potká, když se poraní a k úrazu přijde, jest zrovna tak naší povinností, jako jest krásným skutkem a projevem lásky k bližnímu, jako jest mnohdy důkazem ducha-prítomnosti, statečnosti a pravé mužnosti. Užiti pak v tělocvičně naší nasromážděných vědomostí, otuženého svalu a bystrého ducha ku prospěchu jiného člověka, kterého neštěstí potkalo a poskytnouti mu prvé pomoci, nežli pomoc lékařská se dostaviti může i zachrániti tak mnohdy lidský život, zachrániti úd člověka poraněného, aneb uleviti bolestem jeho, jest jen lidské a souhlasí hlavně s myšlénkou naší sokolskou, jež kdekoliv lze, přivedena býti má v platnost, aby důkaz býti podán mohl, že nejen víme co poslouží zdraví našemu, ale i to; jak sil a vědomostí získaných prakticky upotřebiti. Když tedy někdo někde se poraní, první spěcháme ku pomoci, vedeni snahou prospěti co nejvíce a jak nám podivně, když zrovna nevíme si rady, když nevíme co a jak učiniti, abychom bolestem poraněného ulehčili, abychom učinili proň, seč nejvíce. Není-li tedy všech nás povinností, abychom pro takovéto případy byli vždy připraveni, abychom věděli co dělati i mnohdy ve cvičirně, když některému z bratří náhodou stala se nehoda a on přišel, většinou vlastní nepozorností, k úrazu a poranění. Jak blaží člověka služba prokázaná, jak těšiti musí toho, jenž pomohl a věděl jak pomoci, jsa připraven pro každý sebenáhly případ neštěstí. Uleviti trápení, pomoci svému spolučlověku, bratru, jaký krásný úkol, jaký to čin, proč tedy se nenaučiti vše, co třeba, aby taká pomoc byla výdatnou, aby byla pomocí skutečnou . . .

Nežli lze přistoupiti k vlastnímu poučení, jak si počínati a co dělati, když chceme prvé pomoci poskytnouti při úrazech a nehodách, musíme se nevyhnutelně seznámiti aspoň poněkud s nejdůležitějšími částmi těla, jich účely a výkony.

Krátký nástin tělovědy lidské musí tedy předcházeti a tu zapamatovati si musíme, že nejhlavnější části těla lidského tvoří: kosti, svaly, nervy, kůže, a vnitřní orgány, ústrojí, jako srdce, tepny, žíly, cévy, plíce, játra, sliznice břišní, slezina, žaludek, střeva a ledviny.

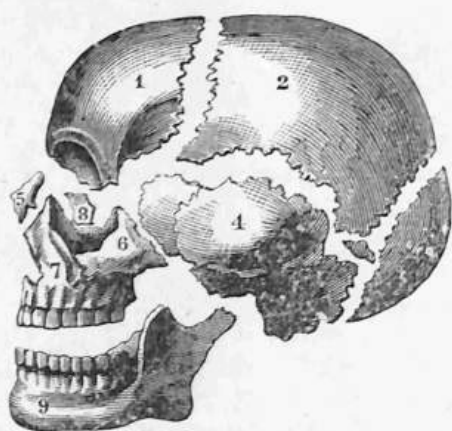
Kosti a svaly jsou orgány pohybu. Soustava nervová skládá se z mozku, míchy a nervů a jest orgánem mysle a činnosti čivní vůbec. Srdce, tepny, žíly a cévy jsou ústrojím krevního oběhu, kdežto plíce jsou ústrojí dýchacími a vyměšování, kůže a ledviny vyměšují pouze, játra a slinice jsou tu k vyluhování potravy čili ztráveniny a jsou velmi důležitými ústrojí odměšovacími, kdežto žaludek a střeva jsou ústrojí zažívacími, spolu s dutinou ústní, hltanu a jícnu. Střeva máme tenké a tlusté.

KOSTI. Kostra těla lidského jest vytvořena souhrnem všech kostí v těle uložených a na vzájem spojených, jí určena jest výška těla člověka a slouží veškerým měkkým částím těla lidského za pevnou podložku, tvoří dutiny k umístění důležitých, jemných útrob, poskytuje svalům pevné body k jejich upevnění, tvoří tak lehce pohyblivé páky, pohyb pomocí rozličných kloubů umožňující, vykazuje směr jednotlivým dráhám cévstva a nervstva a umožňuje takto posudek o poloze a místních poměrech jednotlivých ústrojí. Ko-

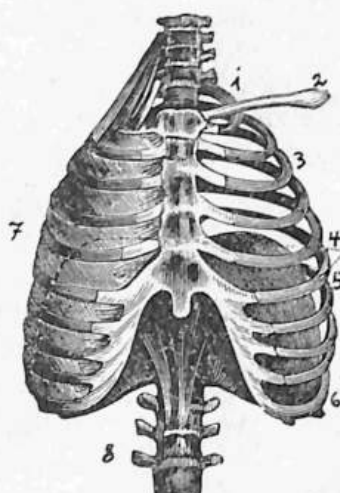
sti jsou ovšem pevné a chrání proto mnohý důležitý orgán, jako na příklad mozek, v lebce; sloupec obratlů v páteři, míchu; stěny kostí delších morek; žebra plice atd. Kostí spojeny jsou navzájem v kloubech pevnými šlachami a tyto připevněny ku svalům, jež na místě je udržují. Konce kostí, které kloub tvoří, jsou opatřeny dále hladkou, bělavou chrupavkou tak, že plochy vespolek se dotýkající jsou úplně hladké, čímž pohyblivost jejich značně jest usnadněna. Pomocí pouzdra kloubového jsou klouby vzduchoprázdně uzavřeny, toto pouzdro vyměšuje do kloubu mok kloubový. Avšak vraťme se postupně k vlastní věci, poznávajíc jedno po druhém pomalu, ale za to tím soustavněji.

KOSTRA. Veškeré kosti těla lidského, počtem 206, společně tvoří kostru. Na kostře rozeznáváme

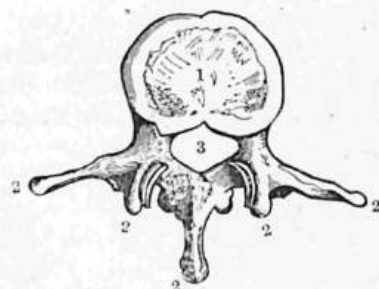
který se nachází v kosti záhlavní a podle toho se i záhlavním, aneb týlním jmenuje. V kostech skráňových nacházejí se čidla sluchová, kdežto v části obličejové máme různé dutiny, jako dva důlky oční, dutinu nosní a ústní. V těchto uloženy jsou čidla: oko v dutině oční, nos, sídlo čichu, a jazyk v dutině ústní—sídlo chuti. Kost, obličejových jest celkem 14 a jsou rovněž nepravidelné, pomáhají různými tvary svými ku vzhledu našeho obličeje. Tak máme tu dvě kosti nosní, dvě kosti jařmové, čili lící, dvě horní čelisti a dolní čelisti, v dutině nosní dvě nosní skořápky a kosti radiální, v důlkách očních dvě kosti slizní, v dutině ústní nahoře dvě kosti patrové. Pod dolní čelistí a za ní nad chránem jest kost jazyková—jazyka—, čili jediná kost v těle lidském, která s ostatními kostmi pouze sva-

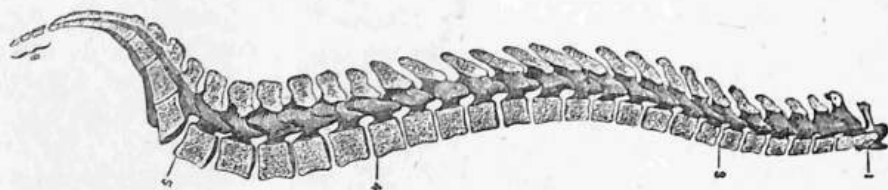
LEBKKA: 1. Kost čelní. 2. Temenní. 3. Týlní. 4. Skráňová. 5. Kost řešetná. 6. Klínová. 7. Čelist horní. 8. Slizní. 9. Dolní čelist.

TRUP: 1. a 3. Žebra. 2. Kost klíční. 4. a 5. Sval dělíci dutinu hrudní a plícní. 6. Žebra volná. 7. Svaly mezižební. 8. Obratle.

OBRATEL: 1. Tělo. 2. Výběžky. 3. Dutina míchy.

SLOUPEC OBRATLŮ: 1. 2. Šíj. 2. 4. Hrud. 4. 5. Bedra. 5. 6. Křížová kost. 6. Háč.

KOSTĚ HRUDNÍ: 1., 2. a 3. Částě.

tři části: Hlavu o 28 kostech, trup o 52 a končetiny horní 64 a dolní 62.

HLAVA. Tuto dělíme v část obličejovou—přední—a lebeční—čili zadní. Část lebeční jest částí hlavní a skládá se z osmi lebních, nepravidelných, plochých kostí různé velikosti, jež tak zvanými švy vespolek jsou spojeny. Jsou to kost záhlavní, čili týlní na zad a na spod umístěné, ku předu k této přiléhají dvě kosti temenní, k těmto ku předu připojeny jsou kost čelní a kosti skráňové, čili spánkové. Dole, čili pod spodu jest ještě kost klínová a kost řešetná, nosu odpovídající. Tyto kosti vespolek tvoří dutinu lebeční a v té nalézá se mozek. Dolní čelist souvisí kloubem s hlavou. Mозek kostmi těmito z důstatek jest chráněn. Dutina lebeční spojena jest s průduchem páteřním otvorem,

zy jest spojena. V každé čelisti dospělého člověka nalézá se 16 zubů, lidem nedospělým schází v každé čelisti tak zvané zuby moudrosti.

TRUP. Páteř, žebra a kosti hrudní tvoří trup, který skládá se celkem ze 51 kostí. Páteř jest sloupec obratlů od spodiny lebky podél hřbetu se táhnoucí. Otvory obratlovými, jichž čítáme 24 — 7 šíjových, 12 hrudních a 5 bederních, vyjma kosti křížové a hákové, prochází mícha, která až k druhému obratli bedernímu zasahá, a odtud až na konec páteřnice tenké míchové vlákno vysílá. První z obratlů šíjových jmenuje se nosič a jest spojen s kostí týlní a s druhým obratlem šíjovým čepovcem, kloubem to, který pohyb hlavy umožňuje. Mezi jednotlivými obratly nacházejí se silné desky chrupavkovité a obratle sami pružnými šlachami

spojeny jsou, tvoříce tak zvaný "kříž". Na těchto pak nalezájí se vrstvy svalů, čímž pružnost, pohyblivost i dostatečná pevnost páteře jest zaručena, tak že náraz, aneb při skoku, náhlém pohybu nemůže se kostem nic státi. Kost křížová v zadní části povstala spojením se 5 obratlů, jež v mládí se dělí chrupavkou. Kost háková, také někdy kostrč zvaná, skládá se ze čtyř malých zakrnělých obratlů.

ŽEBRA. V těle našem máme 12 párů žeber, kostí to obloukovitých, k hrudním obratlům pohyblivě klouby připojených. 7 hořených párů jest připojeno ku kosti hrudní v předu prsou se nalezájící, jsou to žebra dokonalá, kdežto ostatních 5 párů nazýváme žebra nedokonalá, neboť ku kosti hrudní se nepojí. 8. 9. 10. pár žeber jest chrupavkou se 7 párem, posledním to žebrem dokonalým, spojen, kdežto 11. a 12. pár volně se končí a mnohdy i žebry pohyblivými se zovou. Uspořádání žeber kolem koše hrudního jest také, že chrání srdce, plíce a veliké tepny a žíly u nitru těla lidského a k tomu napomáhá i měrou značnou kost hrudní, podlouhlá a ze tří částí se skládající—rukověť, tělo a násadec—spojených chrupavkou. Od dutiny břišní oddělena jest dutina hrudní svaem, který nazýváme bránici. (Pokračování.)

Potlačování veškerého mezinárodního nepřátelství jest tou jednou velkou reformou, již v zápětí kráčetí budou všechny reformy ostatní. Spencer.

Vzduch pevný a tekutý.

Poněvač slíbili jsme čtenářstvu svému poskytovat co možná poučení z každého odboru a přináseti jednotlivé statě zajímavé a v době přítomné zvláště důležité, tedy abychom tak děli práce časové, považujeme za povinnost svou zasáhnouti dnes do oboru přírodovědeckého a pověditi si dle různých pramenů také něco o tekutém a pevném vzduchu.

Komu by bylo ještě před nedávnem napadlo, že možno nějakým způsobem plyn přeměnit v kapalinu, po případě i v látku pevnou? Věděli jsme a znali vodu, jeden z hlavních a bývalých čtyř žvlů, ano věděli jsme o ní, že vyskytuje se ve třech podobách, ve skupenství pevném, tekutém a plynném, totiž že nalezáme ji zde jako led, tam vodu a onde v páry proměněnou. Na základě těchto a jiných vědomostí zkoumalo a přišlo se na to, že lze teplem, aneb ochlazením změnit i jiné látky ze stavu jejich pevného na kapalný až plynný. A dnes můžeme přelévati tekutý vzduch, lámati jej a činit v ohledu tom zajímavé pokusy druhu různého.

Z počátku použitím dvou důležitých pomůcek, které poskytly pokračující vědy technické, totiž silného tlaku a veliké zimy podařilo se konečně některé plynné látky uvést v pevnou hmotu, avšak na vzdor dalším pokusům zůstala tu ještě celá řada látek, které vzdorovaly tlakům sebevyšším, dostupujícím až i 20,000 atm. Z těch jen dlužno připomenouti si na příklad vodík, kyslík a dusík, a proto pak říkali jsme jim plyny stále, čili plyny neztužitelné.

Tak bylo do nedávna a lučba nedovedla nám povědět vlastní příčinu, pro kterou se ztužení těchto plynů

v kapalinu, aneb hmotu pevnou nepodařilo, až tu na jednou seznalo se, že jako ve všem jistě vždy je pravidlo, tak i také v tomto ohledu musíme míti jistý vzájemný vztah, chceme-li pokus, aby se nám zdařil. Krátce povědino, jest tu třeba jistá nejvyšší mez teploty, nade kterou není možno plyn stlačit v kapalinu žádným sebevětším tlakem. Víme-li pak tolik, tož ovšem práce další již poměrně snazší se jeví.

Teplota, o které se tu zmínujeme, nazývá se v kruzích odborných teplotou kritickou a jest rozhodně jiná každého jednotlivého plynu.

Stačí uvést tu příklad, aby snáze jsme pochopili, tak obnáší teplota ona kyslíčnicku uhličitého $+31^{\circ}\text{C}$. Kdyby však měl kyslíčnicku uhličitý teplotu vyšší, pak jest skutečně neztužitelným a opáčně, čím nižší teplota jeho, tím menšího tlaku jest třeba pro jeho zkapalnění. Udává se, že při $+30^{\circ}\text{C}$ přechází totiž v kapalinu tlakem 73 atmosfér, při 0° tlakem 36 atm., při -30°C již jen 18 atm., a mrazem -78°C kapalný již za obyčejného tlaku vzduchu.

Jak vidět zkapalnění kyslíčnicku uhličitého provádí se následkem jeho dosti vysoké teploty kritické velmi snadno, jinak však jest již s plynnými prvky, jako jest kyslík, jehož kritická teplota činí -119°C , a hlavně vodíku, kde obnáší dokonce -242°C . Za obyčejného atmosferického tlaku teploty pak, při nichž se tyto plyny zkapalňují — aneb naopak, při nichž tekuté ty plyny se mění v plynný stav, tedy jich bodu varu — obnášejí ve vodíku -252°C , kyslíku -181°C , dusíku -194°C .

A co všeho z toho, jaké jsou tu vyhlídky na upotřebení a jakou má praktickou a technickou důležitost zkapalnění vzduchu, směsi to kyslíku a dusíku? Inu, levnou výrobou tekutého plynu toho, který sám jest zdarma, jako málo co na světě, poskytnuta vědě i průmyslu nedocenitelná a dosud nedoceněná pomůcka mnohým a různým oborům.

Podle Dlouhého prvý náběh ku zkapalnění kyslíku — kteráž součást vzduchu, jak již povědino, jest snáze ztužitelná nežli dusík, což ovšem má velikou důležitost pro výrobu čistého kyslíku ze vzduchu — učinil vlastně již Caillet roku 1877, krátce před Pictetem, jemuž přísluší zásluha prvého ztužení kyslíku ve větším množství. Mnohem větší ceny však byl pozdější vynález Linde-ův (1898) výroby levného tekutého kyslíku a vzduchu ve velkém, takže dnes jest tekutý vzduch již běžným předmětem obchodu.

Netřeba se tu zmínovati o vlastní metodě zkapalňování, tolik místa nám nezbyvá, aniž rozhovoříme se o jeho praktickém a vědeckém významu, ale povíme si jak tekutý vzduch se chová v rukou toho, jenž pokusy s ním činí. Tak praví Metz, že "je-li naprosto čistý, je to kapalina čirá, slabě namodralá, poněkud lehčí vody (měrná váha 0.91); vše při -190°C . Obsahuje-li stopy kyslíčnicku uhličitého, jenž je v obyčejném vzduchu vždy přítomen, jest mlékovitý jako vápenná voda. Ač má plynný vzduch asi 21% kyslíku a 78% dusíku dle objemů, obsahuje vzduch tekutý kyslíku 70%, neboť při ztužování vzduchu zůstává dusík déle plynným a zbývá ve přístrojích zpět. Necháme-li tedy něco tekutého vzduchu na misce odpařit, zvýšíme tím procento kyslíku v místnosti, což má veliký význam desinfekční.

Kapka tekutého vzduchu na dlani se chová tak,

jako kapka vody na žhavé plotně; větším množstvím jeho popálí se ruce a utvoří se bolestné puchýře právě tak jako při spalenině ohněm.

Smíšenina vaty a uhelného prášku politá tekutým vzduchem tvoří látku třaskavou tak jako střelná bavlna; již pouhý uhelný prášek politý tekutým vzduchem se zapaluje s velkým plamenem a za výbuchu, právě následkem velkého množství jeho kyslíku, jenž podporuje spalování.

Tekutý vzduch lze přelévat jako vodu z jedné nádoby do druhé; uschovávat se musí ovšem v dobře opatřených otevřených kamenných nádobách, tak aby se větší jeho množství náhle neodpařilo, jinak účinky jeho jsou tytéž jako dynamitu.

Na volném vzduchu se odpařuje poměrně zvolna; z takových dvou-gallonových nádob denně vypaří se ho asi množství 100 g.

Gumová hadice namočená do tekutého vzduchu ztuhne okamžitě jako roh, zkrhne, a lze ji rozbit na kousky jako hliněný hroubel; podobně květiny namočené v této obdivuhodné kapalině zmrznou a podrží svůj tvar, načež se rozpadají jako střepiny skla. Postavíme-li do tekutého vzduchu nádobu s lihem, zhuští se tento nejprve, že vypadá jako glycerin, načež tuhne aniž by krystaloval; éther naproti tomu ihned vytvoří skupiny krásných sněhobílých krystalků.

Při nesmírně nízké teplotě tekutého vzduchu lze vůbec konat ještě celou řadu nadmíru zajímavých pozorování chemických i fyzikálních, na jejichž vypsání zde naprosto není místa. Poukážeme však ještě na jeden pokus, jímž lze pomocí nízké teploty tekutého vzduchu schladit tuto kapalinu samu tak, že část její ztuhne na led, tedy na vzduch pevný. Nebezpečný jinak tento pokus provedl asi před dvěma lety nejprve profesor Metz na Tulane College v Louisianě.

Kousek pevného vzduchu, které Metz obdržel ve zkoumavce, vypadal zcela jako led; zvláštní však, že nebyl křehký, nýbrž velmi pružný, takže kladívko při úderu naň odskočilo jako od kaučuku. Kleště pak, do nichž vzat kus vzduchu toho, přimrzly naň a zůstaly na něm lpěti.

Nízká teplota pevného vzduchu — asi 220° C pod nulou — měla pak i ten zajímavý následek, že na skleněné nádobce, v níž tento "vzduchový led" chován, srážel se okolní plynný vzduch ve kapalinu a orosil její stěny právě tak, jako se srážejí vodní páry na studené sklenici.

Ač je dnes praktické upotřebení tekutého vzduchu již velice rozsáhlé, je dosud stále přece jen v plénkách, a můžeme směle čekat řadu nových a překvapujících výsledků v oboru techniky nízkých teplot, kterou stvořily geniální práce Pictet-ovy a Linde-ovy."

Náš národ rodí sice hojnost umělců, řečníků, politiků, ale obáváme se, že rodí posud málo ryzích charakterů.

Dolar vydělati není tak těžké, jako dolar uspořiti — zdraví si získati není tak obtížné, jako na pozdní leta si je zachovati.

Bratrům náčelníkům a cvičitelům!

Již jen několik měsíců dělí nás od sletu a závodů N. J. S. Nerad bych připomínal důtklivě činovníkům našim, jaké důležitosti oba tyto podniky pro nás v sobě chovají. Zajisté tak jako nám, co celku, i jednotlivcům záleží na tom, aby průběh všech v pořadu zahrnutých cvičení podal příznivé vysvědčení o vyspělosti naší.

Cvičení s činkami, jež tvořiti mají jedno z nejhlavnějších čísel cvičení sletových, očekáváme, že dojdou pozornosti důkladné od všech, kdož na nich podílu bráti hodlají.

Aby nikdo nemohl se vymlouvat, že neměl příležitosti cvičení ona si řádně osvojiti, tož vezměte bratři na vědomí, že nikdo k cvičením těm připuštěn nebude, kdo při zkoušce před sletem odbývané, řádným nacvičením celého cvičení prokázati se nemůže.

Před nedávnem rozeslal jsem na všechny sbory cvičení s činkami. Nemaje adres br. náčelníků, posílal jsem je na tajemníky sborů a proto nechť každý bratr náčelník, který cvičení to snad dosud nedostal, u tajemníka sboru svého se oň hlásí.

Jelikož do cvičení v lednovém čísle uveřejněných některé tiskové chyby se vloudily, činím na to ty, jimž cvičení jich u sborů svěřeno jest, pozorný. Hlavně nechť povšimnou si rozdílu v druhém oddílu, kde v cvičení B. na doby 5 — 6 pr. páže v upažení čelným obloukem dovnitř přechází.

Pro sokolky stanovena jsou cvičení s kůžely. Ježto nemožno mi v čísle tomto je uveřejniti, tož upozorňuji br. cvičitele, aby prozatím průpravně cvičení s kůžely probírali. Kde již rozhodnuto jest, že sokolky na cvičení sletových podílet se budou, nechť oznámí mně tak a cvičení pro ně určená před vydáním příštího čísla zaslána jim budou.

Cvičení pořadová stanovena pro závody čet, rovnati se budou cvičení členů a prováděti se budou dle povelů.

Žádám zároveň, aby všichni bratři náčelníci oznámili mně adresy své, abych v pádu potřeby mnohé pokyny cvičení sletových aneb závodů se týkající vůbec, jim co možná s největší úsporou času zasílati mohl.

Na zdar!

A. Haller, náč. N. J. S.

Plz. Sokol v Chicagu usnesl v poslední své schůzi, odebrati 200 památníků. Kdyby ostatní sbory následovaly příkladu jmenovaného sboru poměrně k počtu svého členstva, byl by skvělý zdar tohoto našeho podniku zajištěn.

Tělocvik a výstava.

Před nedávnem přinesli jsme obšírnější zprávy o tom, jakým způsobem zastoupen bude tělocvik na světové výstavě v St. Louis. Přinesli jsme též podrobnější zprávy o přípravách jiných národností, které u příležitosti té tělocvičné slavnosti ve větších rozměrech na výstavišti uspořádají. Konečně možno nám dnes podati čtenářům svým náčitek stadia, které nákladem výstavní správy k účelům tělocvičným na výstavě zřízeno jest.

St. louiský "Republic" minule oznámil s oprávněnou chloubou, že v historii tělocviku došel tento prvně úředního schválení až od říditelstva světové výstavy v St. Louis, které zařídilo ve správě výstavy zvláštní odbor tělesné výchovy, což až dosud na žádné výstavě světové nebylo. Tomuto odvětví povolena byla výstavní společnost jistá částka na zřízení stadia, na němž pilně se pracuje. Bude tam umístěno 30.000 sedadel (20.000 tedy již slevili).

Pro diváky bude velkou výhodou, že hlavní tribuna opatřena střešou, pod níž před silnými paprsky st. louiského slunce 9.000 osob útočiště naléztí může. Mimo této tri-

buny zřízeny budou ještě jiné, jimž však tak důkladného opatření se nepředpokládá.

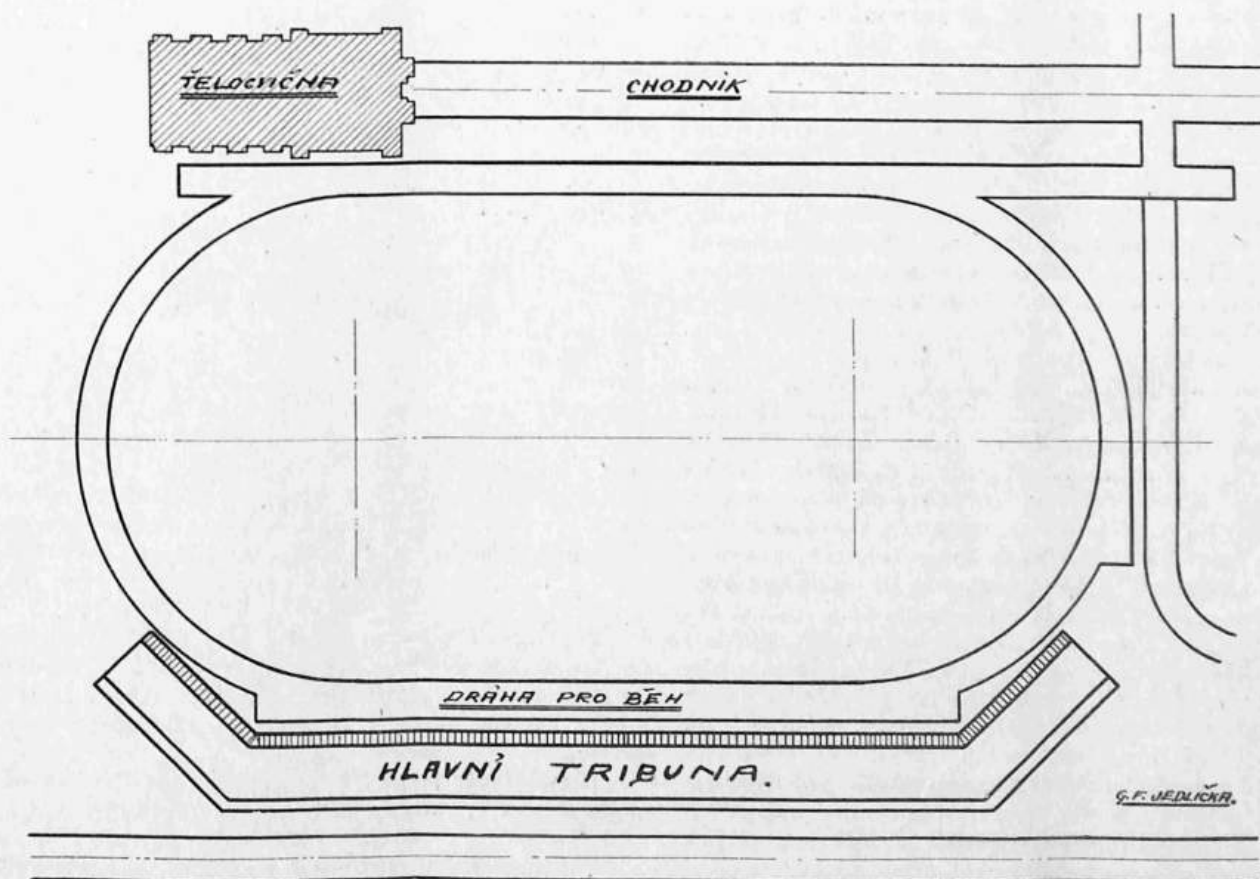
Pro našince jest to však trapné, čísti tyto zprávy anglických listů, ježto dovidáme se z nich asi tolik, jako by celé to stadium zřízeno bylo pouze za tím účelem, aby odbyly se na něm závody, neprávem olympické hry zvané. O nějakém hromadném cvičení některých tělocvičných spolků, jimž my trochu větší důležitosti přičítáme, nečiní se ani zmínky. Něčemu podobnému zdá se, že anglický tisk nepřikládá mnoho důležitosti a proto nečiní zmínky o připravovaných cvičeních Němců, neví též snad ani o tom, že Sokolstvo americké na místě tom svá sletová cvičení odbyvatí má.

Cvičence naše zajímají bude dále, sdělíme-li, že stadium

motné, neboť to spatří z cizinců právě ten, kdo náhodou v čase jeho v místa ta zabloudí.

Výstavka turnerů rozdělena bude na tři skupiny. První skupina obsahovati bude fotografické snímky turnerských budov, tělocvičen a letních cvičišť. K nim přidány budou obrazy všech tělocvičných odvětví, jako: cvičení prostných, tyčemi, činkami, kůžely a p., cvičení na nářadí a hry stejným způsobem znázorněny býti mají.

Druhá skupina jest sbírkou památných předmětů jako: starých praporů, mezi nimiž jsou prapory turnerských pluků z občanské války, historické malby a pomníky postavené padlým turnerům z občanské války. K tomu všemu poji se výstava všeho tělocvičného nářadí a tělocvičná literatura Němců.

Stadium na výstavě v St. Louis, Mo.

(tolik jako prostranství k běhu o závod určité délky) pozůstává z dráhy pro běhy jedné třetiny míle v obvodu. Většinu našich cvičenců známé jsou rozměry letní tělocvičny v Douglas Parku v Chicagu. U porovnání rozměru, bude dráha stadia o něco delší a sice asi o 144 yardů. Délka dráhy cvičiště v Douglas Parku měří jednu čtvrtinu míle.

V tělocvičné budově, která těsně při stadiu postavena, uspořádají Němci zajímavou výstavu turnerskou. Zvláštní výbor, jemuž starost o to svěřena, konal a koná dosud čilé přípravy a najdeme-li na výstavce to, co dnes slibováno jest, těšíme se na zajímavé ukázky. Škoda jen, že my na něčem podobném podílu bráti nemůžeme. Nepochybujeme o tom, že bylo-li Němcům k účelu tomu místo povoleno, že ani nám by odřeknuto nebylo. Výstava podobná přivedla by nás v širší známost, nežli snad cvičení na výstavě sa-

Třetí oddíl výstavy jest neméně zajímavý. Představovati má totiž v zmenšených rozměrech moderní tělocvičnu dle vypracovaného plánu zřízenou u velikosti 4x6 střešiců. V tomto modelu umístěno bude všechno tělocvičné nářadí (v poměru zmenšeném) jako hrazdy bradla, koně, kruhy, šplhací tyče a p. s výhodným a praktickým umístěním tyčí, činek, kůželů atd. Ventilační opatření a p. jiné pro tělocvičnu důležité zařízení přehlednouti lze skleněnou stříškou, kterou malý ten model opatřen. K tomu zvláštní tiskopisy seznámí návštěvníka s tím, co postavení takové tělocvičny za náklad vyžaduje, když staví se ze dřeva, z cihel, aneb kamene, jakých rozměrů tělocvična má být pro 50—70 cvičenců, mnoho-li nářadí pro ně jest potřeba a mnoho-li nákladu nářadí také vyžaduje.

Kdy zmůžeme se my na něco podobného?

Potřebujeme cvičitelů stálých?

Neustále stará však opět a opět v popředí deroucí se písnička: "nedostává se nám cvičitelů zkušených". — Kéž dali by jste nám již jednou pokoj s podobnými stesky, pomyslí si as mnohý bratr, jemuž naše vnitřní tělocvičná činnost dosud pevně k srdci nepřirostla. A skorem se nám zdá, že trochu pravdy, třeba ne přímo, v odpovědi také se skrývá. Vždyť třeba k tomu houževnaté vytrvalosti, psáti a psáti stále o jedné a stejné otázce, při čemž o malém úspěchu psaní podobného — možno-li výsledek toho úspěchem třebaš sebe menším zváti — přesvědčení jsme. Necht však tomu již jakkoliv, pro nás otázka tato velké následky v sobě chová, ba lépe řečeno, od ní, či na ní závisí celá budoucnost naše. To dostačitelným důvodem nám, aby opět znovu vraceli jsme se k předmětu tomuto a nedáme si pokoje, pokud jen sebe menší naděje stávatí bude, že nápravy nějaké docíliti lze.

Kdo nebře se v před, ten zůstane rychle pozadu za světem rychle pokračujícím a v zemi této, kde všechen praktický lid úsilovně podniky své k dokonalosti přivádí, špatně věsti se bude těm, kdož věrní zůstávají starým zvykům, o jichž zhoubných účincích na život náš již dnes přesvědčení jsme. Z oněch našich starých zvyků, nám špatně sloužících, přetřásáme pak stále ten, s nímž nejméně spřáteliti se můžeme, neboť nemůžeme se shodnouti s myšlenkou, že lze s úspěchem a s důvěrou v budoucnost stávatí spolům, jimž hlavním údělem výchova tělesná, již fedrovati domnívají se, nemáice k účeli tomu sil schopných: učitelů odborných.

Když tělocvik byl v plénkách ještě a pravý význam a účel cvičení tělesných pro nás hádankou, tenkrát nezdálo se též nikomu, že k vyučování v tělocvičně nějakých hlubších vědomostí jest nevyhnutelně třeba. Pravdou ovšem, že požadavky a potřeba znalostí podobných v prvopočátcích byly menší. Tělocvik omezen byl pouze na osoby dospělé a cvičiti čtyři cvičenců takých, není úkolem právě nejtěžším. Postupem času cvičení rozšířeno bylo u nás též na ženy a konečně i na dítky, k jichž cvičení třeba již cvičitelů o něco schopnějších, nežli jakých se nám dostávalo. Náhled ten proklestil si cestu u sboru mnohého, však nenabyl takového rozsahu jako rozšíření cvičení samého, jinými slovy: snaha po zavedení cvičení pro všechny vrstvy příslušníků našich došla spíše uskutečnění, než snaha po získání odborných sil. — Účel předstihl prostředky naše!

Naše styky s německými turnery nemálo přispěly nám k poznání, v jakých mezích tělocvik pěstovati se má. Nejvíce však k luštění otázky tělocviku přispělo ve větších městech zavedení tělocviku do škol veřejných, kde náklad na udržování schopných sil učitelských nečinil otázku tak rozhodující, jako u sborů našich.

Sledujeme-li postup cvičení ve sborech našich od založení N. J. S., pak zřejmě shledáme, jakým způsobem věnovala se pozornost postupně otázkám cvičitelským a přiznáme rádi, že v mnohém ohledu zásluhou sdružení sborů v N. J. S. docíleno bylo lepších a pravidelnějších výsledků v řízení tělocvičen našich vůbec.

První pokus učiněn s povoláním zkušeného cvičitele z Čech, jehož úkolem bylo, dle pořádku u jednotlivých sborů působiti, o soustavě a pravidelném pěstování tělocviku přednášky pořádati. Měli jsme cvičitele také tři a doznáváme milerádi, že práce jejich nebyla bez výsledků. Leč požadavky naše rostly. Čas působení cvičitele společného omezen byl na jednotlivé sbory pouze na několik týdnů a doba ta stačila snad pouze pro nějaké výklady o soustavě a způsobu kombinací cvičení náhradových a prostných.

Po zkušenostech s cvičiteli společnými, jichž práci oceniti musíme, ač nedocílili jsme toho, co pozdější požadavky v sobě zahrnovaly, přikročeno k pořádání společného

kursu. Dle náhledu našeho byl to nejlepší a nejvýdatnější podnik náš, jaký jen k vychování si schopných sil cvičitelských námi kdy uskutečněn byl. Cvičitelům našim, tvořícím posluchače kursu, umožněno bylo po delší čas úplně a výhradně pouze tělocviku se věnovati a ničím nejsouce rušeni, pouze přednáškám a výkladům učitelů svých se věnovali. To stačilo, že mnohý k poznání přišel, že k zastávání místa cvičitelského něco více třeba znáti, nežli snad jest pouhá znalost soustavy naší v theorii. Kdo z posluchačů svědomitě věnoval se povinnosti své, poznal mnohé tajnosti umění cvičitelského, na základě čehož otevřela se vlastní cesta k poznání potřeb cvičitele, bez nichž k úspěšnému řízení tělocvičny cvičitel obejiti se nemůže.

Cvičitelský kurs se odbyl a my stáli nerozhodnuti v očekávání, jakých výsledků nám přinese. Slibovali jsme si věci velikých a dnes víme, že očekávání naše se nesplnilo. Proč? Chceme při obětích co možná nejmenších docíliti výsledků velikých! Stojíme na hranici poznání potřeb našich, k jichž uskutečnění nedostává se nám chuti přinášeti obětí postačitelných. Jsme hospodáři nad míru šetrní nemohoucí pochopiti, že peněz uložený či vydaný na zvýšenou plodnost pole našeho, nahrazen byl by nám úrodou plodů pěstovaných.

Na cvičitelský kurs, byt upraven byl v rozměrech sebe větších, uspořádán co nejdokonalěji, pohlížení musíme pouze co na průpravu k vychování si schopných cvičitelů. Tomu však každý nechce rozuměti. Mnozí bratři domýšleli se, že kurs taký poskytne nám z posluchačů, cvičitele již úplně dokonalé. Ale omyl to osudný!

Vše, co od dobře uspořádaného a řízeného kursu očekávati můžeme jest, že posluchačům otevrou se oči, by přišli k poznání, čeho od učitele tělocviku dnešní doby se požaduje. Jest to naznačení směru, jakým cvičitel bráti se musí, chce-li požadavkům naň kladeným vyhověti. Jest to průprava, počátek studií na základě jichž nutno jemu samotnému pak dále bádati a se zdokonalovati. Teprve dlouholetá zkušenost a pokračování v bádání ve směru vyznačeném jsou s to, že schopného posluchače řádného učitele tělocviku vytvoříti.

Podmínkou každého podniku bylo i budoucně zůstane, že chceme-li v nějakém oboru vědy vyniknouti, musíme se dotýčného oboru úplně, cele věnovati. A zde zůstáváme státi u kamene úrazu, přes nějž překročiti dosud jsme nedovedli.

My až dosud po většině zvyklí jsme spoléhati se na cvičitele ochotníky, kteří z lásky k tělocviku těžký úřad cvičitelský na se přijímají. Úmysl náš daleko jest toho, by těmto cvičitelům nějakých chyb jsme vytýkali. Naopak, obdivovati musíme vytrvalost a obětavost mnohého z nich, kdož za poměrů pro ně tak nepříznivých těžký a nevděčný úřad cvičitelský zastávají. Koná-li mnohý z nich povinnost svou svědomitě, dle nejlepších možných schopností dnes, jak bylo by tomu, kdyby oboru k němuž s láskou přilnul, cele věnovati se mohl?

Podívejme se, jak jinak posláním svému rozumí americké a německé tělocvičné spolky. Aby nevyčítalo se nám bohatství spolků amerických, jimž umožněno jest často udržovati při spolku jediném mimo učitelů tělocviku i lékaře dohlížeje na cvičence, podáme několik číslic týkajících se spolků německých.

Ve Spojených Státech jest 250 turnerských spolků, u nichž působí 169 stálých učitelů tělocviku. Jelikož pak v mnohých případech dva slabé spolky vydrží sobě společně učitele jednoho, poznáme lehce, jak malé procento turnerských spolků bez odborných cvičitelů existuje. Nevěříme sice, že každý z těchto cvičitelů jest nějakým zázračným učitelem, leč v celku, přece jen následkem toho, že pouze tělocviku věnovati se mohou nad naše síly vynikají a ký tu div,

že pak téměř ve všech větších městech Unie i tělocvik na školách veřejných v ruce německých učitelů přešel.

Jsou to zkušenosti pro nás ne právě lichotivé, jelikož vlastní činnost naše stojí co do jakosti za spolky jinonárodními. Číselný počet není tu činitelem rozhodujícím. Rozhodujícím jest ono pochopení důležitosti tělocviku samotného. My spokojíme se vědomím, že předstihujeme národnosti některé, (u nichž tělocvik teprve počíná se ujmáti), nesnažíme se však dosti, aby dostihli jsme ty, kdož v jádru nás předstihují a nedocílíme toho potud, pokud nebudeme chovati ve středu svém činitele, kteří úkolu učitelů výhradně věnovati se budou, věnovati se mohou.

Každá náboženská osada a mnohé z nich jsou nepatrné osadičky, vydrží si své kazatele, aneb pastýře. Uznávají potřebu, že mají-li s úspěchem záležitosti společnosti své věci, třeba jest jim k tomu osoby, která o záležitosti jejich by se starala. A čím osadě takové jest kněz její, aneb kazatel, tím měl by býti jednotám našim cvičitel, jehož povolání v porovnání bylo by mnohém užitečnější společnosti naší.

Již předem pravili jsme, že kdo nepokračuje, zůstává vlastně státi za pokrokem svých sousedů. Tak povede se i nám, nebudeme-li se starati, by v poměru vyrovnali jsme se těm, kdož stejný účel sobě vytknuli. Hlavní účel náš, jakož i spolků jiných národností nám podobných, jest a zůstane tělocvik, o jehož šíření však my staráme se pomocí prostředků již trochu zastaralých. Kdežto na prvním místě starati bychom se měli o řadu řádných odborníků, držíme se houževnatě starého zvyku a přenášíme zodpovědnou působnost na bratry, jimž při starosti o životní potřeby není možno vyhověti požadavkům tělesné výchovy, jimž úplně vyhověti má ten, jemuž úřad cvičitelský svěřen byl.

Nám ovšem namítati se může, že sbory naše pokračují a že od založení prvního sboru, skoro výhradně až do dnes jinak jsme si nepočínali, než to jest zrovna takový důvod, jako bychom řekli: "pívali staří, pijeme my taky". Protože v počátcích sborů našich dělo se tak, to nedokazuje, že i dnes stejně počínati bychom si měli. Rozdíl jest velký v tom, co bývalo a co dnes jest. Tělocvik neměl tenkrát toto významu, jakého dnes se mu přikládá. Co dříve bývalo zábavou mnohým a jiným opět k ukrácení dlouhé chvíle sloužilo, to stalo se důležitým činitelem ve výchově celkové.

Víme dobře, že nemožností, aby každý sbor nás vydržoval cvičitele pro potřebu svou, víme však též dobře, že u mnohých sborů při lepším pochopení a vůli dítí tak by se mohlo. Že vlivem takým odborným tělocvik náš nemálo by získal, netřeba snad vykládati, jistě netrvalo by to dlouho, že vyvinuly by se mezi nimi síly, které rovnati by se mohly i těm, kdož otázky tělocvičné pravidlují. Dospějeme-li kdy k stupni tomuto, jest otázkou ještě času, v němž snad přijde většina nás k poznání, že bez řádných učitelů žádných řádných škol státi nemůže. Dnes stojíme snad nejvýše, kam jsme jen dospěti mohli a dále těžko bude nám pokročiti, ježto požadavky tělocviku přesahují síly těch, na něž spoléhati se musíme a proto, nechceme-li zastaviti se, což mohlo by se státi nám osudným v budoucnosti, snažme se všude tam, kde poměry toho dovolují, zaměstnávat cvičitele stále, neboť cesta to jediná, jež další úspěchy zaručiti nám může!

Vynikající lékař jeden prohlásil, že stále zdokonalované prostředky dopravní zaviňují úžasné šíření se zánětu slepého střeva. Jinými slovy, že čím pohodlnějším se lidstvo stává, tím více zrádné choroby té podléhá.

Cvičení pro Župu Střední

k sletu Národní Jednoty Sokolské v St. Louis, Mo.

Základní postavení: Stoj spatný, ruce v pěst sevřené.
Ruch mírný — Časomíra 1—2, 3—4, 5—6, 7—8.
Každé cvičení čtyřikrát v levo a v pravo.

Oddíl I.

- 1—2 Předpažit (poloha palcová)
Stoj přednožný v levo.
- 3—4 Vzpažit (poloha palcová).
Stoj zánožný v levo.
- 5—6 Upažit (poloha hřbetní)
Stoj únožný v levo.
- 7—8 Základní postavení.
Opáčně, v pravo.

Oddíl II.

- 1—2 Předpažit zevnitř (poloha palcová)
Stoj zákročný v levo.
- 3—4 Zapažit dovnitř.
Půl obratem v levo stoj rozkročný — předklon.
- 5—6 Vzpažit dovnitř (poloha palcová)
Půlobratem v pravo, předhyb v pravo.
- 7—8 Základní postavení přisunem levé nohy
Opáčně, v pravo.

Oddíl III.

- 1—2 Vzpažit zevnitř (poloha palcová)
Dřep.
- 3—4 Podpor dřepu se zanožením levé nohy.
- 5—6 Opažit (poloha hřbetní)
Podřep únožmo v levo.
- 7—8 Základní postavení.
Opáčně, v pravo.

Oddíl IV.

- 1—2 Ruce složit v zad
Výpad v levo v zad.
- 3—4 Upažit levou, skrčit upažmo pravou
(pěst pr. ruky k pr. uchu směřuje—obě ruce v pol. hřbetní.)
Výpad v levo stranou.
- 5—6 Předpažit dovnitř (pol. palcová)
Poklek v levo půlobratem v pr.
- 7—8 Základní postavení.
Opáčně, v pravo.

Oddíl V.

- 1—2 Předpažit vzhůru v levo, zapažit v pravo
(pol. hřbetní.)
Výpad v levo v před.
- 3—4 Zapažit v levo, kryt vrchní v pravo.
Únik v levo.
- 5—6 Ruce složit na prsa
Výpad v levo stranou.
- 7—8 Základní postavení.
Opáčně, v pravo.

V pádu potřeby vysvětlení obraťte se na náčelníka Župy Střední.

Na zdar!

Vác. K. Triska, náč. Ž. Stř.

Cvičení s tyčemi a činkami.

Pro žáky pokročilejší upravil Jan Fryš.

Cvičení tato sestavena jsou pro lichý počet zástupů, nejmenší počet jichž může být zástupy tři, jež vzaty zde za příklad. Zástupy první a třetí cvičí s tyčemi, zástup druhý, to jest střední, s činkami.

T.	Č.	T.
●	o	●
●	o	●
●	o	●
●	o	●
●	o	●
1	2	3

Při popisu cvičení s tyčemi uvádí se pouze cvičení zástupu prvního. Zástup třetí cvičí stejně s tím rozdílem však, že vždy v opačnou stranu cvičení začíná.

Základní postavení pro cvičení s tyčemi: tyč dolu, rovně — stoj spatný;

Pro cvičení s činkami: připažit, stoj spatný.

Pro cvičení s tyčemi užito Klenkova názvosloví.

ODDÍL I.**Tyč e.**

- 1—2 Tyč před prsa, rovně.
Stoj úkročný v pr.
- 3—4 Tyč před prsa, kolmo, v pr. vzhůru.
Úhyb na pr.
- 5—6 Tyč k pr. boku, šikmě, v pr. stranou.
Úhyb na l.
- 7—8 Tyč dole, rovně.
Přisunem pr. nohy stoj spatný.

Č i n k y.

- 1—2 Vzpažit (pol. malíková)
Stoj zákročný v pr.
- 3—4 Upažit (pol. palcová)
Stoj úkročný v pr.
- 5—6 Předpažit, (pol. hřbetní—hlavice činek srazí se poklepem k sobě.)
Předklon.
- 7—8 Připažit, vzpřím—a přisunem pr. nohy stoj spatný.

ODDÍL II.**Tyč e.**

- 1—2 Tyč nad hlavu, rovně.
Stoj přednožný v pr. dovnitř.
- 3—4 Tyč pod l. rameno, strmě, v l. v před.
Půl obrat v l. — stoj zánožný v pr.
- 5—6 Tyč před prsa, rovně.
Poklek v pr.
- 7—8 Tyč dole rovně.
Vztyk—půl obr. v pr.—přisunem pr. nohy stoj spatný.

Č i n k y.

- 1—2 Předpažit (pol. palcová)
Podřep.
- 3—4 Vzpažit zevnitř (pol. palcová)
Výpad v pr. v před zevnitř.
- 5—6 Zapažit zevnitř (pol. palcová)
Únik v pr.
- 7—8 Připažit
Přisunem pr. nohy stoj spatný.

ODDÍL III.**Tyč e.**

- 1—2 Tyč k pr. rameni, kolmě, v pr. vzhůru.
Výpad v pr. stranou.
- 3—4 Tyč pod pr. rameno, rovně, v pr. napřed
Stoj rozkročný (náponem pr. nohy) — předklon.
- 5—6 Tyč k pr. rameni, strmě, v pr. stranou.
Úhyb na pr.
- 7—8 Tyč dole, rovně.
Přisunem pr. nohy stoj spatný.

Č i n k y.

- 1—2 Dřep.
(Paže zůstanou v připažení, činky podlahy se dotýkají.)
- 3—4 Upažit (poloha palcová.)
Výpad v pr. v před.
- 5—6 Páže skrčit upažmo (činky stojí kolmě a dotýkají se ramenou.)
Přisunem pr. nohy stoj spatný.
- 7—8 Mrštit páže stranou do připažení.

ODDÍL IV.**Tyč e.**

- 1—2 Tyč na prsa, rovně, pr. přes l.
Stoj úkročný v pr.
- 3—4 Tyč nad hlavu, rovně.
Úhyb na pr.
- 5—6 Tyč pod l. rameno šikmě v l. dovnitř (převrácením)
Úhyb na l.
- 7—8 Tyč dole, rovně.
Přisunem pr. nohy stoj spatný.

Č i n k y.

- 1—2 Pr. vzpažit zevnitř,—l. odpažit.
Výpad v pr. stranou.
 - 3—4 Pr. kryt spodní,—l. odpažit
Celý obrat v l. (o l. patě) výpad v l. stranou.
 - 5—6 Vzpažit zevnitř (pol. palcová)
Stoj rozkročný (náponem pr. nohy)
 - 7—8 Připažit.
Přisunem pr. nohy stoj spatný.
- Cvičí se dvakrát v pr. a pak dvakrát v l.

Věneček.

Hra se zpěvem pro žáčky. — Upravil A. T.

Zpívá se jako: Když jsem já ty koně pásal.

Každá větší žačka má po své levé straně žačku menší, a vedou se takto ve dvojicích v levo kolem v kruh v střed cvičírny, kdež pak obě obrátí se do vnitř čelem, utvoříce takto dva kruhy, totiž jeden vnější z větších a vnitřní z

menších žaček, jichž počet jest stejný. Oba kruhy spojí se za ruce a jsouce těsně vedle sebe, započnou hru zpívající:

I.

Rozvinul se nám věneček,
to věneček zelený;
(: jsou v něm také bílé růže
i červené vpleteny.)

Poslední dva řádky se opakují.

Při zpěvu této sloky vnější kruh drže se za ruce rozvíjí se kruh, jde pozvolna nazad až do úplného upažení.

Vnitřní menší žačky jsouce též spojeny, obejdou v kruhu dvakrát v levo kolem. (Při větším počtu žaček třeba jen jednou, jdouce až do konce sloky Iní):

II.

Uvila je drahá máti
z lípy české, z lupínků,
(: učila nás řeč svou znáti,
tu nám dala do vínku.)

Vnější kruh stojí na místě. Žačky však vnitřního kruhu obrátí se čelem v zad a jde každá sama ku své spoludružce v kruhu vnějším pomalu tak, aby při opakování posledních dvou řádků mohla obejít svoji spoludružku pod branku držících se žaček v kruhu vnějším, podleze z levé strany své spoludružky, jde v levo kolem do branky druhé z vnější strany, obejdouc po pravé straně své spoludružky, postaví se levým bokem k spojeným rukou, uchopí levou rukou levou ruku své společnice. Takto stojíce započnou sloku

III.

Pojďte, družky, vyhledáme
v zahrádce zda kvítka jsou;
(: do věnečku také dáme,
to každá květinu svou.)

Jsouce takto spojeny, jdou tak s vnějším kruhem v levo kolem, až do konce sloky. Pak při sloce:

IV.

V zahrádce však žádné nejsou,
půjdem na ně do lesa;
(: až si kvítek natrháme,
srdéčko nám zaplesá.)

obráti se žačky malé čelem v zad, pustíce levou ruku, a uchopí pravou rukou ruce spojené, a jdou s vnějším kruhem opačným směrem, tedy zpět až na své místo, na to hned při sloce:

V.

Proskočme si, zatleskejme,
my se můžeme kvítky zvat;
(: vpleteme se do věnečku,
a budem se radovat.)

pustí malé žačky spojený vnější kruh a jdouce opět ku středu, aneb poskakující tleskají rukama a na slova "vpleteme se do věnečku" jde ku středu též kruh vnější, a při opakování posledních dvou řádků tleskají všechny, čímž hra se končí. Možno pak, že každá žačka vezme svoji menší žačku za ruku a zpívající melodii, jdou jednou kolem až na místo, kde začaly.

Dobrá věc prospívá mnohem lépe, má-li rozumné nepřátele, nežli když má celé armády — nerozumných přátel.

Světová výstava v St. Louis, Mo.

Pukert praví, že kulturní život má několik složek, několik stránek, které se doplňují a navzájem na sebe působí. Jsou to na příklad: věda, umění, obchod, průmysl atd. A jestli někdy a někde o tom podán byl důkaz nejlepší, tož děje se to vždy u příležitosti výstav světových a tak i státi se má o výstavě právě v St. Louis, Mo., zahájené.

Minule zmínili jsme se o celkové rozloze výstavy a některých budovách zvláště pozoruhodných a dnes chceme malou tou naší procházkou pokračovati. Na výstavišti na příklad zřízena byla též budova veřejného tisku, jež otevřena záhy po dohotovení. Tam nalezá se útulné místo pro novináře, zpravodaje a dopisovatele, kteří tu mohou nejen si odpočinout, ale pracovati, majíce veškerý potřebný materiál téměř při ruce. Jsou tu veškeré listy, noviny, magazíny a ukázky písemných prací vůbec, jak den ode dne na literárním trhu se jeví. Vlastní budova nalezá se nedaleko průmyslového paláce.

Hlavní vchod na výstaviště nalezá se v severo-východním rohu prostranství i zove se "Lyndellův vchod". Mimo tohoto vchodu bude tu osm vjezdů, kudy jedou dráhy populární, čtyři pro dráhy, dvě otevírají se ve Forest park, pro automobily a povozy, a jeden vchod ústí do St. Louis okresu, zařízený ku pohodlí farmářů té části, a venkova vůbec.

Pro ty, již rádi na gondole a loďkách se svezou upravena vhodná řeka a cesta vodní půl druhé míle dlouhá, zabíhající do středu vlastní výstavy, jež otevírá se oku diváka v podobě otevřeného vějíře, v jehož hlavním bodu, v čele vévodí palác hudební, který dle vyobrazení, jež minule jsme přinesli, předčí vše až dosud v ohledu tom na výstavách vykonané. K tomuto středu sbíhají se kolonády jednotlivých států a z nich dále rozvětvují se cesty čili avenue, podél nichž jednotlivé budovy a paláce výstavní se stkví. Průčelí této vyvýšeniny tvoří terasy, na nichž troje kaskády se stkví, táhnouce se od zhora dolů a ozdobeny jsouce sousošími a různými skupinami umělecké práce sochařské. Přes tyto kaskády devadesát tisíc gallonů do křišťálu čisté vody v jedné minutě vysíláno jest a odtud žene se do velikého umělého jezera "Grand basin" zvaného. Vodotrysky tu pak se nalezající doplňují skvostný ten obraz celkový, jenž tím jest krásnějším, za večera, kdy spousta elektrických světel pod různými těmi proudy vod umístěných, v různých a lahodných barvách osvětlovati a v překrásné duhy měniti musí — každou kapku vody vytrysknuté. Toto jezero báječné krásy a skvostné úpravy i květinové, kol kolem, jest z déli as čtvrt míle.

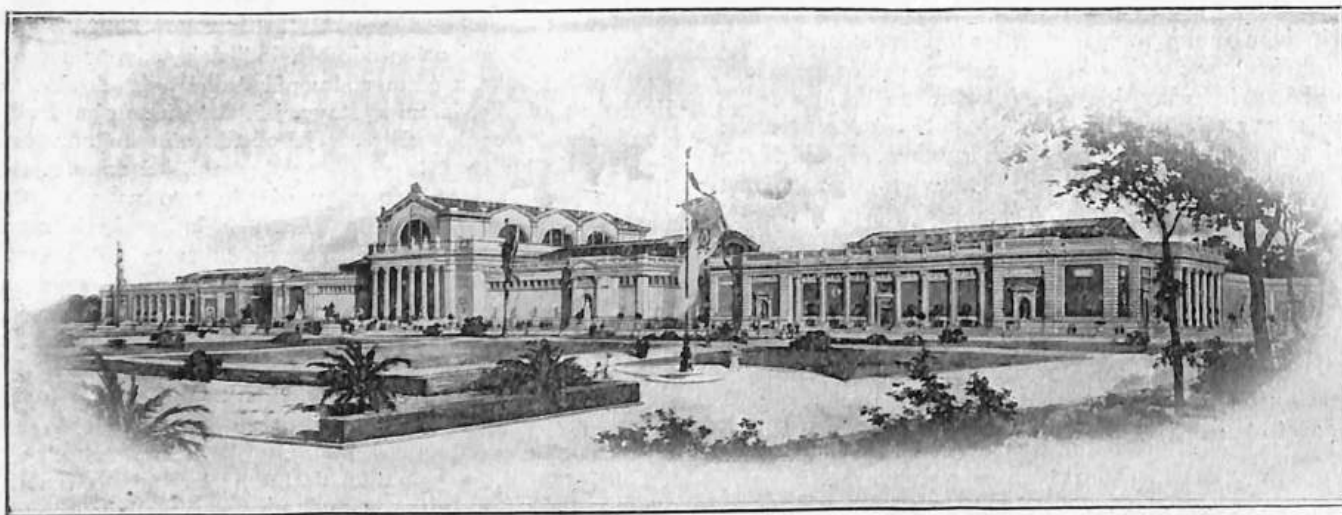
Kolonády států na vršku jsou dvaapadesát stop výšky a více jak čtvereční míle v rozloze a tu právě umístěna jsou jednotlivá sousoší, ty které státy představující, totiž oněch původních dvanácte států a dvou území, jakž utvořeny byly na půdě s Louisianou zakoupené. Hudební síň jest budovou nejimposantnější ze všech staveb výstavních. Táž jest dvě stě stop z výše, obklíčena dómem a trůní hlavnímu středu celé výstavy. Na konci kaskád státův nalezati se budou dvě restaurace a menší jedna uvnitř dómu.

Za síní hudební nalezá se palác umění výtvarného,*) kterýž co do vlastního uspořádání a rozlohy předčí jiné budovy toho druhu na jiných výstavách. Týž jest 850 z déli a 450 stop hloubky. Praví se, že celkem vše možné tu vykonáno, aby v nastalé soutěži a zápasu umělců celého světa nebylo nijakých stížností. Zde ukázati se má lidu, že právě umění jest ten čarovný prostředek, který jemně dotýká se naší duše a působí čistou rozkoš, sladký požitok duševní v tom věčně jednotvárném boji o chléb. Tu uvidíme, že modernímu člověku stává se dnes umění potřebou, již proto, že moderní člověk snaží se co nejvíce o poznání přírody

*) Viz vyobrazení. Zapůjčeno laskavostí St. Louis. Listů

a shledává v tomto životě dostatečný důvod byti. A proto hledí si ten život co nejvíce vykrášliti, dobře věda, že jestli si jej nevykrášlí nyní, že po smrti to sotva půjde, třeba nám o tom "království nebeském a krásách jeho" denně se povídalo. Ano, umění dovede prohrát láskou a krásou. Z umění jakoby dýchalo něco nadsmyslného, cosi tajemného, v šeru stopeného a přec tak lahodného. Umění, věda a práce tot' nejlepší náboženství pokroku milovného člověka. Umělecká výchova a pochopení její v kruzích nejširších má krásný cíl: naučiti chápat krásno, naučiti zakoukat se do krásy a zamilovat se do ní. A také příležitosti i pro toho nejchudšího, i toho nejotrlejšího poskytují na výstavách zvláště paláce výtvarného umění, a že tak i bude zde, můžeme býti téměř jisti. Kdo z nás by pak se zvláště netěšil na výstavu prací českých umělců vlasti naší staré v dotčeném oddělení rakouském? A ostatně zajímavě, že téměř lepší co bude reprezentovat vše "rakouské" na výstavě této jest z většiny ryze české. Z umělců výtvarných najdeme tam zejména Švabinskýho, Slavička, Preislera,

díme tu české hudební nástroje, nebudou-li totiž také ve zvláštním pavilonu rakouském. V tomto pavilonu budou hlavně předměty z různých oborů průmyslu rakouského, české cukrovarnictví, pivovarnictví atd., mimo světoznámého, jemného skla českého, české práce brusičské ze skláren Harrachových ve Světlé, české granáty, porcelán a mnoho jiného. Vláda rakouská věnovala na tento podnik jeden milion korun. Vrchním komisařem rakouského oddělení jmenován český kavalír Jan hrabě Harrach a jemu jsou přiděleni: Oskar šlechtic Hoeft a Karel M. Rosenthal. Hrabě Harrach přijede prý do St. Louis 1. srpna. Jan hrabě Harrach, politik český a zemský poslanec, narodil se 2. listopadu 1788 ve Vídni. Již od mládí lnul celým srdcem k národu českému. Roku 1848 účastnil se prvního všeslovanského sjezdu v Praze. Povězdy stál při státním právu českém, pro něž usiloval získati Němce spravedlivým smírem, hlásaje naprostou rovnoprávnost a šetření národnosti, dovolávaje se navrácení právomoci sněmu zemskému a touze po zřízení národního výboru a spojení všech sil.

Palác umění výtvarného na světové výstavě v St. Louis, Mo.

Hynajse, Úprka, Hudečka, Suchardu a Bílka, kdežto Mucha postará se o mnohé ukázky prací svých dekorativních a jiní a jiní přispějí k důkazu, že národ český nikterak není méně "kulturním"! Jest zajímavě též, že tentokrát nebude se činiti v posudku a rozhodnutí znalců rozdílu mezi tak zvaným uměním výtvarným pouze a uměním průmyslového rázu, ale že rozhodovati se bude o umění, ať již na plátně, v mramoru, sádře, dřevě, kovu, skle aneb v oboru textilním projeveném. Budou se posuzovati práce umělecké vůbec a odměna nemine toho kdož prokázal se býti velikým v tom či onom odboru. V průmyslovém odboru nebudou pak uděleny ceny pánům továrníkům a zaměstnavatelům, alébrž pouze tomu, kdo vlastní dílo vykonal. Veškerá práce musí býti původní, žádných nápodobenin a kopií se vystaviti nedovolí.

Hned vedle nalézá se palác druhý umění svobodného, povšechného, jenž těsně souvisí s galerií umění výtvarného, obrazárnou atd. Tu najdete výsledky práce různých oborů, fotografie, umění knihtiskařského, rytiny, ozdoby, kroje, klenoty, nástroje hudební a j. v. Sem také zaznamenány jsou největší varhany, kdy sestavené a zbudované, jež nalézá se budou ovšem v síni hudební. Možné dost, že i právě zde sejdem se s ukázkami českými, zejména, že uvi-

Velikou péči věnoval udržení stavu selského a živnostenského. Pečoval a pečuje o český obchod a průmysl a navazoval zvláštní skyky s Rusí, kdež cestoval již v letech 70, a odporučoval s ní spojení. Ve své šlechtinné myslí objímá celé Slovanstvo. Doma podporuje české umění a vědu, podporuje rozšiřování české knihy, jakož i každé hnutí národní, zvláště i Národního divadla. Jsa dobrým přítelem věci sokolské, věnoval vždy péči svou pracím Čechův v cizině, zejména pak Čechům vídeňským a dolnorakouským vůbec a především podporuje soukromou školu "Komenský" ve Vídni, tamní "Slovanskou Besedu", ochotnická divadla, tisk, slovanské pěvecké spolky atd. Od lidu zvolen byl za poslance a okresního starostu v Nechanicích a Nepomuku. Četné jsou jeho studie národohospodářské, kulturní a politické. Šťastnou budoucnost Rakouska vidí pouze na základě historického vývoje, federálního spojení a spravedlnosti ke všem. —

Palác svobodného umění jest 750 stop z déli, 525 šířky a pokrývá as devět akrů půdy. Náklad na stavbu tuto obnášel přes dol. 500,000. Vnitřní zařízení jest toho druhu, že méně jest různého sloupoví, za to ale více světla, tak že jednotlivé výstavky tu zvláště pěkně vyjímají se musí.

Když vejdem hlavními vchodem—Lyndell— na výsta-

viště, veliké jezero, terasy a kaskády nám čelí a odtud jako bohaté stuhy jedna budova za druhou, jeden palác krásnější druhého se vypíná, jakoby zvaly návštěvníka pod útulné krovy své, aby pochlubily se výsledky práce lidského mozku a ruky. V paláci průmyslovém důkazů o pokroku tohoto století bude hojnost, každý odbor jakoby snažil se předstihnouti druhý. Až dosud v paláci průmyslovém soustředěno se umění svobodné, průmyslové a povšechné, vzdělání atd. pod jednou střechou, u této příležitosti však jest jináče, každý tento jednotlivý odbor má vlastní budovu a vlastní bohaté výstavy, jež rozloženy budou v ladném uspořádání na prostore as 46 akrů. Spůsobem tímto jednotlivé výstavy lépe vyniknou a snáze studovati se dají, zejména ony, jež na místě v plné budou činnosti.

(Pokračování.)

Náš lid a tělocvík.

Píše Aug. Tesař.

Chtěje se zmíniti o potřebách našich tělocvičných škol, musím z předu podotknouti, s jakou zálibou jest tento prováděn, a jaké jsou účinky jeho na zdraví lidské, a jak příjmut jest od širších vrstev lidu našeho. Že tělocvík jest věcí přirozenou, dozná snad každý, kdo o tom jen dost málo ví. Vezměme na příklad dítě v prvních krocích jeho, jak snaží se běhati, lézt, skákat, házet, mávat aneb pohybovat pažema, trupem i nohama, činíc různé obraty, ba i váleči se aneb dělají tak zvané kotrmelce, jakož i si hrát. Jisto jest, že dítě provádí toto jen když jest zdravé a tím snaží sebe obveseliti, tím více pak, jestli ve společnosti jiných, a rodiče vidouce dítě své čile, mají z toho radost. Když jejich miláček je obveseluje. Děcko leze matince na šíji, otec houpá je, vyhazuje do výše, oni se smějí. Jsou blaženi. Pravá radost a rozkoš. Vždyť známe to z vlastní zkušenosti, byli jsme také takovými. Málo který strom obstál, bychom naň nevylezli, a hodně vysoko, ba lezli jsme po střechách, jezdili na koni, plovati jsme, házeli kameny, skákali, hráli v míč, křížkovali se, běhali, dělali jsme válečné manevry a jiné a jiné. Nebyl to vše tělocvík? Ovšemže, však v přirozené představě, ne systematický, ne jaký se provádí ve školách tělocvičných, totiž všestranný.

Vždyť i příroda sama jest činná, jest v neustálém pohybu a činnosti k svému vývoji, a tak i tělo lidské toho vyžaduje, by lépe obstáti mohlo v tom proudu rozličných nástrah života. A že tělocvík z této stránky jest nejlepším činitelem, jest důkazem v nesčetných případech vyspělosti, jak tělesně tak i duševní, neboť v zdravém těle sídlí zdravý duch. O tom snad dnes nepochybuje nikdo jiný, než ten, jenž by lidstvo rád viděl v duševní porobě. Žel, že i taková individua se naleznou, jímž zdravý lidský rozum jest překážkou, kteří hledí náhledy svými lidstvo otupit, hledajíce pak spásu v rozličných bezvýznamných představách, slibují jim blaho po smrti. Tyto zajisté mnoho o volný vývin lidstva nestojí. A přece jest to do očí bijící, že má-li člověk prospívati duševně, jest mu třeba i tělesného vývinu. Dnes ale nemožno říci, že jedna desítina lidu našeho byla toto uznala. Příčinu těžko nalézt, proč tělocvičny naše nejsou více navštěvovány. Vsaak, chceme-li si býti o posudku svém spravedlivými, počneme zrovna u sebe samých a tu doznati musíme, že co bychom sami měli býti příkladem jiným, že najdou se u nás samých mnozí rodiče, kteří z rozličných příčin tělocvík sami ignorují a děti své do tělocviku neposílají. Toť ovšem neblahým příkladem pro jiné, a přece, když jsme se stali sokoly, uznali jsme tělocvík co první účel. Zdá se to býti nedůsledné. Dejme ale tomu, že mnohým okolností nedovolují, že třeba matka jest jiného názoru nežli otec, a tu na první stránce musíme se snažiti o to, aby i žena byla v dobro toto tak zasvěcena, jako muž, neboť ona jest vychovatelkou rodiny. Ji jest

svěřena všechna péče o své miláčky, a proto také měla by vědět, co dítkám jejich jest prospěšné a dobré. O tělocviku se toho již tolik napsalo, že jest v společnosti lidské tím nejdůležitějším činitelem vedle duševního vzdělání, že již o tom pochybovati nelze. A přece těch pochybovačů jest ještě velká většina. Někteří rodiče domnívají se, že snad účinky tělocviku nejsou takové, jako se o nich mluví a píše, neb to není také hned k pozorování. Vsaak strom také hned nevyrostl a nebyl-li zvláště pěstován, rostl všelijak. A tak jest též i s tělem lidským.

Chceme-li se dočkatí výsledku, tu třeba neustálého tužení, to vyžaduje vytrvalosti a chuti k věci. Kdo domnívá se, že za několik cvičení nabude všeho toho, co tělocvík poskytuje, ten jest na velikém omylu. Známe celou řadu těch, kteří přišli jednou neb dvakráte do cvičení, a když seznali, že toto vyžaduje usilovnější práce, víc se nám do tělocviku neukázali, těm ovšem mnoho tělocvík neprospěl.

Jsou také jiné okolnosti, kde tělocvík se stává málo platným, a to jest zejména těm, kteří si mnoho svého žiti necení, a kteří neváží si toho, co z tělocviku získali a všelikým spůsobem o zdraví své se připravují. Mnoho jest těch, jímž na životě nezáleží, jest jim lhostejno, skončí-li život svůj dříve aneb později. Pro ty ovšem tělocvík valné ceny nemá. A že tací lidé hřeší proti přírodě jest jisté. Život náš jest dosti krátký, a když zkracujeme si jej ještě mnohým spůsobem, tím hřešíme sami na sobě.

Vezměme příklad, jak rodiče starostliví jsou toho, aby děti jejich až do pozdních let, než stanou se samostatnými tyto při zdraví udrželi, a jak nešťastnými se cítí, je-li některé z nich nemocno. Jak úzkostlivě staráme se o to, hledajíce všech možných prostředků, nelitující peněz ani námahy, jen abychom se toho nenáviděného hosta, nemoci zbavili. A také jim samým bude někdy tak, až poznají, že zdraví přináší blaho a štěstí v domácnost, snad teprve jim pak bude život a zdraví cennější.

A proto, chceme-li dítkám svým zachovati zdraví aneb napomáhati k tomu, aby v zápasu životním obstáti mohli, dejte jim na prvním místě vedle duševního vzdělání, též tělocvík. Ten jedině může vám k blahu vašemu dovršení přinést. Jest celá řada lidí, jež toto již ví, a kteří též ony účinky byli poznali, avšak velká většina lidí ještě toto neokusila a slyšeti o tom ani nechce.

Snad mají své důvody, které třeba byly pochybnými, přece tyto si za představu berou, domnívajíce se, že tělocvík jest komedianství a že oni nepřipustí, by jejich dítě takovýmto spůsobem si kosti lámalo, aneb vydávalo se nebezpečí rozličným úrazům. Vsaak tito lidé nalézají se na mýlných cestách. Chtěl bych zde dokázati ze své vlastní dlouholeté zkušenosti, že obavy tyto jsou zbytečné a bezvýznamné, a že případu úrazu stane se v obyčejném životě o devadesát procent více než při tělocviku. Přiloženě podávám nástin návštěv hodin cvičebních a úrazů v přibližném počtu za posledních 10 roků. Odbývalo-li se u žáků do 14 roků stáří, průměrem 85 cvičení ročně a to též u žákyň v témže stáří, dalo by dohromady 170 cvičení do roka, a byla-li návštěva při každém cvičení průměrně 50, dalo by pak celkem toto 8,500 návštěv do roka, čímž by počet tento vzrostl za 10 roků na 85,000, nepočítaje v to večerní školu čekanců od 14 roků a žáček v témže stáří a sokolek a poslůz i členů, což by dalo ještě více, jak o polovinu téhož počtu. Vsaak mé působení co cvičitele jest skorem jednou tak dlouhé, čímž by se počet tento ještě skorem zdvojnásobil. Počítejme vsaak jen na jedno roletí a v tom velikém množství přítomných nestalo se tak dalece nic vážného, co se úrazu týče, až na dvě aneb tři malé nehody, které nestojí ani za řeč, a kterých případů stane se v obecném životě na sta a žádný si toho ani nepovšimne.

Vezměme vsaak tento počet dítek, shromážděme je někde a nechme je jednu hodinu a půl pohromadě, třeba s dohledem, a tu zajisté seznali bychom, že při rozličném skotačení stalo by se úrazů na tucty. Na druhé straně nechme 85 tisíc dětí hrát si na ulici, zdaž z těchto se žádnému nic

nestane? Znáám případy, že v jednom měsíci zlámali si dva nohu, a to stalo se mimo cvičení. Kolik jiných případů se stalo, o kterýchž nevím, zajisté že více nebo spadnouti ze schodů neb si jinak narazit, to není nic zvláštního. Však to nestalo se při cvičení a proto to může být. Kdyby ale jen dost málo se stalo při cvičení, to je poprask. Všecky babičky si o tom povídají, a ti, kteří věci té mnoho nepřejí, ti mají z toho pravý požitek. Odsuzují a zlořečí na to komediantství, že by své dívky za žádnou cenu do tělocviku nepustili.

Avšak i těm se někdy názory pomění, tak jako již se stalo celé řadě lidí, kteří by toho byli nikdy nedopustili, až když hledali již radu u lékařů pro dívky své, a ti je odporučili do tělocviku. Pak přišli a tělocvik to měl hned napravit, co třeba několika roky bylo zanedbáno.

Nuž bud'si, my i toto rádi konali, jen když to mělo zádoací cíl. Proto ať nikdo se nedomýšlí, že mu tělocvik netřeba.

Obraťme svoji pozornost na celou řadu statných junáků a dívek, které Sokolstvo odchovalo, kteří stali se uznanými, a kteří s chloubou a hrdostí hlásí se k původu svému. Ti, kteří oddali se tělocviku s chutí, ti odnesli si zajisté největší odměnu svoji: pevně zdraví, tuhé svaly, svěží sílu, mocnou hrud', bystrého ducha a vůbec naději a lásku k životu. A nejenom to, oni zachovali si ten cit národního uvědomění, stavše se dobrými harcovníky, a tím spíše zůstali Čechy. Tím zajisté vykonalo Sokolstvo kus cenné práce, na níž může být i hrdost, ať již posuzuje nás kdo chce a jak chce. Žel, že nebyli jsme v stavu, udržeti všecky ty, kteří stali se poměrně stávajícím přístupnější, a kteří byli nám různými cestami odloučení. Zde možno ponejvíce přičítati vinu rodičům samým, neboť spozorováno je, že celé řadě žáků nezamlouvala se kázeň naše ve cvičirně, jim zalíbilo se více pouliční skotačení, nežli školní dozor. Těm to v tělocvičně příliš nevoní a rodičům mnohým jest to lhostejno, když jejich hoch neb děvče o cvičení se nezajímá, oni je k tomu nemají a nenutí, domnívajíce se, že jest to věci vedlejší, kterou míti může avšak nemusí. Toť ovšem neznalost věci, neboť učení ve školách veřejných jest tak spřízněno se školami tělocvičnými, že by jedno bez druhého nemělo být, neb po práci duševní jest třeba osvěžení a posílnění, a tomu nejvíce slouží tělocvik. Mnozí rodiče daří dítčím vše to, co se duševního vzdělání týče, ze školy anglické do české, k tomu ještě nějaký jiný předmět, jako hra na piano neb housle, šití a jiné, což ovšem vše má dobré stránky. Však může dítě dobře prospívat, nedostane-li se mu též trochu toho tělesného osvěžení? Snad mnohé tyto svízele přestojí, avšak jest dosti případů, kde následky této duševní námahy přinášejí chorobu, neboť každého konstrukce tělesná není stejně pevnou, a tak často účinky této nedůvěry v tělocvik vymstí se na lidech samých. Pozoruhodné jest, že žák nebo žačka, dostoupivše 13—14 let, jsou nuceni oddati se práci, a některých záliba po práci jest větší, nežli školy, jsou rádi, že se té školy zbavili a raději jdou do továren. Však sotva že tak dětství své přestoupili, stávají se samostatnějšími, obzvláště jak přinesou nějaký ten dollar, rodiče dávají jim již více vůle, nedbají již o to, zdali se jim zachtí tělocvik, vždyť se nadřeli celý den dosti. Proto lépe jest, když se trochu proběhnou. Děti, najdouce si pak jinou společnost, bavivají se po rohách, oddávají se kouření cigaret, zajdou si již i do hospody, pouští se do "poolu" i karet a někdy se též pozdrží trochu dále venku atd. až konečně v té nejlepší naději strženy jsou cizou společností do rozličných klubů a tak ztrácí se poznenáhlu i českému původu. A u dívek jest totéž. Ty domnívají se již býti slečinkami, zatouží po zábavě jiné, tělocvik již pro mnohou není, neb dle posudků nevědomých lidí se více pro ně nehodí, a tu leckterá matka řekne: tobě toho není více třeba, vždyť já jsem také bez tělocviku vyrostla, bylo by na čase, by jsi toho již jednou nechala. A to ponejvíce stává se v těch nejpotřebnějších letech, kde plice se nejvíce vyvinují, kde kostra člověka nejvíce mohutní a tužení jest nade vše potřeba. Tam by rodiče

měli svůj zřetel na to upoutati, by v těchto nejnadějnějších letech tělocvik pěstován byl.

Touha v těchto mladých letech jest jak u hochů tak dívek vždy spíše po něčem jiném, než po tělocvik, toť důkazem ono malé procento dorostu, který tělocvik navštěvuje. Snad přijde někdy ta doba, že lid bude souditi jinak, že pozná potřebu tělocviku v jiném světle, než jak si ji mnohý představuje podnes, a že ocení snahu sokolskou s větším nadšením než činí se dnes.

Jak hyneme a proč hyneme.

Napsal Jan J. Hrbek.

Již mnohdykrát chtěl jsem psáti o těch našich chybách. Prosim však předem, aby si žádný nemyslel, že pisatel těchto řádků jest bez chyb. Ani mne nenapadne, abych chtěl sloužiti někomu za vzor dokonalosti. Prál bych si ale, aby bratři a sestry se neřídili dle mých skutků, ale najdou-li tu nějaké zrnko pravdy, aby si to všípili hluboko do srdce a pak se řídili dle toho svého nejlepšího přesvědčení v konání dobra, jak ve spolku tak i jinde.

Jako ve snu letí přede mnou ta léta prožitá v kruhu sokolském. Případá mně to, jako bych byl prožil své mládí, dětství mezi bratry jak v Baltimoru tak i v Cedar Rapidsích. Ted' již spěchám, jak říkáme, k Dědečkovu. Co blahých a strastných chvil bylo mi zažiti v patnáctiletém kruhu sokolském. Co dření a námahy za ten čas bylo prodělati mně a mnoha jiným se mnou. Nechci se chváliť, ale žádný bratr u obou těch sborů mně nemůže vytknouti, že jsem nebyl činným dle množnosti všude kde bylo třeba. V každém sboru bez výminky se najdou pracovníci, kteří obětují vše své pro dobro svého spolku. A každý sbor bez výminky ukládá ještě větší tíže na činné a neúnavné pracovníky, kteří vše s chutí, vůlí a láskou konají. Vím jak to chodí, prožil jsem to, ba mnohý z nás. Mnohokrát jeden a týž bratr má různé výbory, jako: zábavní, šibřinkový, účetní, na nějakou tu slavnost, abych tak řekl slavnostní výbor, školní, ve cvičení je pilný, stále hrá divadla, aneb je řídí a mnohdy jest ještě k tomu účetníkem, tajemníkem, aneb jiným úředníkem, a když přijde něco ve schůzi a má být volen k tomu nějaký výbor, koho navrhuji bratři, aneb koho jmenuje starosta? Zase toho člena, již dosti přetíženého prací. Musí nadejiti čas — odpočinku! Členové takto přetížení prací také chtějí oddechu, a když jim ho není popráno, zkrátka náhle zastaví veškerou činnost, a tak se stává, že sbory ztrácí své nejlepší pracovníky. Rozdělme si tu práci, aby každý konal jistou a určenou mu část. Víme ze zkušenosti, že ve sboru čítajícím řekněme 170 — 200 členů, celá tíha sboru spočívá na bedrách 10 — 20 členů, ti druzí, abych tak řekl, jsou jako trubci v úlu, kteří se nechají od pilných včel krmiti.

Dnes již nemůžeme očekávati, že nové a nové síly nám přibudou ze staré vlasti, dnes musíme si odchovati vlastní síly své sami, síly, jež by vyplnily naše místa.

Největší záhubou sokolských sborů jsou tak zvané kluby rozličných jmen, v kterých ponejvíce i naši členové vyhledávají svoje zábavy. Mnohdykrát jest to klub sestávající pouze ze čtyř, o pátého nestojí, aby nevěděl, co dělají pozdě do noci a v neděli. Co jest takým členům po sboru, co jim na tom záleží, že sboru jsou povinni v první řadě tím, co slíbili při přijímání, ale mařit drahocenný čas, okrádat se o blahodárný spánek, okrádat mnohdy rodinu o to nejdrahocennější, o otce a manžela, to dovedou. Představme si otce, který přijde domů hezky pozdě, nemusí býti ani opilý, jak to působí na manželku a na ten náš budoucí dorost, je-li otec "sokolem". Nechci, by si bratři mysleli, že tu chci snad kázat prohibici, nikoliv. Nejsem, jak jsem pravil

již na začátku, jeden z těch nejlepších, aneb bez chyb, ale hnusí a mnohdykrát mně to bolí, když takového něco vidím. Jest to jako nákaza. Mnozí z nás hledají občerstvení aneb vyražení tam, kde ho nenachází a najítí nemohou, aspoň ne pro své zdraví. Představme si tak zvaný "cob", klubovní místo ve stáji aneb sklepě či někde jinde, světničku ve výměře, řekněme 14x12 stop, a v ní tři stoly a tolik židlí, mnoholi jest jich třeba k těm stolům, představme si, že kolem těch stolů sedí lidé, kteří se honosí tím krásným jménem sokol, a promarní noc v dusivém kouři, při chlastu a karbanu, zdraví a někdy též více. To jest ta rakovina, jež hlodá na tělese našem a která hubí mnohé naše sokolské sbory a spolky vůbec. Takoveto zbytečné zabíjení času zovou mnozí "klid nedělní", aneb "zábavou"! Co se již napsalo proti všelikým těm zlům v listech našich, ale zdá se, jako by to nebylo nic platné.

Jakou nápravu bychom měli učiniti, aby naši členové i širší obecnost hledala osvěžení v Sokole? Přednášky? Ty nejsou snad již také mnoho platné. Kdo by je měl slyšet, ten nepřijde, a kdo jde, nechci říci, že jich nepotřebuje, ale ten jde na vše, co pořádá Sokol aneb jiný spolek pro vzdělání. A tak nám nezbyvá ničeho více, nežli laskavými slovy přivést ony zbloudilé do našich řad a naučit je, aby byli hrdí na to, že jsou členy sboru sokolského, nikoliv jen členy Sokola z bussinesu.

Jsem radou každému bratru, každé sestře a české veřejnosti vůbec, aby čítali v "Sokole Americkém" od začátku, až do konce, a jsem jist, že nežli uplyne rok, budeme mít více uvědomělých sokolů v řadách našich, nežli jich máme, budeme mít nové síly, náhradníky, již po nás přijdou a činně v práci zasáhnou.

Podruhé o něčem jiném.

Poznámky k našemu názvosloví.

(Příspěvek k posudku nynějšího stavu.)
(Pokračování.)

Vylíčiv stav názvosloví a soustavy metů do roku 1887, kdy v metání začato směrem podstatně jiným (kruhy a sestavy několikaprvkové, zejména sestavy točivé), po většině novým, vyložil jsem, kterak na základě soustavy té při nových sestavách ve příčině názvů počínati jsme si měli, chtěli-li jsme sestavy ty podobně stručně zvatí jako kola a přece soustavu přesně zachovati.

Zbývá zmíniti se o tom, kterak jsme si v rušných dobách těch skutečně vedli, a kterak dnes, t. j. kterak ve sbírce "Cvičení pro IV. slet všesokolský 1901", jsou sestavy podobné nazývány.

V roce 1887 a následujících převládalo mínění, že kruhy (kola) jsou prvky; dle toho pak kruhy, v nichž obrat konal se po výšvihu, nazývány kruhy (kola) s obraty, bez ohledu na to, konal-li se obrat ten hned po prvním výšvihu, nebo při následujícím výšvihu, nebo dokonce až po druhém výšvihu.

Po obsírném výkladu předešlém netřeba věc tu dlouho probírat; stačí na několika příkladech z té doby ji ukázati:

"Sokol" roku 1889, str. 104:

cv. 1. z náskoku: "kolo únožmo pravonož (1.), dohmat pravoruč (1.) na přední (zadní) madlo s obratem v levo (pr.) do podporu v zadu na madlech . . ."

cv. 4. z náskoku: . . . do vzporu v předu — kolo únožmo pravonož (1.) s obratem v levo (pravo) a přehmatem střednoruč do vzporu v zadu nad předním madlem, pravá (levá) ruka uvnitř nohou na předním (zadním) madle . . ."

K. Hron, "Župa středočeská o II. sletu všesokolském 1891". Nákladem župy 1892:

cv. 7. na str. 64: ". . . (vzpor vzadu na madlech) kolo únožmo v pr. nazad s obratem v pravo do vzporu vpředu na krku . . ."

cv. 1. na str. 81: "výšvih únožmo v levo — přešvih únožmo pravonož přes hřbet s celým obratem v levo (kolem pravé ruky) do vzporu jízmo v levo nad hřbetem (levá ruka na hřbetě) — spojitě přešvih únožmo v pravo s půlobratem v levo do stoje pokos na můstku."

Tato sestava nazývána též: výšvih únožmo v levo — kolo únožmo v pravo s 1½obratem v levo nad hřbetem do stoje na zemi (viz "Sokol" z r. 1902 str. 181.).

"Sokol" r. 1891, str. 28:

cv. 2: ". . . (ze vzporu jízmo na madlech, pravá noha vpředu) přešvih únožmo v levo napřed — kolo únožmo levonož popředu nad hřbetem s půlobratem v pravo do stoje" (míněna tu "kolem" sestava: přešvih únožmo levou popředu + seskok přednožmo levou).

Znamenalo tedy:

- "kolo únožmo pravou s obratem v levo" sestavu "přešvih únožmo pravou vně s obratem v levo nazad + seskok (přešvih) únožmo pravou";
- "kolo únožmo pravou s obratem v pravo" sestavu: "přešvih únožmo pravou (dovnitř) + seskok odnožmo pravou s obratem v pravo";
- "kolo únožmo pravou s půlobratem v levo" (na kory nebo bradlech uvnitř) sestavu: "přešvih únožmo pravou + seskok přednožmo pravou";
- "kolo únožmo pravou s půlobratem v pravo" sestavu "přešvih únožmo pravou + seskok odnožmo pravou s půlobratem v pravo".

Dle toho může znamenati:

- "kolo odbočmo v levo (nazad) s půlobratem v pr." sestavu "přešvih odbočmo v levo (nazad) s přednožkou v levo", ale také, "s odbočkou v pr. s půlobratem v pravo";
- "kolo odnožmo pravou (nazad) s půlobratem v levo" sestavu "přešvih odnožmo pravou (nazad) se seskokem zánožmo", ale též se "seskokem únožmo pravou s půlobratem v levo".

Jeví se tudíž způsob — vzniklý z mylného předpokladu, že kruhy (kola) jsou prvky — takto jmenovati kruhy (kola) nedostatečným, neboť není dosti určitým, ani důsledným.1)

Z té příčiny ujímá se záhy způsob jiný, ač ne všeobecně, tak že způsob první jest i dnes užíván, v rozsahu však ome-

1) "Kolo s obratem (půlobratem a pod.)" nazýván býval každý kruh, jehož první přešvih konán s obratem (půlobratem a pod.), nebo jehož druhý přešvih konán točivě (půlobratem), nebo jehož první přešvih konán s půlobratem, druhý točivě (půlobratem), nebo když první přešvih konán bez obratu, druhý s obratem (půlobratem a pod.); mimo to některé kruhy, točivě počínající (zvláště přednožmo a zánožmo) nazývány "s obratem a 1½obratem" se započítanou částí obratu při výšvihu, tak zejména:

"kolo přednožmo snožmo v levo (ze vzporu vzadu) nad krkem s 1½ obratem v levo",

"kolo zánožmo snožmo v pravo (rozběhem příčným z prava) s 1½obratem v levo",

při čemž ovšem podobný tvar: "závit zánožmo v pravo s půlobratem v pravo" nebylo možno rozlišiti.

Tím ovšem soustava zachovávána nebyla, a názvosloví bylo spíše více méně nepřesným popisem než názvoslovím, při čemž jevila se nejen neustálenost, ale též nedostatek další, že některé tvary nebylo lze pojmenovati, jiné s dostatek odlišiti a přesně vyznačiti.

zenějším, než bývalo koncem let osmdesátých a počátkem devadesátých (viz "Sokol" z r. 1902) strana 181.).

Ve sbírce "Cvičení pro IV. slet všesokolský v Praze, 1901" užito z části názvosloví nového, v závorce uveden způsob starší; přičiníme-li k tomu způsob v předešlých statích navrhovaný, můžeme srovnati všechny tři způsoby.

K tomu účelu stáje zde sestavy vytčené na str. 31. tohoto článku.

Na levé straně otisknuto cvičení přesně ze sbírky, obsahuje tudíž názvy dnes užívané (v závorce starší); na straně pravé vždy totéž cvičení označeno tak, jak toho dříve vyložené zásady vyžadují (viz "Cvičení pro IV. slet všesokolský v Praze 1901" str. 27. — 29.; pak 20. a 21.);

I

Dohmat pravou na přední madlo — kolo únožmo v pr. popředu (s celým obratem v levo) do vzporu vzadu na madlech — přešvih zánožmo (odnožmo) v pravo dovnitř — stříž odbočmo v pravo — přešvih únožmo v pr. napřed (do vzporu vzadu) přednožka v levo po předu přes hřbet).

2.

Z přešvihu únožmo v pravo vně — kolo přednožmo v pr. — kolo odbočmo v levo — kolo přednožmo v pravo — přešvih odbočmo v levo — spojitě (tedy bez dohmatu ruky levé) kolo přednožmo snožmo po předu (s $1\frac{1}{2}$ obratem) do stoje na zemi (levý bok u koně).

3.

Dohmat pravou na přední madlo, levou na krk — z náskoku — přešvih zánožmo snožmo v pravo (do vzporu v předu na madlech) — kolo únožmo v pravo — kolo únožmo v pravo popředu (s celým obratem v levo) ve vzpor vzadu na madlech — kolo zánožmo (odnožmo) v pr. — kolo přednožmo snožmo nad krkem popředu (s $1\frac{1}{2}$ obratem) do stoje na zemi (pravý bok u koně).

4.

Z přešvihu únožmo v pravo vně — kolo přednožmo v pr. — kolo odbočmo v levo — kolo únožmo v levo — přešvih únožmo v levo do-

I

Stoj pobok v předu; pravá ruka na předním madle: závit únožmo pravou vně (na madlo) — přešvih odnožmo pravou — stříž odbočmo v pr. — stříž odbočmo v levo — přešvih únožmo pravou přednožka v levo vně.

2.

Vzpor vpředu na madlech: závit únožmo pravou — kolo odnožmo pravou — kolo odbočmo v levo — kolo odnožmo pravou — přešvih odbočmo v levo závit přednožmo v pravo vně.

3.

Stoj popříč na levo (vpředu); pravá ruka na předním madle, levá na krku: přešvih zánožmo v pravo kolo únožmo pravou — závit únožmo pravou dovnitř — kolem odnožmo pravou závit přednožmo v levo vně.

4.

Vzpor vpředu na madlech: závit únožmo pravou — kolo odnožmo pravou — kolo odbočmo v levo — kolo únožmo levou 2) — přešvih únožmo

vnitř — stříž odbočmo v pravo — přešvih únožmo v levo na před do vzporu v zadu — spojitě (tedy bez dohmatu ruky levé) kolo přednožmo snožmo popředu (s $1\frac{1}{2}$ obr.) nad hřbetem do stoje na zemi.

6.

Dohmat pravou na přední madlo, levou na krk — z náskoku kolo přednožmo v pr. — přešvih odbočmo v levo — spojitě kolo přednožmo v pr. po předu nad sedlem do vzporu vpředu na madlech — přešvih odbočmo v levo na před — kolo zánožmo (odnožmo) v levo — přešvih odbočmo v pr. na zad do vzporu v předu — kolo únožmo v levo po předu nad hřbetem kolem levé ruky (s $1\frac{1}{2}$ obratem v pr.) do stoje na zemi (pravý bok u koně).

7.

Dohmat pravou na přední madlo — přešvih únožmo v levo po zpátku dovnitř — stříž odbočmo v pravo — stříž odbočmo v levo — přešvih únožmo v pravo na zad do vzporu v předu na madlech — přešvih odbočmo v levo na před — spojitě přednožka po předu v pravo přes krk (levý bok u koně).

8.

Dohmat pravou na přední madlo, levou na krk — přešvih odbočmo v levo — spojitě přešvih přednož. snožmo po předu do vzp. v zadu na madlech — přešvih únožmo v pravo na zad — stříž odbočmo v levo — přešvih únožmo v pravo na zad — stříž odbočmo v levo — přešvih únožmo v pravo na zad — přešvih odbočmo v levo — spojitě kolo přednožmo snožmo po předu v pravo nad krkem do stoje na zemi (levý bok u koně).

10.

Z náskoku dohmat pravou na přední madlo, levou na krk — přešvih odbočmo v levo na před — spojitě pře-

6.

levou — stříž odbočmo v pr. — přešvihem únožmo levou závit přednožmo v pravo vně.

Stoj pobok vpředu, pravá ruka na předním madle, levá na krku: kolo odnožmo pravou — přešvihem odbočmo v levo kruh pravou přednožmo únožmo 3) — přešvih odbočmo v levo — kolo odnožmo levou — přešvih odbočmo v pr. — závit únožmo levou vně s půlobratem v pr. napřed.

7.

Stoj pobok vpředu, pravá ruka na předním madle: přešvih únožmo levou pozpátku (dovnitř) — stříž odbočmo v pravo — stříž odbočmo v levo — přešvih únožmo pravou — přešvihem odbočmo v l. přednožka v pravo vně.

8.

Stoj pobok vpředu, pravá ruka na předním madle, levá na krku: přešvihem odbočmo v levo přešvih přednožmo v pravo vně s půlobratem v pravo napřed (na madla) — přešvih únožmo pravou — stříž odbočmo v levo — přešvih únožmo pravou — přešvihem odbočmo v levo závit přednožmo v pravo vně.

10.

Stoj pobok vpředu, pravá ruka na předním madle, levá na krku: přešvihem odbočmo v levo přešvih před-

2) Ujme-li se způsob naznačiti půlobrat rčením "přešvihem", "kolem" a pod., a tím zásada oddělovati prvek od prvku čarou (—) z části (výminečně tam, kde to naprosto jasnosti se nepříčí) opuštěna bude, lze i tu místo: "kolo únožmo levou — přešvih únožmo levou" prostě říci "kolo a přešvih únožmo levou".

3) Srovnej: Tyršovo pojmenování: "půlkola skrčmo přednožmo v pr. (Sokol 1872 str. 132. cvič. 51.) pak: "půlkola skrčmo únožmo v pr. (tamtéž cvič. 52., pak Sokol 1881, str. 16., kde mimo to též "půlkola skrčmo odbočmo" se vyskytuje.) Srovnej i "stříže".

švih přednožmo snožmo po předu nad sedlem do vzporu vzadu — přešvih odbočmo v pravo na zad (do vzporu na madlech v předu) — přešvih únožmo v levo dovnitř — stříž odbočmo v pravo do přešvihu únožmo v pravo vně — přešvih zánožmo snožmo v levo — přednožka v pravo přes krk (spojitě).

4 (str. 20.)

Dohmat na přední madlo pravou (obráceným hmatem), levou na krk — kolo únožmo v pravo po předu (s celým obratem) nad sedlem do vzporu v zadu — přešvih únožmo v pr. (do vzporu v předu) — kolo přednožmo v pr. odbočka v levo.

5.

Z přešvihu únožmo v pravo vně — kolo přednožmo v pr. — kolo únožmo v levo — přešvih únožmo v levo dovnitř — přešvih únožmo v pravo dovnitř (ve vzporu vzadu na madlech) — spojitě kolo únožmo v pr. po předu (s 1½ obratem) nad krkem do stoje na zemi (pravý bok u koně).

8.

Z náskoku dohmat pravou na přední madlo, levou na krk — přešvih únožmo v levo po zpátku do sedla — přešvih únožmo v pravo na zad do vzporu na madlech v předu — kolo přednožmo v pravo — kolo únožmo v levo — přešvih únožmo v levo vně — přednožka v levo.

9.

Z výšvihu únožmo v levo po zpátku 4) — přešvih únož. v levo dovnitř — přešvih únožmo v pravo dovnitř (ve vzporu v zadu) — odbočka v levo na zad (do stoje na můstku) — přednožka v levo (přes, hřbet).

10.

Z náskoku — dohmat pravou na přední madlo, levou na krk — přešvih únožmo v pravo na před — přešvih ú-

nožmo v pravo vně s půlobratem v pravo napřed (na madla) — přešvih odbočmo v pravo — přešvih únožmo v levo — stříž odbočmo v pravo vně — přešvihem únožmo pravou přešvih zánož. v levo (na krk dohmat?) — přednožka v pravo.

4.

Stoj popřech na levo, pravá ruka na předním madle, levá na krku: závit únožmo pravou vně (na madla) — přešvih únožmo levou — přešvih únožmo pravou — kolo odnožmo pravou — odbočka v levo.

5.

Vzpor vpředu na madlech: Zálud únožmo pravou — kolo odnožmo pravou — kolo únožmo levcu — přešvihem únožmo pravou kruh pravou popředu únožmo — přednožmo.

8.

Stoj popřech na levo, pravá ruka na předním madle, levá na krku: přešvih únožmo levou po zpátku na madla — přešvih únožmo pravou — kolo odnožmo pravou — kolo únožmo levou — zálud únožmo levou — přednožka v levo.

9.

Vzpor vpředu na madlech? 4) výšvih únožmo levou po zpátku — přešvih únožmo levou popředu — přešvih únož. pravou — odbočka v levo — přednožka v levo vně (?)

10.

Stoj pobok vpředu, pravá ruka na předním madle, levá na krku: přešvih únožmo pravou — přešvih únožmo

nožmo v levo na před (do vzporu vzadu — pravá na předním madle, levá na krku) — přešvih únož. v levo po předu (s celým obratem) dovnitř (do vzporu na madlech) — přešvih únožmo v pravo na před (ve vzporu vzadu) — přešvih odbočmo v levo na zad — výsed únožmo v pravo po předu (s celým obratem) na krk, seskok únožmo v pravo na před s půlobratem v levo (do stoje na žíněnce).

Způsob nový, zde v levém sloupci užitý, vznikl znenáhla a to z těchto úsudků: cvičení (ze vzporu vzadu) "přešvih únožmo pravou popředu + seskok odnožmo pravou" jmenujeme

"kolo únožmo pravou popředu", cvičení

"přešvih únožmo pravou popředu + seskok přednožmo pravou" zoveme

"kolo únožmo pravou popředu s půlobratem v levo 6) (na koni i bradlech), tedy cvik "přešvih přednožmo levou vně (nad krk) s půlobratem v levo napřed + seskok únožmo levou" lze nazvat "kolo přednožmo levou popředu (nad krkem)", a

tvář "přešvih přednožmo levou vně s půlobratem v levo napřed + seskok přednožmo levou" možno zvat "kolo přednožmo levou popředu (nad krkem) s půlobratem v levo nazad;" 7) obdobně pak "přešvih přednožmo (snožmo) v levo vně s půlobratem v levo napřed + přednožka v levo dovnitř" pojmenovati, "kolo přednožmo snožmo v levo popředu (nad krkem)".

Tím však nesrovnalosti neodstraněny, nýbrž pouze zmenšeny; poněvadž však nezůstalo jen při výše vytčených sestavách, nýbrž názvů "popředu — pozpátku" užíváno zcela libovolně 8), vzrostl nesouhlas se sestavou starou tím více. (Pokračování.)

Věda, umění a práce.

Český kapelník Karel Komzák, jehož jméno známo v mnohých kruzích cizích a dobrý má zvuk, až dosud řídil orchestr v Badenu, u Vidně, byl engažován k téměř cíli řídítelstvím světové výstavy v St. Louis, Mo. Komzák jest nejen dobrá síla, ale Čech upřímný a dobrý.

Sklo, české sklo, české granáty a jiné, umění dovedných rukou českých brusičů bude na výstavě světové opět

5) Přesněji: "přešvih únožmo pravou s obratem v levo nazad do sedu pobok levou na krku . . ."

6) Nebo "kolo únožmo pravou popředu do stoje na zemi pravým bokem ke koni".

7) Nebo "kolo přednožmo levou popředu do stoje na zemi pravým bokem ku koni".

8) Viz ve sbírce na str. 27. poslední prvek cv. 1. (přednožka v levo popředu přes hřbet) a podobně na str. 28. cv. 7. (přednožka v pravo popředu přes krk), pak poslední prvky v sestavě 5. na str. 28. (přednožka v pravo přes hřbet) a cv. 5. ad D. na str. 72. (přednožka v levo přes krk); po dvakrát je tedy cvičení popředu konané, totéž po třetí a po čtvrté nikoli. Podobně v sestavě 9. na str. 21. (z výšvihu únožmo v levo po zpátku) — "přešvih únožmo v levo dovnitř" není nazván popředu, ač podobný přešvih ve cv. 10. na str. 21. je tak nazván.

4) Lze zcela dobře provést i ze stoje vpředu, ruce na madlech; není tedy ve sbírce zcela určité; podobně poslední prvek není určitý; má se provést s můstkem (ze stoje ruce na madlech) a to vně (tedy přes hřbet), nebo po odbočce před hřbet (ze stoje levá ruka na zadním madle, pravá na hřbetu)?

jako své doby v Chicagu a sice z hutí hraběte Harracha, který přispěje tak ovšem mírou nemalou k ozdobě oddělení rakouského. Komisařem rakouským je Vojtěch ze Štíbralů, generálním komisařem hrabě Harrach.

Slyšeli jsme několik pochodů a jiných prací pro dechové nástroje a kapely vůbec od Trinera, Toužimského, Neděly a jiných a tu nás tak napadá, zdali některý z jmenovaných nemohl by sednout k peru a stolku a napsat nějaký nový, svérázný pochod sokolský, pochod "Sokola Amerického". Příležitosti kde práce taková dostala by se v známost širší, bude záhy dosti.

Minule přijel do Ameriky na zvláštní pozvání různých bohatců a na světovou výstavu v St. Louis, Mo., Alfons Mucha z Paříže, umělec v tvorbě dekorativní, požívající jména světového. Týž v pracích svých jest zcela původního rázu, jeho affiché vzbudily sensaci v celém uměleckém světě a kresby ladných ženských těl jsou prý přímo nedostizitelné, okouzlující. Práce jeho ostatně budily již pozornost o jubilejní výstavě v Praze 1901, národopisné 1905 a soubornou výstavkou pořádanou 1898 v Praze. Jeho plakáty kreslené pro Saru Bernhardtovu v Paříži byly prý nejen vhodně poutavé, ale ceny skutečné. Ti naši, již v oborech těchto pracujících, dojísta nedají si ujiti příležitosti, aby práce Muchovy pokud bude lze na "světové" si neprostudovali.

Učitelstvo české škol veřejných ve státu Nebraska slouží si dojísta pochvaly a sice nejen proto, že téměř pravidelně tu i onde se schází k poučným přednáškám a pohovorům o potřebách školství veřejného vůbec, ale samo se združuje, pořádá české přednášky, přičiňuje se o zřízení českých škol a koná vůbec práci záslužnou, dokazující, že české vždy a všude. Víme, že sil učitelských, českého původu na školách veřejných na příklad v Chicagu, New Yorku, Omaze, Cedar Rapids, Clevelandu atd. jest dosti, ale neslyšeli jsme až dosud o nějaké jejich organizaci, o schůzkách jejich poučných a pohovorech českých, vzdělávacích a jiných. Proto veškeré uznání těm mladým mužům a dívkám českým, kteří obravše si za úkol životní povolání výchovu mládeže na školách veřejných — v Nebraska, že českému žactvu svému jdou příkladem na před, chtějí prospěti věcem českým vůbec.

Zmínili jsme se již o založení Ústřední Svobodné Obce v Chicagu i dodáváme dnes, že hlavními cíli této nové vzdělávací organizace jest podpora a zakládání svobodných obcí na venkově a udržení týchž v činnosti tím, že bude se jim z ústředního tělesa dostávat posily, že vysílají se budou ob čas dobří řečníci a šířit listy a práce svobodomyšlného rázu. Dále hodlá Ústřední Sv. Obec napomáhati svobodomyšlnému školství pořízením vhodných učebnic a obstaráním spůsobilých, sil učitelských. Tedy práce dost a naléhavé k tomu.

Nejlépeším důkazem, že máme nyní i české firmy rytecké a ilustrátory prvního řádu, jest bez odporu vzorek skvělých prací sok. Augusta Petřtyla, jehož závod umělecký nalezá se v Atheneum, v Chicagu. Sok. Petřtyl kreslil i obal na list náš a jiné obrazy nám shotovil, vedle všech těch mnohých pěkných ilustrací pro cizé kruhy.

K českému dni na výstavě světové v St. Louis, Mo., dochází již nyní četné přihlášky, z těch však pro rubriku tuto zvláště zajímavé jsou jak následuje: Národní Jednota Sokolská. Ústřední pěvecká Jednota z Chicaga. Pěvecké spolky z různých měst. Mnoho národních spolků. Dr.

Ant. Dvořák, dirigent a český skladatel. Malá Miladka Černých, virtuoska na piano. Machanovo trio. Sl. Marie Heritesova, virtuoska na housle. Pan a paní Mudrochovi, virtuosi na housle a operní zpěvačka. Jako slavnostní řečník pozván prof. Šimek z Iowa City, Ia.

V kočovném kursu při keramické státní škole v Horním Litvínově v Čechách zhotovena byla dle nákresu vídeňského rakouského musea serie 30 zvířecích figur (archa Noemova), kteráž byla prostřednictvím ministerstva kultu a vyučování zaslána do St. Louisu na světovou výstavu jakožto ukázka hračkářského průmyslu v království českém.

Komise pro české umělecké oddělení na světové výstavě v St. Louis, Mo., dokončila v Praze výběr děl pro toto oddělení a již vše dodala na místo. Směrodatnými pro tento výběr byly rozměry místa, které jest k dispozici, účel výstavy a výstavní podmínka, že jsou přípustna pouze díla posledního desetiletí. Žádost komise, aby od podmínky této bylo v některých pádech upuštěno, nebylo vyhověno. Komise ucházela se o díla nalezájící se v majetku veřejných sbírek a i v majetku soukromém a zvala dále umělce pro obelání této výstavy. Tím způsobem byl učiněn výběr 41 děl a to 6 plastik a 35 obrazů od těchto umělců: Mikoláše Aleše, Fr. Bílka, Hugo Boetinga, Emila Holárka, Jana Housy, Ant. Hudečka, Vojtěcha Hynaise Boh. Kafky, Aloise Kalvády, Ad. Kašpara, Beneše Knuepfnera, Fr. Kupky, Lud'ka Marolda, Alfonse Muchy, Vojt. Preissiga, Jana Preislera, Hanuše Schweigra, Viktora Strettiho, St. Suchardy, Ant. Slavička, Fr. Šimona, Max Švabinského, Joži Úprky. Dekorace na výstavišti provedena bude jednobarevným šedohnědým sukem, výzdoba gobelinovým plátnem, strop batistem, podlaha šedohnědou plstí. Dřevěné součásti budou provedeny z černého a bílého leštěného dřeva. Původně měl sloužiti tento stánek českému a polskému oddělení společně, nestalo se tak však.

Dokud se někteří naši skladatelové česko-američtí obmezují na tvorbu původní pěkného rázu, aneb práce, jež dají poznati cizině písně naše národní, jest činnost taká jen chvályhodná, avšak lečjaká odrhovačka, jako "Na Marjánce", "Na šišato" a p. může spolu s nějakou tou "černošskou" polehtat bránici leckoho, nám však se líbiti nemůže. Jestli si někdo myslí, že "český rag-time" nám ještě scházal na poli hudebního skladatelství "původního", litujeme jgj. Takovéto "skladatelství" mnoho od skladatelů — sena se nelíší.

V elektrotechnice málo jest našich hochů a proto těší nás jen, když dozvíme se, že již po několik roků zvláštní pozornost věnuje průtržným výbojům při vysokém elektrohybném tlaku, sokol. Jest to Fr. Smola v Chicagu, jenž zvláště o práce a objevy Teslovy se zajímá.

V klubu "Anglo-American" v Praze hrál minule na zvláštní pozvání mladistvý Chicagčan A. Trnka, virtuos na housle. Týž bývalým jest žákem prof. Čapka v Chicagu a studuje v Praze v třídě prof. Ševčíka. Kritika zmínuje se o vystoupení snaživého mladíka velmi pochvalně.

Z našich kruhů.

— Přítel náš Čeněk Duras, jehož činnost i v řadách našich datuje se z těch let prvotních a práce počáteční v Chicagu a jinde, utrpěl ztráty nenahraditelné, zemřel ať mu milá družka jeho, manželka Marie Durasová, v bytě svém, ve Wilber, Neb., náhle. Táž byla upřímnou Češkou, dobrou

ženou a vzornou matkou. Také ona v Chicagu ještě v staré "Slovanské Lipě" na jevišti byla činnou a sokolek družkou vždy upřímnou. Zesnulá byla dcerou zesnulého Jos. Špirka st. z Crete a čítala nyní 52 roky stáří svého. Kromě truchličího manžela, kterýž jest místopředsedou Národní banky ve Wilber, zanechala zde 4 dospělé dívky, dva syny a dvě dcery. Hluboce zarmoucené rodině projevujeme upřímnou soustrast.

— Minule zavítal do St. Louis, Mo., Jan Peterka, obchodní ředitel rakouského oddělení na výstavě.

— Ve Schuyville, Ia., blízko města našeho cvičí několik mladíků, již kdysi tvořili malý sbor sbor Western, mají své náradí a místnost zařízenou na farmě u Bečičky. Také ti do cvičení a schůze jezdí kolik mil na koních a povozy a jest jen litovati, že nelze jich více získati věci naší aby cvičitel sboru našeho tam dojížděti mohl. V okolí Vining a Clutier snad také bylo by pole pro účinnou práci naši.

— Sjezd mohutné jednoty podpůrné Č. S. P. S. bude se odbývat jak víme v St. Louis, Mo. Jubilejní slavnost téže jednoty bude v neděli, dne 31. července t. r. a český den, dne 6. srpna. Na všech stranách bude ovšem jízdné sníženo k vůli výstavě světové, avšak k českému dnu a sletu našemu sokolskému měli bychom již od nynějška vyjednávati o zvláštní vlaky z těch kterých větších i menších osad českých celé Unie. Kdokoliv se chce účastniti okázalých slavností o českém dnu, aneb přál by si zajistiti byt a jiné, vedle různých pokynů atd., dopiš si jen informačnímu výboru, 2117 So. 12th St., St. Louis, Mo., a přilož známku na odpověď.

— Jest ku podivu jak tak při trochu dobré vůli pár nadšených mužů lecos dovede. Tak T. J. Sokol na Brush Creek, u Wilber, Neb., sestává ze samých hochů, farmářů, již zbudovali si Sokolnu u prostřed polí svých, cvičí a občas různé pořádají schůzky a zábavy. Není u nich ještě vše, jak by býti mohlo, ale snaží se. Nyní pořídili si ještě jeviště a budou pořádát divadla a různé přednášky. A to má ten každý hoch do sokolny tolik a tolik mil, jezdí tam, jako kavalkáda na koních, povozy atd. A u nás a jinde máme sokolny u samého nosu a — to ostatní víte.

— Člen atletického klubu "Žižka" v Praze, Růžička, dlící v Chicagu, budí živý zájem i obdiv svými siláckými výkony ve vzpírání břemen a v řecko-římském zápase. Několik českých přátel atletického sportu chce prý Růžičku uvést i širší kruhy, a není pochyby, že on i jeho přátelé při tom dobře pochodí.

— Došlo nás delší zasláno od dotyčného výboru v St. Louis, Mo., jež přinesly zatím již listy jiné a proto dovolujeme si obmeziti se pouze na řádky následující, jež rádi vyjímáme, praví se mezi jiným: "Český den na výstavě. Kdo měl příležitost býti přítomen významným slavnostem českým, pořádaným o českém dnu na světové výstavě v Chicago, Ill., r. 1893, zná hluboký význam jeho a duši jeho dosud chví ten nevysvětlitelný, sladký pocit, že on, že jeho lid, jeho národ dobývá vavříny před celým světem. Tisíce krajanů tísnilo se v hudební síni, v níž hlaholily zvuky české, v níž tloukla srdce česká a zrak vlnul pod dojmem zvuků českých písní a české hudby. Byl to okamžik, na nějž nezapomene nikdo, a dle vyjádření mnohých, kteří okázalým slavnostem těm byli přítomni, za který by dali mnoho, kdyby jej opět mohli prožiti. A ejhle, za jedenácte let naskytuje se opět podobná příležitost v St. Louisu, 6. srpna, kterýž den zadán byl zástupci tamních českých spolků českým slavnostem. Chcete-li se účastniti okázalých slavností o českém dnu, přihlaste se u výboru pod adresou: Informační Výbor, 2117 So. 12th St., St. Louis, Mo., a zajištěte si byt.

— Sázeti stromky a květiny kol tělocvičen našich jest dojísta chvalitebné. Naši v Plattsmouth, Neb., se minule

domluvili a objednali pro zahradu při sokolovně stromky. "Potom tam budeme teprve rádi chodit, až tam bude zrát ovoce", povídá sokolka tamní.

— Činnost již je zahájena! Výbor Sokolské Župy Severo-Východní činí přípravy k pořádání soukromé sokolské zábavy v sobotu, dne 23. dubna, v sokolovně na Wendell av.

— Slovanské sdružení v Clevelandu, O., zařídilo minule dívčí školu k naučení se ručním pracím jako ruční šití, háčkování, vyšívání, paličkování krajek atd. v místnosti v čísle 16 Hamlet ulice. Vyučování se povede se zřetelem na vývin vkusu a užitečnosti, a v pokročilejším stupni se zřetelem na zachování slovanské svéráznosti. Zařízeny budou dvě třídy, první sobotní pro mladší dívky, druhá třída večerní pro starší dívky i ženy. Takovéto školky české prospěti by nám mohly i v jiných osadách a slušely by lépe, nežli "kostelní" a jiné vypočítané na získání mládeže naší.

— Upozornili jsme minule na úspěšnou činnost našich mladistvých skladatelů česko-amerických a těší nás jen, že sami již se uplatní hodlají, aspoň vysvítá tak z návrhu, aby pořadatelé českého dne v St. Louis vyhradili na programu hudebním slušné místo klasické tvorby našich mladých sil, jakž kritikou uznána jest v těch kterých větších městech.

— Kubelíkovy nadace není více, jakž dojísta právem dalo se očekávati, za to však opraveny stanovy dotyčného sboru v Omaze, Neb., v ten smysl, že sdružení ono na příště jmenovati se bude: "Sbor pro česko-americkou nadaci", s tímž jen chvalitebným úkolem, aby z podpory sboru nadané síly hudební podporovány byly na Akademii v Praze. Jmění obnášelo dol. 1499.54 a rozhojnéno bylo úroky o dol. 66.85, tak že vlastní obnos fondu, který dosažen býti má, to jest dol. 2,000 jistě záhy bude dosažen. Nový důkaz, že jména osob živoucích těch kterých sborů mnohdy vlastního účelu dobrému mohou být jen na závalu. Jestli někdo až dosud s příspěvkem otálel, nemá nyní příčin k výmluvě žádných. Pokud nás se týče, přejeme podniku mnoho zdaru.

— Ladislav Stupka, z Breaksville, u North Royaltonu, O., byl tajemníkem námořnictví vyznamenán za chrabré čin a hrdinství, jehož dokázal minule při náběhu vládní loď Leyden u Black Island. Vytrval s nasazením vlastního života na svém stanovišti, dokud nepodařilo se mu uvést v činnost hlavní čerpadlo, jsa po pas v rozbouraných vlnách. Podařilo se mu a ráznost i duchapřítomnost jeho zaslouží dojísta zmínky.

— Ze Stanford university, v Kalifornii oznamuje se, že dne 23. m. m., že student a člen atletického klubu, Norman Dole skočil o tyči 12 stop, 2 palce a tři čtvrtě, čímž dosáhl světového rekordu nad Clappem z Yale. Pro naše "skokany" do St. Louis pěkná to pobídka, ne-li?

— Těší nás vždy, když některý list povšimne si také někdy trochu tělocviku a výhod jeho a účinků dobrých na zdraví lidské. Tentokráte, jak z výstřižku nám zasláno vysvítá, jsou to "New Yorské Listy", jež přinesly minule pěkně psaný článek: "V zájmu zdraví dítek". Takovéto články a statě o hygieně, zdravotnictví z pera odborného, psané srozumitelně a lidu přístupně více vyváží, nežli mnohý román a "krvák" pak zvláště.

— Naše stanovisko vůči válce jakékoliv vůbec jest z důstatek známo, neboť jsme rozhodně proti zabíjení a týrání se lidí na vzájem a všem hrůzám z toho plynoucím. Jestli však sympatie naše kloní se spíše k lidu ruskému, nežli plemeni mongolskému, jaký tu div, z toho ohledu také s vyslovením a resolucí Čechův v New Yorku souhlasíme, tolik podotýkajíc, že víme ku příkladu o dvou českých sokolech, členech N. J. S., již dobrovolně a ochotně nabídli své, nezištné služby hned při započeti války, každý ve svém oboru, aby pomohli uleviti bídu a bolesti raněných Rusů v poli válečném. Kdo jsou na tom nezáleží, avšak hrabě

Cassini ve Washingtoně o nich ví, neboť jeden z nich organisoval a opatřil jistě potřeby pro polní službu lékařskou a ranhojičskou v Manchurii. Takováto sympatie zdá se ještě lepší, nežli ona new yorská na papíře, jest beze hluku a mnohemu ruskému, ba i japonskému člověku i život zachrániti může.

DOVOLUJEME SI UPOZORNITI VEŠKERÉ LISTY ČESKÉ, JEŽ AŽ DOSUD S NÁMI NEVYMĚNUJÍ, ABY NEOBTĚŽOVALY SI ZASÝLATI LIST NA HLAVNÍHO POŘADATELE TOHOTO LISTU, KAMŽ ADRESUJÍ SE VŮBEC VEŠKERÉ DOPISY, ZPRÁVY, ČLÁNKY, DOTAZY A JINÉ "SOKOLA AMERICKÉHO" SE TÝKAJÍCÍ.

Tiché vody.

Román od Bohumila Havlasy.
(Pokračování.)

Koně ujeli za dvanáct minut cestu do S . . . Dámy slezly na náměstí před prostým domkem lékaře Vl. . . , jenž měl v S . . . malé hospodářství a v dalekém okolí velkou praxi; v chudičkém, dalekém okolí. Na dvoře je uvítala služka. Pán a paní nebyli doma. Baronka si dala otevřít lékařovu pracovnu a lékárnu v jednotě. Vstoupily do malého pokojíku. Baronka se vrhla na židlici u psacího stolku. "Jak drzá jsem!" zvolala. Amata-Valerie pohlédla zvědavě na prostou úpravu pokoje, baronka sledovala její oči. Nad lékárníckými příhradami visel obraz, pod ním dva skvostné reliéfy, jediná to ozdoba lékařovy pracovny. Reliéfy byly sobě nápadně podobny. Skupení, charakteristika, skoro i personifikace totožny. "Upálení" psáno na jednom, "Ukřižování" na druhém. Pozorovatel doplnil si sám názvy přimysliv si hlubokou periferii myšlének, již kladl v umělecká díla tvůrce. Sochař neuznal za potřebné doplniti: "Ukřižování 'Ježíše'," "Upálení 'Jana Husi'." Zdálo se, že tímto nedoplněním chtěl říci: "Ukřižování člo v ě k a", "Upálení člo v ě k a". Mohutnější, významnější to tlumočení vznesené tragiky. Nad reliéfy visící obraz byla skvostná práce podobná duchaplným Géromovým malbám, a "Umírající" byl podpis. Kol chudého lože nemocného klečely naříkající čtyři malé dívky a mladá žena; tato zvedala se zoufalým výrazem malé robě ke křížifixu, jako by je ukazovala vyčítavě bohu, páté dítko sedělo klidně s blbým úsměvem křetina na rtech na zemi a chladně hledělo před sebe. Na tohoto ubohého tvora bylo upřeno strhané oko umírajícího. Ruka jeho byla křečovitě vztyčena k obraně. Jeho pohled jako by volal: "Hle, nešťastný ten mrzák, hle, nezaopatřená rodina — o ne, smrti, ještě ne!" A nikde na obraze nezřel's odznak naděje. — Protějši skříň uschovávala některé knihy, na vazbě bylo lze čísti známá jména českých a cizích mistrů umění a vědy. Níže byly tlusté svazky "Medicamen—". Žádná z dam nedočtla nadpisy lékařské knihy. Dále jen psací stůl a tlakoměr vyplňoval pokoj. Baronka ted' se přiblížila ke psacímu stolu a otočila klíč.

"Ale ma tante", upřela na ni oči Amata-Valerie, "jednáš směle jako vlastní choť doktorova."

Oslovená prudce trhla klíčem, slabé železo se zlomilo, ale stolek byl otevřen. Ani slovo nevyšlo z úst baronky, kvapně pozdvihla hoření stěnu sloužící ke psaní. "Ah!" vzkřikla.

"Smím?" ozval se altový zvučný hlas Amaty-Valerie.

"Ku podivu!" pravila opět baronka jako pro sebe. Dívka neobdrževši odpověď přikročila k dámě, a šarlatový stín přelétl její tvář, ale oči se neodvracely. Šikmo ve stolu ležel skvostným zlatým rámem ozdobený obraz. "La femme — dieu", zněl nápis. "Žena — bůh", opakovala nahlas ba-

ronka Valga z Königsberku; "nepochopuji ho!" Rychle udeřila poklopem, nepovšimla si Amaty. "Jsme u konce, má drahá!" zvolala. "Však ještě něco, hle tuto jest jakýsi rukopis." Obrátila se řkouc klidně k nebi: "Nediv se mému řádění; baví mne to, a svolení doktora si zaopatřím i post factum."

Na stolku ležel utržený list, na nějž příležitostně napsal lékař několik řádků. Rukopis patrně nebyl starý, byl to výlev okamžitých myšlének klidného pana doktora. Baronka přečetla řádky, pak je podala neti řkouc s úsměvem: "Čti; jsem jista, že vše, co tuto jest, lze mi prohlédnouti, a vše to nezadá mi příčinu k indiskretnosti; toť má omluva."

Překvapená sestra Amata četla:

"Achilova pata byla tuším výstrahou autoritám, především vládě, proto navykli a navykají tito lid kořiti se na kolena a sami se nesklánějí; lid tuše patu onu mohl by ji u klečících nalézt."

"Caesarové nejsou vždy vraždění Bruty, někdy hrají Brutové Caesarům smuteční pochod a jsou spokojeni. Ve vzdělaných státech zastupuje místo Bruta novověkého národní hudební vzdělaný lid."

"Kdyby jindy a jinde nebyl lid tím, čím je, nemohl by být monarch tím, čím nemá být. P o z n. Připojení možno též dnes a . . ."

"— poznali monarchii a proto se učili znát republiku. Národové seznali Nerony, jež bázlivá pieta nazvala mírněji Caesary, a přec nepochopují nové, již se zovou dnes: Alfonsy, Vilémy, Alexandry atd."

Sestra Amata-Valerie pohlédla tajně na baronku. "Přečetla jsi již?" tázala se tato. Dívka bez odpovědi pohlédla opět na papír. Dole na samém kraji bylo napsáno drobným písmem ještě:

"Myslím, že jsou dva druhy neznabohů: jedni šlechtění, druhí naopak. Posledním, již zavrhuji nevěru, přiznána aspoň někdy šlechtnost, však prvním n i k d y."

Baronka se posadila na židli a pohlížela opírajíc hlavu rukou na čtoucí dívku. Ted' se zrak této setkal s okem baronky.

"Jaký je to muž?" Toť bylo vše, co řekla Amata-Valerie, a její slova zněla opět tím divným offensivním přízvukem. Oko její jevilo dumavým hledem, že u vnitru snažila se odpověděti sama sobě.

"Pochopuješ obsah těch slov?"

"Snad, ale zajisté jej tuším. Ma tante", pravila dívka náhle prudce, "v těch slovech se skrývá něco bouřícího, vím to; a ta slova jsou psána tím klidným, mírným mužem — vysvětli mi to!"

Baronka položila prst na rty a druhou rukou ukazovala ke dveřím. "Chceš, aby on ti to vysvětlil?" Do dveří vběhl pes radostí kňučící a kvapil přímo k baronce.

"Ne, ne, madame."

"Aj, příteli Lusku, oznamuješ mi někoho? Čeká mne někdo?" ozval se za dveřmi klidný hlas lékařův.

"Má zvyk rozmlouvat se zvířaty."

"Pamatuji se."

Po této výměně slov mezi oběma dámami vstoupil lékař Vl. . . "Ah, jsem překvapen!" poklonil se. "Jak milostiva jste ke mně, paní baronko. Děkuji vám, i vám, milostivá slečno, dvojnásobně."

"Mohu se tázati, proč dáváte mé neti přednost?" ptala se baronka.

"Ano, pane doktore, totéž mne pohání k otázce."

"Toť velmi prosté. Slečna přijela teprva včera do naší krajiny a již druhý den, ať zásluhou kohokoli" — lékař se lehce poklonil baronce — "věnuje se mé skromné domácnosti. Ovšem, paní baronka mi ráčila již uložit, abych bděl nad vámi. Bude mi to milou úlohou. Milostivá slečno, přeji si, abyste odešla z mého bytu zdráva, neporušena. Dovolíte mi snad žert, v němž je poněkud pravda obsažena, že zde soustředěna jest choroba naší společnosti, jsemť reprezentantem choroby této společnosti."

"Myslím naopak, že zde stánek úlevy a útěchy", pravila vážně Amata-Valerie.

"Zajisté, ale je to jakýsi druh pověry u mne; vstoupím-li do tohoto pokoje, vidím vždy jen léky. Léky mi tanou na mysli a za slovem "léky" sleduje hned těsná otázka: Kde třeba léků, tam stůně lidstvo; jaké asi jsou všechny jeho choroby?"

"A pak stáváte se chorobným?" tázala se Valga z Königsberku.

"O milostpaní, přemýšlím o neštěstí."

"A jste nešťasten", pravila.

"To jsem neřekl". Klidný, mírný úsměv, vlastní rtům lékařovým, objevil se na jeho ústech. "Račte odpustit", pravil pak, "zapomněl jsem odložit dýmku". A učinil tak odkládaje dlouhou trysku s dýmku, o níž říkávala již léta baronka z Königsberku: "Myslím, že to jeho jediná náruživost."

Baronku nevyrušil nikterak doktorův příchod, seděla pořád na židli; mladé dívce nabídl přichozí lenošku, sám usedl dámám naproti. Změnil poněkud odměřený ton. Pohlédl na psa, jenž stojí uprostřed sedících svýma velkýma očima hleděl na tvář Amatinu. "Hle, přítel Lusk vás poznává ještě, milostivě slečno", usmíval se; "bylť mu sotva rok, když vy jste dlela ve zdejší krajině. Odpusťte, představuji-li vám svého psa co důležitého člena svého domu; paní baronka mne omluví."

"Jež stůně touž chybou."

"A poněkud i já, pane doktore", usmála se Amata; "poznala jsem Luska na první pohled, bylať jsem před lety do něho zamilována." Mladá jeptiška se při posledním slově zajikla.

"I já", řekla baronka; "však vy, pane doktore, byl jste sobecký, oslyšel jste mou prosbu a odepřel mi jej."

"Milostpaní, víte, že se nezbavuji darů."

"Vy, doktore? tot' příliš. Prosím, ukažte mi jediný dar, jež jste si ponechal ze všech, co jste ode mne obdržel."

"Račte odpustit, ale Lusk jest darem chudé ženy."

"Ah ovšem!" zvolala úsečně baronka.

"Vy činíte rozdíly, pane V. . .?" tázala se udivena Amata.

"Kteréž mi laskavě prominete jako všichni, kdo mě návidí; jest to jedna z malicherností, jichž se nechci vzdát, slečno, je to svéhlavost dospělého muže. Nechovám mnoho památek, a proto mi každý tyto dopřává."

Amata mimovolně přemohla svou ostýchavost a tázala se opět: "Proč nepřijete památkám?"

"Mám mluvit několik slov zřejmě?"

"Přeji si to". Slova ta pocházela od baronky, již náležela dle tazavého pohledu lékaře jeho otázka.

"Nuže: obávám se zpomínek". Baronka hladila psa. "Ostatně jest to pouhá nervosnost u mne, jsem jinak vášnivým přítelem minulosti a kořím se budoucností, a přece — mé výroky se neshodují. Přejete si zvědět něco o těchto obrazech?" tázal se sleduje zrak slečnin.

"Ano, přeji, ale o tomto", opravila lékaře mladá jeptiška ukazující na Ježíše. "Napadlo mi: jest to též dar?"

"Tak jest, milostslečno, Ježíš i Hus", nevinná zlomyslnost při posledním slově patrně ho těšila; "oba tyto reliéfy jsou milým darem slavného českého umělce. Tuším, že i vám jest známo jméno sochaře Levého?"

(Pokračování.)

Odběratelům k povšimnutí.

Tímto upozorňujeme ct. odběratele a bratrské jednoty v Evropě, že na Sokol Americký předplatné obnáší \$1.00. Jednotlivcům a br. jednotám, co již předplatné zaslaly v obnosu pouze 60 c. bude zaslán Sok. Amer. pouze do vypršení tohoto obnosu. Pročež upozorňujeme tímto br. jednoty a ct. odběratele, že předplatné na jeden rok jest \$1.00 a ne 60c.

Předplatné budiž zasíláno na jednatele V. V. N. J. S.: Jan Černý, 437 E. 71st St., New York City.

Projev soustrasti

nad neblahou ztrátou zasloužilého bratra Sokola Vincence Kotmela, který zemřel dne 20. března t. r. po čtyry týdny trvající nemoci v stáří 28 roků. Zesnulý bratr zanechává tu truchlící manželku a dvě dítka. Pozůstalým vyslovuje sbor náš hlubokou soustrast. Sdílíme s Vámi hluboký žal.

Za sbor Těl. Jed. Sokol v Crete, Neb.

Vojtěch Kubiček, starosta. Josef Pařízek, tajemník.

Neúprosná smrt vyrvala z bratrských řad našich upřímného sokola Václava Hallu, který zemřel dne 26. března 1904 a byl pohřben 30. března 1904 v New Yorku, na hřbitově Evergreen, No. 16735. Vyslovujeme jménem Sok. Jed. Philadelphia hlubokou soustrast.

Budiž zachována čestná památka jemu!

Leo. J. Pavlik, taj. Sok. Jed. Phila.

DO P I S Y

Chicago, 28. února 1904.

Velkým podivením naplnily mne dva články v redakčních úvahách našeho orgánu "Sok. Amer.", roč. 26., čís. 2. Článek začínající slovy "Všelík ty kluby a klubečky", atd. Připadá mi to, jako by někdo zvedl kámen, chtěje udeřit vinníka, zasáhne však nevinného. A v případě tomto zasažen byl nevinný. Málo jen scházelo a byl by to sbor náš (Sokol Chicago) těžce odstonal. Kdežto všelík ty "Jetelové lupeny", "Ratolesti", "Hvězdy" atd. z toho vyšly jako by nic. A kdo jsou ti nebezpeční hoši kalifornští, "Zobáci", jichž článek ten se týče? Jest to něco přes třicet pánů, kteří se jednou za čas sejdou ku společné zábavě. Jednou v roce, letního času, uspořádají sobě na několik dní tak zvaný Camp, někdy vyjdou si na ryby a na zimu na hon. Zimního času uspořádají si se svými manželkami jednu neb dvě společné zábavy, neb jsou to skoro vesměs mužové ženatí a usedlí. — A nyní k věci. Dvě třetiny těchto pánů patří ku sboru Sok. Chicago. Tito členové téměř bez výjimky po dobu patnácte let pracovali a pracují dosud ve prospěch Sokola. Stačilo by jen uvést jména a čtenář našeho orgánu věděl by, že jsou to samí dlouholetí činovníci. Ať pořádá se výlet, ples, divadlo, aneb jakákoli zábava, jsou "Zobáci" vždy na místě.

A proč založili sobě mužové tyto klub s tak podivným jménem?*) Proč neschází se přímo v naší sokolovně? Máme ve sboru mnoho rýpálků, ti celý rok výboru téměř nepřijmou, jen tak přijdou někdy do schůze a hledají ve stanovách puntíčky, a když se mu něco šikne, tu máte vidět, jak on vám poví, jakými že máte být sokoly. S takovými bratry jest zábava nemilá. Málo jest té bratrské lásky u našeho sboru a tu není nic divného, když někteří členové schází se k upřímné zábavě mimo sbor. Na jiném místě pravíte, jak často se stává, že někdy odsoudíme někoho, aniž bychom jej vyslechli, i zde se tak stalo.***) Dále v jiném článku čteme, — a co potom s tou hromadou cihel? Snad k tomu, aby se tam někdy všelík ty kluby roztahovaly atd. Ale nějaký plán, jak bysme naše síně zaplatili, byl opomenut.***) Sbor náš jest nucen síň pronajímati. (Dosud

*) Na tu otázku, k vůli čemuž celý spor hlavně povstal, br. Červenka zůstal vysvětlení dlužen.

**) Br. Červenka se mýlí — my neodsuzovali bez důkladného vyšetření — a čím více jsme vyšetřovali, tím pevněji věříme, že jsme v právu. Ať si sokolové přechtou také dnešní naší redakční poznámku počínající slovy: "Lid obvykle posuzuje . . ." atd.

***) Na toto nalezne br. Č. odpověď v článku "Sokolské síně".

vždy spolkům řádným.) Avšak obávám se velice, že kdyby oni "Zobáci" uposlechli vyzvání v onom článku jim vržené, pak ne tak zvolna—jak ta naše hromada cihel rostla, ale velmi rychle počala by se bořit. Mohl bych povědět více, ale ponechám to jiným.

Na zdar!

, Anton Červenka.

Detroit, Mich., 28. února 1904.

Lituji, že musím býti prvním ze sboru Budivoj s úmrtní zprávou do nově upraveného listu našeho. Bylo to právě na naši sok. zábavu na Sylvestra, při níž byl i br. Tomáš Škoda. Jda ze zábavy, při obouvání přezůvek sklouzl a narazil hlavou o hranu skříně v šatnici. Ránu tím účinnou lékař hned ošetřil, a pak br. Škoda nevěřiv v zlé následky, které by se mohly dostavit, i schůzi řádu Havlíček č. 6. Č. S. P. S. navštívil, a po osmi dnech osudného pádu byl mrtev. — Netřeba psát o rozrušení v kruzích našich po oné zprávě, a i u jinonárodovců, neboť br. Škoda byl znám dobře, bydlel zde skoro 25 roků. Při listopadové schůzi naši byl navržen za starostu, což jednohlasně podporováno, a tak jako bych jeho silnou postavu dnes ještě viděl a hlas jeho slyšel, povstal řka: "Bratři, když si jednohlasně žádáte, abych pro příští rok byl starostou našeho sboru, já to přijímám". A to byla jeho poslední schůze, příští byl zvolen, a když v první lednové schůzi jako jiní úředníci měl nastoupit v úřad svůj, měl čtyři dni před smrtí. O pohřbu promluvil slova útěchy v domě místostarosta br. Hlaváček a na hřbitově mluvil za řád Havlíček č. 6. Č. S. P. S. br. Al. Štok. Čest budiž jeho památce!

Zmínil jsem se o zemřelém br. Škodovi, a je mi podotknouti, že před krátkým časem zemřel bývalý náš člen K. Bělohávek; tedy zbývá ještě jeden z třetice chlapeckých let, a ten jest náš tajemník br. Jos. Janeček, ale doufejme, že do třetice všeho dobrého. Těšme se, kdož jsme živi a zdraví, vždyť bez tak ten život je jak krátký sen, a neztřepujme si so nepotřebnými mrzutostmi. Když někdo z nás se pak odebere tam, odkud není návratu, připomene nám to každému pospolný cíl a v mnohém srdci klíčí předsevzetí ku žití svornějšímu.

Jelikož mi nemožno navštívit cvičení, abych se o něm mohl rozepsati, musí se bratři spokojiti se zprávou náčelníka; jen tolik psátí mohu, že četa pro závody v St. Louis je sestavena.

Dramatický odbor našeho sboru dává letos již druhé divadlo. Nyní se bude hráti kus "Hrobčický z Hrobčic". Bratři by měli bráti více zřetel k tomu, aby podporovali divadla a vůbec vše, co přináší pokrm duchu, neboť těch bálů je až po krk.

Chci se zmíniti párma řádky o "St. Louiském klubu", který sestává z našich členů a několika čekanců. Byli a jsme rádi, že mezi našimi mladíky od sboru spolek onen se utvořil, neboť bez toho by se jich asi mnoho na výstavu nepodívalo, a taková příležitost nenaskytne se vždy: viděti "divy světa". Hoši také jako lití pracovali, aby sehnali to nejhlavnější, totiž "hodně peněz", a těch mají hodně. Přes šest set doll. mají v spořitelně a k tomu přibývá stále. A táže se mnohý, jak byla sehnána ona suma? Zábavami, výlety, atd., aby však si vzpoměl někdo z nich na nějaké divadlo neb něco ušlechtilého, toho ovšem nebylo, ačkoliv by též i při tom mohli vydělati. Dával se i "bál", kde byly "Ladies free" a podle toho ta návštěva i byla rozmanitá a i pro karabáč dobrá. A jak to přijde? Starší si snad věci moc nevšímají a ti, kteří mají na starosti obstarání všeho, ti dají "čočku na zásadu sokolskou", aneb i jinou.

Jsou tyto řádky trpkou pravdou, nechtěly z péra, ale je tomu tak, to víme, a proto si nesmíme pořád sami sobě nalhávat, že vše v pořádku jak to běží! Považme tu sku-

tečnost a tažme se, proč vlastně sborem sokolským jsme, a co se ve směru tom koná. Pak ať někdo hodí kamenem po tom, kdo řekne aneb napíše pravdu! — Dále by se členové měli zasazovati o to, aby sbor náš zůstal vždy prvním a ty různé malé spolčky, kluby a p. aby byly potlačeny, neboť my se jen díváme, jak a co různé organizace i z našich mladších utvořené činí pouze pro svůj zisk, a dáme si škodit. Pochopujete? Ne se drobit, ale "spojenými silami"!

Na zdar!

Jos. Kupka.

Chicago, 1. března 1904.

Náš odbor Plzenského Sokola si zvolil dopisovatelku, a není divu, vždyť jen pohled na "Sokola Amerického" postačí, aby jsme byly "uneseny" tím švarným sokolíkem. Vzor to mužné síly a odvahy! Zajisté ta sokolka, která je ještě k zadání, myslí si: "Takového kdybych mohla získat za manžela", a opět ta, která je již ženou, přeje si, "jen takového syna kdybych mohla vychovat, jak šťastnou bych byla!" A to vše jen, než se podíváme na obsah. Co se týče obsahu, mohu jen se všemi blahopřát naší milé jednotě, že se na tak skvostný orgán Sokolstva zmožla.

Pro tento rok zvolily jsme následující činovnice: starostka sok. Fialová, náměstkyně Kliková, tajemnice Vytlačilová, účetní Šidlová, pokladní Lišková, náčelnice Bílková; správní výbor: Kliková, Hurtová, Baumlová.

Všechna čest našim činovnicím; dokázaly minulého roku, že jsou svědomité, pracovité a nadšené pro věc sokolskou. Naše starostka, sok. Fialová, je k pohledání, neboť takových je skutečně málo. Snad kámen by uvedla v nadšení svou řečí. Je to jedna z našich pravých sokolek. Byla to ona, která zavedla zábavný program do našich schůzí, který se tak dobře osvědčil, že v lednové schůzi nás bylo na sto přítomno. Myslím, že by sestry od jiných odborů mohly následovati příkladu a jsem jista, že by neměly příčiny stěžovati si na málo navštívené schůze. Náš program sestává ze zpěvu, básní a žertovných deklamací. Nic uměleckého nevyžadujeme, jen když se zasmějeme, a pak s veselou myslí se rozejdeme a již těšíme se na příští schůzi.

Cvičitel Haller nám jednou po naší schůzi přednášel o tělocvik. Myslím, že by opět něco podobného nebylo na škodu; nejen že se líbilo, ale bylo by záhodno vždy se poučit, jak prospěšný je tělocvik. Kdyby naše sokolky, které necvičí, věděly, co jim vše kyne v tělocvik, byly by naše čtyři mohutné. Jistá Mme. Rique píše: "Je zajisté málo žen, jež do jisté míry ve svém životě nepřály by si zlepšit bud' svou postavu, své zdraví, aneb výraz svého obličejce. — Která pak z nás by si nepřála být stále mladou a hledanou společnicí? Tělocvikem jenom, ať je sebe více soustavně prováděn, nemůžeme docílit tu postavu, rovnováhu a fiseickou krásu, tak obdivovanou u nás žen. Mysl, svaly, nervy musí pracovat jednotně s myšlenkou, aby se docílil pravý typ ženské krásy. Žena, která se oddává často zlosti, žárlivosti a závisti, nemůže být nikdy příjemného zevnějšku, poněvadž ony pocity poznenáhlu, ale jistě zanechají ráz svůj v našem obličejce. Naopak, kde se veselá mysl a přívětivost zrcadlí v obličejce, tu jistě není nouze o přátele, poněvadž pod vlivem těchto pocitů se mnohdy prostínek obličej a tvář zdají už krásnými". — Tyto řádky uvádím jen proto, abych poukázala našim sestrám, které necvičí, jak naše cvičení úplně s námi souhlasí, a byla bych ráda, kdyby se do jedné přihlásily v příštím cvičení. Jsem někdy mrzuta, venku je zima, doma je příjemné teplo i řeknu si, "nepůjdu do cvičení". Tu na domluvu se přece oblěknou do cvičícího kroje, a již se usmívám. Nemožu si pomoci, takový blahý pocit lehkosti, bezstarostné blaženosti mne ovládá i myslím si, že jsem opět tou rozpustilou dvanáctiletou žabkou. A již spěchám s radostným tušením do naší milé sokolny. Jak

milý obrázek skýtá se tu oku, samé krátké sukničky, nerozeznáte matku 5 dětí od děvčete, samý smích, veselý šum ovládá celé ovzduší, a již chutě do práce! Celé dvě hodiny strávíme tu nemyslíce jinak, nežli jak bychom ten či onen výkon dobře provedly, a veselá mysl nás neopouští po celý večer. Jestli toto nenazývá se cvičení mysle, svalů, nervů, při kterém omládnem, osvěžíme a otužíme se, tedy není vůbec žádného lepšího. Ať některá sestra, která cvičí, řekne, že nemá tytéž pocity při každém cvičení. A přece se najde tolik našich sokolek, jež mají různé předsudky vůči cvičení, ale kdyby jen jednou samy zkusily, jsem jista, že by ani jednoho cvičení nevynechaly.

S chloubou píšu, že náš odbor čítá 180 členkyň, ale žel že nás jenom 24 cvičí. Měly bychom pěknou četou šermířek, ale začnem se vždycky tak pozdě cvičit že již jsme unaveny; musíme si to nějak jinak upravit.

Náš posvícenský ples byl skvělý jako obyčejně. Starostka Fialová promluvila a uvedla všechny přítomné v nadšení. Náš správní výbor dokázal, že je pravým výborem na pravém místě. Naše bratry sokoly jsme překvapily novoročním dárkem v okrouhlé sumičce 350 dollarů, začez nám pěkně poděkovali.

V minulé schůzi jsme se usnesly, že budeme všechny dopisy a jiné sokolek předčítat v našich schůzích. Tak sestry jen hodně pište, můžete nám hodně poradit, a naopak my zase vám, vždyť pracujeme pro jednu myšlenku a nic není tak pěkné, aby se nedalo ještě polepšit. Těšíme se již předem na vaše dopisy.

Na zdar!

Marie Kalík.

Bayonne, N. J., 10. března 1904.

První rok sboru našemu Česko-Slovanský Sokol uplynul dosti spokojeně a doufám, že na příští rok budu moci podat zprávu ještě lepší. Naše Jednota odbývala celoroční schůzi dne 28. ledna r. 1904. Zvolení činovníci na běžící rok jsou následující: starosta Paul Vlkoský, náměstek Josef Stránský, tajemník Jan Halík, účetní Jiří Šýkora, pokladník Josef Feczko. Doufám, že tito pracovatí budou v nastávajícím roce s pílí a silou a přeji jim mnoho zdaru.

O našem cvičení se nemůžu teď chvalně zmínit, neboť jsme byli nuceni, ačkoliv neradi, z místnosti naší do jiné se přestěhovat a to k panu Porubskému, č. 187 E. 22nd St. Místnost tato vyhovuje všem našim požadavkům a obzvláště pokud cvičení se týče.

Jelikož chceme si zaopatřit více náčiní pro naši mladou sílu, budeme pořádat zábavu, jejíž čistý výnos bude na zakoupení náčiní, a sice v pondělí 11. dubna t. r. Doufám, že tato zábava se nám vydaří, a že pomůže nám, abychom i v jiné práci vlastní pokročili.

Pravda začátky jsou těžké a lépe začít by bylo jinak snad, ale zatím nevadí. Spoléháme se též na naše sousední bratry a sestry, že nás navštíví a těšíme se již, že je budeme moci na 11. dubna u nás uvítat.

Mnoho zdaru v další práci a šťastný nový rok všem!
Na zdar!

Jan Halík.

St. Louis, Mo., 29. března 1904.

Všechny krásné illuse všech těch našich bratří sboru T. J. S. Mt. Pleasant, již upřímně zajímají se o úkoly své sokolské, rozplynuly se v nivec, aspoň dočasně najisto.

Před nedávnm jsem na tomto místě pravil, že při projektované naší budově vypustěn byl hostinec z našich plánů, což ovšem chvalitebné. Však — chyba lávky!

Kolik pak napočítali bychom těch sokolských domovů, kde obejdou se bez tohoto zla a u nás nesmí být výjimky! Sokolství a hospoda, to se vždy rýmuje jako: pěst a oko, pámbů a policajt. V naší vlasti staré jest u směru tomto přece jen lépe.

Jaké toho jsou následky, a vliv na činnost tělocvičnou hlavně, toť vykládati netřeba; zná každý tak ze zkušenosti.

Od 5. m. m. máme novou místnost pro: I. bály, II. nedělní školu, III. tělocvičnu. Dle tohoto pořadu totiž "musí" ustupovati jedno druhému. Ano, teď teprve jsme pravými, tak jako jinde. Máme tu putynku také od pátého února, tak jaksi na tři čtvrtě. Přes týden se nečepeje, jen tak o neděli a pak k vůli těm bálům a la "dupanda". Ale "lajsna", ta přec i na toto musela dle zákonů býti "regular". Stojí \$300, nu ale my ji máme na time payment, "tak na ten 1/2rok to náko pude". Ach, a co dále, chceme prý pořádati bazár ve prospěch fondu síně a oni lidé si brouší jazyky na té "lajsně", a že každého centu na nás škoda. Tu to je, nejsme my kubici? A, celkem vzato, co je komu do toho; my můžeme dělati podle svého. — Obzvláště, když založen byl u nás, bezpochyby následkem horlivého čtení našeho nového orgánu, jakýsi výpomocný, o prospěch sboru pečující odbor čtyřslového názvu Mt. Pl. Fishing Club, jenž z 10/11 skládá se z bratří sokolů. Proto, není tak zle, jak se Vám zdá. Budoucnost naše jest tím zajištěna, jak aspoň členové jeho nás ujišťují; možno, že budeme jim za to ještě děkovat.

6. února odbýván II. výroční maškarní "bál", neboli šibřinky, kteréž slova u nás málo dosud známo. V den ten cizonárodní naše sousedstvo osvědčilo sboru svoji přízeň. Valná návštěva bratrské místní jednoty nás dojmula. Ký div, že sbor dobře pochodil, což jest zapotřebí, neb nyní máme přece jen na šetřiti. Z tělocvičné síně je radost, ale malá, když jest v cvičební dny prázdná. Snažíc se, jak by tomu odpomohl, zakoupil sbor hru házenou do koše, ale dosud jsme nehráli. Se žactvem to ještě uchází, avšak z ostatku župní výbor dozorcí přiměl tuto (župu), by nás jaksi pobídla, což tato snažila se učiniti odporučením společných cvičení oběma našim sborům. Tím se stalo, že dne 20. března odbýváno bylo cvičení poprvé v naší tělocvičně. Sokola St. L. cvičících bylo 12 a našich 7. Diváků, též cvičenců, bylo mnohem více. Těm však bylo nemožno cvičiti, neb bylo deštivo onoho dne. —

Ku cvičení nastoupeno bylo ve 4.15 odpo. za vedení náč. Župy, V. K. Trísky, neboť br. Tesař na žádost nově založené jednoty župou vyslán byl ku cvičení tam, totiž do Edwardsville, Ill.

Br. náč. probral s námi prostná, vypsána pro příští závody Župy Stř.; po té nastoupeno bylo k náčiní: I. četa kůň na šír, Jos. Šedivec, St. L., II. bradla, Jos. Janča, náč. Mt. Pl., III. koza na šír, náč. župy. V prvním střídání odpadla koza a nahrazena hrazdou: I. bradla, II. hrazda, III. kůň. II. střídání: I. hrazda, II. kůň, III. bradla. Po té nastoupeno bylo ku hře na "jezdce a kobyly" s použitím basket ballu. Jezdci stojící v kruhu, hází si míč, při čem kobyla všeliké rejdy vede. Když jezdec chybí se chytiti, všichni jezdci promění se v "kobyly". O šesté a 1/4 bylo vše opět skončeno a účastníci zajisté, že pookřáli na těle i duchu. Po společném pak rozhovoru jsme se opětně rozešli s tou nadějí, že příště zas náš sbor navštíví jednotu St. L. Dle žup. usnesení mají se konati tato společná každé 2 měsíce. Však u nás pro blízkost sborů, as 3 malé míle, by se tak mohlo snad dít častěji a doufejme jen, že ti naši liknaví cvičenci se přec jen probudí. Nevím, jak to bude s naší závodní četou; do dnes o tom ani slechu, ani vidu.

Min. sobotu, 26. března, slavil sbor své otevření nové tělocvičny, což zřejmě velikými tvrdými návštěvami anglickými a lehkými českými světu oznámeno bylo. Soudě dle návštěvy, kdyby nebylo členů a členkyň ze sokolovny St. L. a našich českých z Mt. Pl., byla by síň prázdná. Tedy to anglické nákladné oznámení směle si můžeme uspořít, a nemělo se vůbec tak dít.—Program večera byl vážný i pe-

strý. Br. Tesař promluvil nám do srdce, on nás tak trochu zná, víme, a ta zlatá jeho slova přece jen měli bychom si vryt v ty naše zaprášené mozky. "Hlahol" počtem 16 zapěl "Píseň slavnostní", jež krásně vyzněla. Z našich nastávajících družek sokolek zapěla Fl. Holmanova "Answer" a pak společně s M. Ujkovou angl. duetto. Pěly pěkně a přáli jsme si jen: jak libě zněla by s rtů jejich píseň česká. M. Jančova s citem přednesla Boženy Němcové "Ženám českým", kteréž básně slova, ač nám známa, vyloudila mnohou slzu. Br. Hrdlička J. a Hejliček J. zapěli duetto z Troubadouru. Z našeho "Daliboru" zapěli v čtvero zpěvu malý obrázek s pucifousem. Několik kupletů br. z "Hlaholu" vpravilo obecenstvo v milou náladu a ukončilo program. Blahopřání zaslaly: Sbor Sokolek "Vlasta", Lože Roháč z Dubé č. 11. J. T. a za Sokol St. L. promluvil starosta téhož, Fr. J. Holman. Zpěvy řídil br. J. Hrdlička. Všem účinkujícím naše díky!—

Ku konci ponechám si také trochu lepšího. Jelikož se již naše družky nemohou déle na tu netečnost nás členů dívat, rozhodly se, že založí si sbor sokolek, jako odbor náš, který se má později stát členem N. J. S. Na žádost jich povolen jim byl každý čtvrtek, celý den i večer, k jich použití v síni naší. Vitáme s radostí krok ten, neb že pracovat umí, to již dokázaly. Zamýšlí též cvičiti; zapsáno jich již přes 30. Na zdar Vám, vy dobré české duše!

Též stalo se usnesení, započítati opětně (?) s cvičeními pořadovými, jednou měsíčně. Jak daleko to dojde, těžko předvídat. Ještě bych měl něco, ale raději ne, neboť není prý to nic platno. A já skoro věřím, že ani dopisovatele nepotřebujeme. Bud' se mu vysmějeme, aneb nař zanevřem, ale resignace jeho jest přec bezvýsledná. Ty jsou u nás beztoho v každé schůzi na pořádku denním.

Široký.

V St. Louis, Mo., 30. března 1904.

V neděli dne 21. t. m. bylo první společné cvičení našich sborů T. J. S. v St. Louis, Mo. a od Sok. Mt. Pleasant v nové jejich sokolně. Celkem se účastnilo cvičení 14 cvičících a od Sokola Mt. Pleasant 5 členů. Cvičila se prostná a na nářadí, pod vedením župního náčelníka br. Trisky. Podobná cvičení jsou velmi prospěšná, nabádající přímo k činnosti tělocvičné a pak sbratření sokolů vůbec. Stalo se tak na podnět župy střední, aby se pořádala společně vždy za dva měsíce cvičení. Příští bude u nás! Téhož dne cvičil náš cvičitel Aug. Tesař v Edwardsville, Ill., kde prvé měli cvičení. Jak vidět naše župa se činí a v krátké době učinila pěkný krok v činnosti své. Bylo by všech nás přáním, abychom se domohli větších úspěchů v naší rodině sokolské a byli všichni za jedno, bratři a sestry.

V neděli 3. dubna pořádá naše jednotka veřejné cvičení žactva a členů s přispěním našich sokolek; odpoledne členové závodí mezi sebou. Odměny, které náš sbor povoluje každého roku, opět budou. Je to jakási odměna za pilnost a činnost v tělocvičné, která nyní je hojně navštěvována, tak že máme kolem 40 cvičících v 5 družstvech. Je to mnohem živější, když vidíme velkou řadu mladých sokolů a ne jen hrstku, jako bývalo dřívější dobou.

Před dvěma měsíci zvolen výbor pro slet N. J. Sok., aby pracoval společně s bratrskou Jed. Mt. Pleasant. Náš Sokol zvolil 8, druhý sbor 3 členy a sokolky 2 setry prozatím, tedy 12 výborů, a dnes jsou na tom samém fleku, jako při zvolení. Co v tom vězí? Snad času dost, pakli ano, to raději zavřeme kram a nechme to být. Sbory by se měly o to starat, aby výbor byl pilným a ochotným ve své práci a kdo nemíní vytrvat, nechť to řekne dřív, nežli bude pozdě, tak aby se chopili práce ti praví bratři, a snad se mezi námi najdou. Nemíním vytýkat více nic jen tu lhostejnost. Čekáme více jak 400 borců a soudců, dále hosty sokolů a jiných

a tu postarat se o řádné ubytování a dobrou informaci, to již něco znamená, čili že výbor nesmí lenit. K tomu je ještě více jiné práce a starostí, proto bratři přičiňte se co nejvíce. Jeť tak jen v dobro dobrého jména osady naší a nás!

V poslední schůzi naší jednoty uzavřeno bylo, aby sbor vystoupil z výboru školního čes. svob. školy a též zastavil měs. příspěvek. Uzavření to se stalo na nedůstojné jednání školního výboru vůči naší jednotě. Sbor náš byl jedním z prvních zakladatelů Čes. svob. školy, prvním podporovatelem po dobu 26 roků, přispěl tedy více jak \$500, a z počátku i citlivě trpěl k vůli škole, kterou částečně vydržoval a v nájmů měl. To je odměna za naši obětavost výboru, který dnešní doby zasedá a vede dozor nad příštím našim dorostem českým. O dalším pomlčím, neboť nechci, aby naše místočko v "Sok. Amer." bylo zkráceno o lepší a důležitější látku.

Ku konci se chci zmíniti o jisté záležitosti v době sletu N. J. S. Nechci snad nikomu následující vnucovat, ale za promyšlení to stojí. Na neděli 7. srpna pořádá se slavnost v Lemp Parku, "Sokolský den", kdy zajisté vystoupí jak všichni borci, sokolky i žactvo naší jednoty a tu pronesen náhled, anť bude již po závodech N. J. S., aby po uvážení všech okolností, se uspořádaly, pakli lze, zvláštní závody nejlepších našich sokolů a turnerů německých, po případě dvou nejlepších družstev sokolů a dvou družstev turnerů. Míním, že by to mnoho přispělo sblížení obou národností za stejným cílem pracujících. Zvláště u nás v St. Louis turneri jsou ve stálém a dobrém styku se sokoly a při všech závodech zvou sokoly k závodění a již několikrát naši se účastnili závodů něm. turnerů a to s dobrým úspěchem. K lepšímu výsledku mohl by V. V. po případě i sbory v jiných městech o tom uvědomiti a akci zahájit.

Na zdar!

Vác. K. Triska.

Cedar Rapids, Ia., 2. dubna 1904.

V posledním svém dopise, který jsem psal do Sokola, kdy byl ještě ve starém formátu, tedy již několik měsíců tomu, vyslovil jsem domněnku, že píše již naposled jako dopisovatel času toho a moje domněnka při volbě úředníků naší Jednoty se splnila, ale chyba lávky, za měsíc na to měl jsem břemeno dopisovatelské opět na bedrách. Jaká pomoc! Obyčejně bývá, když kuň tahá dost, chce majitel jeho, aby tahal ještě více a když ubohý kuň tahá ještě více, žádáno jest na něm opět více a více. A podobně má se to i s mnohými lidmi v našich národních spolicích, zvláště tam, kde spolehlivě pracují a hlavně to, že — zdarma.

Nevím ani, pakli moje "já" dovede psáti do orgánu našeho v novém úboru, hlavně ale proto, že redakce odpírá přijímat dopisy, které ličí, mnoho-li piva se kde vyšenkovalo na pikniku aneb zábavě, mnoho-li "koláčů" se vydělalo, aneb osobní nájezdy na jednotlivce, atd., atd. To však ale mně překážeti nebude, neboť vím, že tak dobré věci se neprospěje, však pravdu osmělím se říci vždy, nechť již sboru celému, výboru podřízenému, aneb i jednotlivci, jehož činnost dále než na osobní věci jeho nesahá.

Předně povšimněme si naší tělocvičny. Po dlouhém a namáhavém hledání, dopisování i ohlašování konečně podařilo se nám získati nového cvičitele. Jak vám všem snad známo, sluje Karel J. Jadrníček. Asi před rokem přibyl na pevninu americkou ze staré vlasti, kde po mnoho let působil na roli sokolském co cvičenec a též i co cvičitel tělocviku. Jest to mladý, vzdělaný muž, jak jsem měl příležitost poznati, jest též příčinlivý a dbalý svých věcí. Co cvičitel jest v obor svůj zasvěcen, tím však nechci říci, že zcela dokonale, i doufám, že naší věci prospěje! Skládám v něho naději, že napraví to, co po léta zanedbáno bylo; ať již nedbalostí nebo vinou nerozumných sporů, že přivede tělocvičný ruch v koleje, v jakých u nás býti povždy měl. Dvoutměsíční

činnost jeho kritizovati ovšem nelze, též i chváliti nebudu a počkám, jaké ovoce práce jeho budoucnost přinese.

Nám nastává nyní povinnost, abychom novému cvičiteli našemu práci usnadnili a pomáhali mu tam, kde pomoci můžeme, jinak i od něho mnoho bychom očekávati nemohli. Předně hled'te k tomu, bratři, aby vaše ditky obojího pohlaví tělocvičnu v době cvičební navštěvovali, neboť škola tělocvičná jest hlavní věcí pro naše budoucnost, tam ditky vaše k tělocviku přilnou se vši láskou, aby napotom dobré jádro celku našeho tvořiti mohly. K čemu z mládí dítko přilne, toho i v pozdějším věku pěstuje a miluje, kdybychom toho zanedbali, tož záhy by řady sokolské řidly a později i docela zanikly.

Když tak píš o dítkách našich (totiž vašich), nemohu opomenouti zmíniti se o usnesení z minulé naší schůze, kde uzevřeli jsme, aby naši zástupci v Matici Školské zasadili se, aby v naší české škole tělocvik zaveden byl. Výtečná myšlenka! Již po více roků zasazujeme se marně o to, aby na školách veřejných tělocvik pěstován byl, zatím co břevo v oku našem jsme neviděli. Školu českou navštěvuje as 200 dítek a my jsme dosud ani prstem nehnuli, aby předně ve škole té tělocvik zaveden byl, abychom lidu ukázali, jak naše mládež u věci prospívá a pokračuje, a potom teprve, když bychom mohli ukázati ovoce práce své, zasazovati se o to, aby na školách veřejných tělocvik zavedli.

Věru mnohého z nás potěšila zpráva, že v nedalekém městěčku Ely založili občané čeští sokolský sbor. Podrobnosti jsou mně neznámy, snad ani dosud není organizace provedena, to však dovíme se později. Městečko Ely jest celkem české, má velké české okolí, dobré spojení s místem našim i s námi, takže snadno pomocné ruky jim podati můžeme. O Sokolu Rolníku v Shueyville slyšíme jen tak jednou za čas, jako by vzdálen byl mnoho set mil; minulé léto několikrát jsme je navštívili, též i k společnému cvičení vyzvali, ale nepovedlo se, neboť ač hoši tamní mají vhodnou příležitost nás navštívit každé neděle, zůstali jednoduše doma. Pakli cvičí, aneb ne, není mně známo.

V naší tělocvičně panuje nyní čilý ruch, neboť se připravujeme na závody v St. Louis. Cvičitel Jadrníček doufá, že sbor náš bude s to vyslati dvě dobré čty. Žádoucnost, by věru bylo, však velice pochybuji, že dvě dobré čty vyslati bude lze. Budou to závody velké, kam přijdou dobré a silné čty, proti kterým zápasiti bude ovšem těžko.

Má za to, že daleko lépe by prospělo utvořiti a vyslati dobrou četou jednu, která by stála na rovní s těmi nejsilnějšími a podle toho také vítězství dobyla. Pakli utvoříme čty dvě, alespoň druhá četa bude slabší na závody toho druhu, leda bychom dbali číselného zastoupení vůbec. Náš sbor není ve skvělých poměrech finančních, ačkoliv nyní proti loni poměrně daleko lépe si stojíme, a tu vyslání dvou čet bude stát mnoho peněz, neboť lze počítati přes \$11 za cestu za jednotlivce a \$9 za promeškaný čas. Měly-li by jeti dvě silné čty, čítaly by jistě 14 mužů, s kterýmiž vydání páčí se as na \$300.

Raději jednu dobrou četou a vydání poloviční, četou, která by čest Jednotě naší dobyla, nežli čty dvě s vydáním velkým, které s nevýsledkem potkati by se měly. Vzpomínám na heslo, které by mnohému na mysl přijiti mohlo: "Ni zisk, ni slávu," však o to mně nejde, mám na vědomí pouze čestné representování sboru našeho.

Výbor náš a výbor řádu Prokop Velký Č. S. P. S., zvláště k účelu tomu zvolený, pracuje na přípravách ku sletu a "českému dni" v St. Louis, Mo., a hodlá docíliti toho, aby vyslán byl odtud zvláštní výletní vlak do města výstavy. Pakli plán se podaří, pak cesta bude mnohem lacinější, nežli jak jsem udal výše, než to záleží vše na krajanech rapidských, okolních a ze státu našeho vůbec, neboť vlak výletní nevypraví dráha pod 200 osob. Počtu toho snadno docíliti lze, pakli z okolních městeček krajané se přihlásí a společně od-

tud do St. Louis s námi vyjedou. Přeji výboru mnoho zdaru, však pochybuji o výsledcích!

Měl bych ještě mnoho látky ku prodloužení dopisu, však mám soustrast s redakcí, která i nyní místa postrádati nemůže, a proto odkládám mnohé na dobů pozdější.

Na zdar!

Fr. Hradecký.

Členové noví a vyloučení.

— U T. J. S. Svornost, Morrisania, N. Y. vyloučen pro neplacení Frank Brojer. J. Wachtel se poděkoval a J. Žák si vzal odstupní listinu.

— U S. J. Philadelphia vyloučení pro neplacení: Václav Wirth, Alois Chorvát, Frank Heliger. Nový člen: Josef Hejtmánek. Následující obdrželi odstupní listinu: Frant. Kubec, Josef Novák, Josef Tůma, Anton Sládek, Matěj Karas, Josef Flutka, Bohumil Exler; přestupní listinu obdržel Rudolf Vávra.

— Do T. J. Sokol Westfield, Mass., přijat Frank Vyška.

— Od T. J. Sokol v Newarku odstoupil Vác. Krásný.

— Do T. J. Sokol Tábor v Chicagu byli přijmuti: N. Krametbauer, Vojt. Švolba, Fr. Čermák, Vác. Červenka. Odstoupili: Vojt. Moudrý, Vác. Peroutka, Vác. Bartoň, Ant. Nový. Vyloučení pro neplacení: Ant. Bejbl, Jan Moravec, Fr. Kratochvil, Boh. Hurt.

— K Sokolu Cleveland znovu přijat Karel Knobloch, v lednu omylem vyloučený.

— K Těl. Jed. Sokol St. Louis přijati noví členové: A. W. Klobasa, A. Stárek, J. Eckert a Jan Pyskáček. S odstupním listem přistoupil zpět J. Duchek st. Pro neplacení příspěvků vyloučení: Em. Kuna, V. Miniberger, V. Fouček, Jos. Mařík, Fr. Hrabáčka a Shollar Ferd.

— K T. J. S. Mt. Pleasant v St. Louis přijati: Hrdlička Jos., Langmeier Eduard, Novotný Jan; s přestupní listinou od T. J. S. St. Louis Fr. Kalista. Navržen Wm. S. Drozda.

— K Sokolské Jednotě Blesk v Baltimore přijati byli následující noví členové: Václav Piška, August Novák, Ant. Kostelák.

Zápis o schůzi výkonného výboru N. J. S.

New York, 4. dubna 1904.

Starosta F. Martyny zahájil schůzi. Z členů scházel náměstek, F. Bartůněk, V. Hampl a K. E. Hrbek. Br. Hrbek se později dostavil.

Zápis o minulé schůzi byl s opravami přijat, a sice: v posledních zápiskách jest, že br. Čermákoví povoleno vydat knížku o výchově mládeže, má být o tělocvičné výchově mládeže. Oprava druhá, že T. J. Sokol Mladočech se účastní hlavních závodů v St. Louis, má být, že nám oznámí později, zdali se účastní neb ne.

T. J. Slovanská Lípa z Chicaga se hlásí v počtu 195 členů co člen N. J. S. a zasílá seznam členů a stanovy. Žádosta tato byla přijata a T. J. Slovanská Lípa dnešním dnem co člen N. J. S. prohlášena; stanovy odevzdány výboru ku prozkoumání.

Br. jednatel oznamuje, že zaslal panu F. Holečkovi do Newarku ročník Sokola Amerického.

Národní Tiskárna z Chicaga zasílá účet za Sokola Amerického za měsíc březen v obnosu \$161.66; účet přijat a k vyplacení odkázán.

Účet pro redakci S. A. v obnosu \$9.50 za 1000 ohlavení na dopisy, za 1000 obálek a za 200 výtisků cvičení činkami pro vrchního náčelníka A. Hallera přijat a k vyplacení odkázán.

Pan Ch. K. Rajman žádá o 7 čísel S. Am.; jednatel má zaslat.

Br. jednatel zaslal Česko-Zábavnímu Sokolu 25 členských knížek.

T. J. St. Louis oznamuje, že odebere 100 Památníků.

Br. V. Bartoš zasílá stížnost proti T. J. Tábor, že Jednota ona mu nechce povolit odstupní listinu, dokud nezaplátí pokutu za nedostavění se na pohřeb bratra. Uloženo jednatelem, by dopsal T. J. Tábor, by hleděli záležitost tuto mírně urovnat.

Br. Aug. Tesař zasílá dopis, v němž se přimlouvá, by Těl. Sbor, který byl v Edwardsville, Ill., založen, byl bezplatně do svazku N. J. S. přijat. Právní moc tuto si nemůže V. V. N. J. S. přivlastnit, jelikož se to přiči stanovám. Zároveň udává br. Tesař, že myslí, že v Texasu by bylo dobré pole na zakládání Jednot Sokolských. Usnešeno, by se br. Tesařovi dopsalo stran cesty do Texasu.

Br. jednatel zaslal Sokolkám Libuše v So. Omaha 50 členských knížek.

Župa západní oznamuje, že T. J. Tyrš v Cedar Rapids se s nimi vyrovnala a své poplatky zaplatila.

Br. A. Haller zasílá náčrtek čtvrtletních náčelnických zpráv; náčrtek přijat a dán do tisku.

Děl. Am. Sokol ve West Hoboken oznamuje na pozvání jim zasláné, by se účastnili hlavních závodů a všesokolského sletu v St. Louis, že jim není možno pování ono přijmout za příčinou finanční tísně.

T. J. Čech na Křižovatce v Chicago stran té samé záležitosti odpovídá, že nemůže v té záležitosti nic dělat, an se řídí dle usnešení župy.

T. J. S. Tábor z Wisconsinu odpovídá, že nemožno pozvání našemu vyhovět.

T. J. S. Miroslav Tyrš z Chicago odpovídá v tom samém smyslu.

T. J. Vlast, Chicago, oznamuje, že pozvání naše s díky bylo přijato a že vyšlou jednu čet.

Děl. Am. Sokol v Astoria pozvání s díky přijal, ale oznamuje, že se nemohou účastnit.

Klatovský Sokol v Chicagu odpovídá v tom samém smyslu.

T. J. Sokol v Milwaukee, Wis., pozvání přijímá a oznamuje, že vyšlou čet a cvičitele.

T. J. S. Čech v Clevelandu žádá záslužní listiny pro bratry Jos. Štíbra a V. J. Štíbra; žádosti má být vyhověno, jakmile jednatelem oznámí čas jejich přistoupení.

Účet za ohlazení na dopisy, obálky a poštovní lístky pro vrchního náčelníka A. Hallera v obnosu \$7.50 přijat a k vyplacení odkázán.

Vrchní náčelník A. Haller se přimlouvá, by se nechala spracovat skladba, která by měla být užívána při hlavních závodech v St. Louis. Výk. Výb. si vydání takové nedovoluje a doporučuje, by se užilo starých hudebních skladeb, které budou za dobré uznány.

Výbor, který měl zaopatřit legitimační list pro br. Čermáka, by se mohl účastnit těl. sjezdu v St. Louisu, obdržel dopis od dr. Gulicka, v kterém oznamuje, že ochotně našemu požadavku vyhoví a že br. Čermák se mu má představit a že ochotně žádosti naší vyhoví. Zároveň zasílá pamflet Olympických her a veškerého cvičení a uvádí, že br. Čermáka s ochotou seznámí se všemi ostatními vyslanci.

Jednateli uloženo, by dopsal výboru T. J. St. Louis, který má hlavní závody a slet všesokolský na starosti, by se hleděli o to zasadit, zdali není pozdě, bysme my též měli jeden den vyhrazený na rejdišti výstavním.

Výboru na tělocvik uloženo, by prozkoumal pravidla k závodům.

Následující Jednoty zaslaly zprávy a poplatky:

Č. A. S., Manitowoc, Wis., do fondu na sjezd \$3.70.

T. J. S. Praha, vstupné \$10.00.

T. J. S. Cleveland \$24.

Westfield \$5.55, do fondu na sjezd \$2.20.

Black Wolf \$6.00, Podplipný \$29.00, Philadelphia \$28.20, Abie \$2.10, Milligan \$18.20, Baltimore \$53.70, do fondu na sjezd \$18.90, Fugner \$21.70; Svornost \$8.10, srážka za náhradu vydržování těl. školy \$10.00, předešle přeplaceno Soc. úhrnem T. J. Svornost \$18.90

Na to schůze skončena.

M. Grabenstein, zapisovatel.

Příjem a vydání N. J. S. za měsíc březen '04.

Březen	Příjem.
Předplatné na Sokol Americký	\$ 20.55
2. Č. A. S., Manitowoc, Wis., 10c popl. na sjezd '04	3.70
5. T. J. S. Praha, Chic., vstupné do N. J. S.	10.00
11. Sokol Cleveland, Clev., O., za 4. čtvrtletí 1903..	24.40
11. T. J. S., Westfield, Mass., za 1. čtvrt. 1904.	5.55
11. T. J. S. Black Wolf, Kansas, za 1. čtvrt. 1904.	6.00
11. Za tělocv. knihy od br. A. Remingera.	1.60
11. T. J. S. Westfield, Mass., 10c popl. na sj. '04.	2.20
18. T. J. S. Podlipný, Detroit, Mich., za 4. čtvrtletí 1903 a na 1. čtvrtletí 1904	29.00
18. S. J. Philadelphia, Pa., za 1. čtvrt. 1904	28.20
18. Za ohlášku v Sok. Amer.	6.00
19. T. J. S. Karel Jonáš v Abie, Neb., za 1. čt. '04	2.10
24. Za člen. plat. list. od Č. Z. S., Clev., O.	50
30. Za těl. knihy od J. V. Weisse, Aleg., Pa.	1.27
31. Za těl. knihy od Fr. Holeček, Newark, NJ.	1.00
31. T. J. S. Milligan, Neb., za 4. čtvrt. 1903	18.20

Celkem \$ 160.27

Hotovost z minulého měsíce 2177.70

Úhrnem \$2337.97

Březen	Vydání.
24. Za express stanov a vešk. list. T. J. S. Praha, Ch. \$	1.00
9. Za rytiny pro č. 3. SA, vypl. J. R. Jičinským	4.66
9. Za různé knihy a časop. pro redakci S. A. J. Ve-	
lebilovi	11.98
9. Za 3750 výt. S. A. s výpr. pošt. pro únor N. T.	159.18
9. Za dvě cesty na hlavní poštu z Brookl. do New Yorku, Fr. Hroch	40
9. Náhrada za cesty do schůze V. V. br. Št. Kostka	1.04
25. Vrch. poř. SA za březen, J. R. Jičinský	30.00
25. Výpom. pořad. SA za březen, Ant. Haller.	10.00
25. Výpom. pořad. SA za březen, Jos. Čermák.	10.00

Úhrnem \$ 228.26

Příjem . . . \$2337.97

Vydání 228.26

Hotovost. \$2109.71, a sice fond pro př. běh. cvič. . . \$ 42.85
Fond pro příští sjezd v Detroit 1908 205.17
Na U. S. Saving Banku 400.00
Na Germania Saving Banku 300.00
Na Dry Dock Saving Banku 300.00
Hotovost skutečná 861.69

Celkem \$2109.71

Tímto upozorňuji bratry tajemníky, by nezapoměli v čas zaslát zprávu za první čtvrtletí t. r. Dále upozorňuji bratrské jednoty, že poplatek do fondu pro sjezd vybírám na začátku tohoto roku. Zvláště upozorňuji bratry tajemníky, by nově přijaté členy, odstouplé neb vyloučené, i změny adres členů ihned oznámili tiskaři Sok. Amer. Národní Tiskárně v Chicagu. Na zdar!

Jan Černý, taj.